

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
Διοίκηση Μονάδων Υγείας (ΔΜΥ)

Διπλωματική Εργασία
«Συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση δημόσιων νοσοκομείων
Δωδεκανήσου 2018-2023»

Σταματία Μάνη

Επιβλέπων καθηγητής: Ιωάννης Βαρβατσουλάκης

Πάτρα, Μάιος 2026

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία της φοιτήτριας («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

«Συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση δημόσιων νοσοκομείων
Δωδεκανήσου 2018-2023»

Σταματία Μάνη

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Ιωάννης Βαρβατσουλάκης

ΣΕΠ, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Συν-Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Μαγδαληνή Αφροδίτη Χατζίκου

ΣΕΠ, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Πάτρα, Μάιος 2026

«Ευχαριστίες»

Με την ολοκλήρωση της παρούσας διπλωματικής εργασίας, θα ήθελα να εκφράσω την ειλικρινή μου ευγνωμοσύνη προς όλους όσοι συνέβαλαν, με οποιονδήποτε τρόπο, στην επιτυχή ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών μου σπουδών στο Πρόγραμμα «Διοίκηση Μονάδων Υγείας» του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στους καθηγητές μου για τη γνώση, την καθοδήγηση και την έμπνευση που μου προσέφεραν σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Θα ήθελα, επίσης, να εκφράσω την ιδιαίτερη εκτίμηση και ευγνωμοσύνη μου προς τους επιβλέποντες καθηγητές μου, **κ. Ιωάννη Βαρβατσουλάκη** και **κ. Μαγδαληνή Αφροδίτη Χατζίκου**, για την πολύτιμη καθοδήγηση, την επιστημονική υποστήριξη και τη διαρκή ενθάρρυνσή τους κατά την εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

Η εργασία αυτή είναι αφιερωμένη με αγάπη στα παιδιά μου, **Αναστάσιο** και **Δήμητρα**, καθώς και στον σύζυγο μου **Ιωάννη Γκιννή**, που με την παρουσία τους μου έδωσαν δύναμη και έμπνευση να συνεχίσω. Τους ευχαριστώ για την υπομονή, την κατανόηση και τη συμπαράστασή τους σε κάθε στάδιο αυτής της πορείας. Χωρίς τη δική τους αγάπη και στήριξη, η ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας δεν θα ήταν δυνατή.

Περίληψη

Η χρηματοοικονομική αξιολόγηση των δημόσιων νοσοκομείων αποτελεί σημαντικό εργαλείο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της αποτελεσματικής διοίκησης των οργανισμών υγείας. Οι αυξανόμενες ανάγκες υγείας και οι περιορισμένοι δημόσιοι πόροι καθιστούν αναγκαία τη συστηματική ανάλυση των οικονομικών στοιχείων των νοσοκομειακών μονάδων, ιδιαίτερα στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας.

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η χρηματοοικονομική ανάλυση και η συγκριτική αξιολόγηση του Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου και του Γενικού Νοσοκομείου Κω για την περίοδο 2018–2023. Η μελέτη βασίστηκε σε στοιχεία δημοσιευμένων ισολογισμών και καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης των δύο νοσοκομείων. Για την αξιολόγηση της οικονομικής τους λειτουργίας χρησιμοποιήθηκαν αριθμοδείκτες ρευστότητας, δραστηριότητας, αποδοτικότητας, κεφαλαιακής διάρθρωσης και δανειακής επιβάρυνσης.

Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι και τα δύο νοσοκομεία διατηρούν ικανοποιητικό επίπεδο ρευστότητας και σχετικά ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση. Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει μεγαλύτερο οικονομικό μέγεθος και αυξημένο όγκο δραστηριότητας, επιβεβαιώνοντας τον ρόλο του ως βασικού νοσοκομείου αναφοράς της Δωδεκανήσου. Αντίθετα, το Γενικό Νοσοκομείο Κω, παρά το μικρότερο μέγεθός του, παρουσιάζει πιο σταθερή χρηματοοικονομική εικόνα κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Συμπερασματικά, η χρηματοοικονομική ανάλυση μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της διοικητικής αποτελεσματικότητας, στη διαφάνεια της διαχείρισης των δημόσιων πόρων και στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για τη λειτουργία των δημόσιων νοσοκομείων.

Λέξεις-κλειδιά

Δημόσια νοσοκομεία, χρηματοοικονομική ανάλυση, αριθμοδείκτες, ρευστότητα, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα, Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου, Γενικό Νοσοκομείο Κω.

Comparative financial analysis of Dodecanese Public Hospitals 2018-2023.

Stamatia Mani

Abstract

The financial evaluation of public hospitals is an important tool for ensuring the sustainability and effective management of healthcare organizations. Increasing healthcare needs and limited public resources make the systematic analysis of the financial data of hospital units necessary, especially in the island regions of Greece.

The purpose of this thesis is the financial analysis and comparative evaluation of the General Hospital of Rhodes and the General Hospital of Kos for the period 2018–2023. The study was based on data derived from published balance sheets and income statements of the two hospitals. In order to evaluate their financial performance, liquidity, activity, profitability, capital structure and leverage ratios were used.

The findings of the study indicate that both hospitals maintain satisfactory liquidity levels and relatively strong capital structures. The General Hospital of Rhodes presents a larger economic size and higher operational activity, confirming its role as a major referral hospital in the Dodecanese region. In contrast, the General Hospital of Kos, despite its smaller size, demonstrates a more stable financial performance during the examined period.

In conclusion, financial analysis can significantly contribute to improving administrative efficiency, enhancing transparency in the management of public resources and supporting informed decision-making regarding the operation of public hospitals.

Keywords

Public hospitals, financial analysis, financial ratios, liquidity, profitability, sustainability, General Hospital of Rhodes, General Hospital of Kos.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	v
Abstract.....	vi
Περιεχόμενα	vii
Κατάλογος διαγραμμάτων.....	x
Κατάλογος πινάκων	xi
Συντομογραφίες και ακρόνυμα	xii
1. Εισαγωγή.....	1
2. Θεωρητικό πλαίσιο.....	4
2.1 Το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) στην Ελλάδα.....	4
2.2 Οι μεταρρυθμίσεις του ΕΣΥ	4
2.3 Η χρηματοδότηση του ΕΣΥ	5
2.4 Έννοια και σκοπός χρηματοοικονομικής ανάλυσης	6
2.5 Είδη και μέθοδοι χρηματοοικονομικής ανάλυσης.....	7
2.6 Εφαρμογή της χρηματοοικονομικής ανάλυσης σε δημόσια νοσοκομεία	7
2.7 Αριθμοδείκτες	8
2.7.1 Δείκτες ρευστότητας	8
2.7.2 Δείκτες δραστηριότητας.....	9
2.7.3 Δείκτες αποδοτικότητας.....	10
2.7.4 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης)	11
2.7.5 Δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίου	12
2.7.6 Ομαδοποίηση χρηματοοικονομικών δεικτών	13
3. Παρουσίαση της 2ης Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου	16
3.1 Θεσμικό πλαίσιο και αρμοδιότητες	16
3.2 Παρουσίαση και οργάνωση του Γ.Ν. Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>>	17
3.2.1 Ιστορική εξέλιξη του νοσοκομείου Ρόδου.....	17
3.2.2 Διοικητική δομή και οργάνωση.....	18
3.2.3 Υποδομές και εξοπλισμός.....	19
3.2.4 Στελέχωση.....	19
3.2.5 Οικονομικά χαρακτηριστικά.....	20
3.2.6 Τρόπος διαχείρισης των περιστατικών	20

3.3 Παρουσίαση και οργάνωση του Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω <<Ιπποκράτειο>>	21
3.3.1 Ιστορική εξέλιξη του νοσοκομείου Κω	21
3.3.2 Δομή και στελέχωση νοσοκομείου Κω	22
3.3.3 Υποδομές του νοσοκομείου Κω	23
3.3.4 Σύνθεση περιστατικών	23
3.3.5 Οικονομικά χαρακτηριστικά του νοσοκομείου Κω	24
3.4 Συγκριτική παρουσίαση των δύο νοσοκομείων	24
4. Μεθοδολογία έρευνας	27
4.1 Ο σκοπός της έρευνας	27
4.1.1 Σχεδιασμός της έρευνας	27
4.1.2 Πηγές άντλησης δεδομένων	28
4.1.3 Διαδικασία επεξεργασίας στοιχείων	29
4.1.4 Επιλογή χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιούνται	33
4.1.5 Διαχρονική ανάλυση τάσεων	31
4.1.6 Περιορισμοί της έρευνας	31
4.1.7 Εργαλεία ανάλυσης	31
4.1.8 Ηθικά ζητήματα	32
5. Ανάλυση αριθμοδεικτών νοσοκομείων Ρόδου και Κω (2018-2023)	33
5.1 Ανάλυση αποτελεσμάτων Γ.Ν. Ρόδου	33
5.1.1 Δείκτες ρευστότητας	33
5.1.2 Δείκτες δραστηριότητας	37
5.1.3 Δείκτες αποδοτικότητας	41
5.1.4 Δείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας	44
5.1.5 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης)	47
5.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων Γ.Ν. Κω	50
5.2.1 Δείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Κω	50
5.2.2 Δείκτες δραστηριότητας Γ.Ν. Κω	53
5.2.3 Δείκτες αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω	57
5.2.4 Δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Κω	59
5.2.5 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Κω	61
6. Συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)	64
6.1 Συγκριτική ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών	64
6.1.1 Σύγκριση του ενεργητικού και του μεγέθους οργανισμών	65

6.1.2 Σύγκριση ιδίων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικής βάσης	65
6.1.3 Σύγκριση υποχρεώσεων και χρηματοδοτικής διάρθρωσης	65
6.1.4 Σύγκριση εσόδων, εξόδων και αποτελεσμάτων	66
6.1.5 Συνολική συγκριτική αξιολόγηση	66
6.2 Συγκριτική ανάλυση δεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).....	66
6.3 Συγκριτική ανάλυση δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).....	70
6.4 Συγκριτική ανάλυση δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).....	75
6.5 Συγκριτική ανάλυση δεικτών βιωσιμότητας-διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).....	79
6.6 Συγκριτική ανάλυση δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).....	81
6.7 Συνοπτική συγκριτική αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης.....	84
6.8 Συμβολή της έρευνας και πρακτική σημασία των ευρημάτων	85
7. Συμπεράσματα	86
Βιβλιογραφία.....	89
Παράρτημα Α: Οικονομικές καταστάσεις	91

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Διάγραμμα 5-1: Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023.....	35
Διάγραμμα 5-2: Εξέλιξη καθαρού κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023	36
Διάγραμμα 5-3: Εξέλιξη δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023	40
Διάγραμμα 5-4: Εξέλιξη δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023	43
Διάγραμμα 5-5: Εξέλιξη δεικτών διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023.....	46
Διάγραμμα 5-6: Εξέλιξη δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου 2018- 2023	48
Διάγραμμα 5-7: Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023.....	52
Διάγραμμα 5-8: Εξέλιξη κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Κω 2018-2023	53
Διάγραμμα 5-9: Εξέλιξη δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023	55
Διάγραμμα 5-10: Εξέλιξη δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023 (μέσης διάρκειας).....	56
Διάγραμμα 5-11: Εξέλιξη δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023	58
Διάγραμμα 5-12: Εξέλιξη δεικτών βιωσιμότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023	60
Διάγραμμα 5-13: Εξέλιξη δεικτών δανειακής επιβάρυνσης Γ.Ν. Κω 2018-2023.....	63
Διάγραμμα 6-14: Συγκριτική εξέλιξη δεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018– 2023)	69
Διάγραμμα 6-15: Συγκριτικό διάγραμμα κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	70
Διάγραμμα 6-16: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023).....	73
Διάγραμμα 6-17: Συγκριτικό διάγραμμα μέσης διάρκειας δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω	74
Διάγραμμα 6-18: Συγκριτικό διάγραμμα δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	77
Διάγραμμα 6-19: Συγκριτικό διάγραμμα δεικτών βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	80
Διάγραμμα 6-20: Συγκριτικό διάγραμμα δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	83

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 2-1: Επίπεδα οργάνωσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)	4
Πίνακας 2-2: Κύριες μεταρρυθμίσεις του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ)	4
Πίνακας 2-3: Μέθοδοι/Είδη χρηματοοικονομικής ανάλυσης	7
Πίνακας 2-4: Σύνοψη κατηγοριών χρηματοοικονομικών δεικτών νοσοκομείων.....	13
Πίνακας 3-5: Αρμοδιότητες των Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.ΠΕ.).....	16
Πίνακας 3-6: Σημαντικά στάδια στην εξέλιξη του Γ.Ν. Ρόδου	17
Πίνακας 3-7: Δομή και οργάνωση του Γ.Ν. Ρόδου	18
Πίνακας 3-8: Σημαντικά στάδια στην εξέλιξη του Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω	21
Πίνακας 3-9: Δομή και οργάνωση του Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω	22
Πίνακας 3-10: Συγκριτικά στοιχεία των δύο νοσοκομείων	24
Πίνακας 4-11: Βασικά ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης	27
Πίνακας 4-12: Ομάδες χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιούνται.....	30
Πίνακας 5-13: Αριθμοδείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018–2023).....	33
Πίνακας 5-14: Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018–2023).....	37
Πίνακας 5-15: Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018–2023).....	41
Πίνακας 5-16: Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου (2018–2023)	45
Πίνακας 5-17: Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου (2018– 2023)	47
Πίνακας 5-18: Αριθμοδείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Κω (2018–2023).....	50
Πίνακας 5-19: Αριθμοδείκτες δραστηριότητας Γ.Ν. Κω (2018–2023).....	54
Πίνακας 5-20: Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω (2018–2023).....	57
Πίνακας 5-21: Αριθμοδείκτες βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης Γ.Ν. Κω (2018–2023)	59
Πίνακας 5-22: Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Κω (2018–2023)..	61
Πίνακας 6-23: Σύγκριση βασικών οικονομικών μεγεθών.....	64
Πίνακας 6-24: Συγκριτικοί δείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	67
Πίνακας 6-25: Συγκριτικοί δείκτες δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023) ...	71
Πίνακας 6-26: Συγκριτικοί δείκτες αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023) ...	76
Πίνακας 6-27: Συγκριτικοί δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023)	79
Πίνακας 6-28: Συγκριτικοί δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018–2023).....	81

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

Συντομογραφία	Επεξήγηση
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω	Γενικό Νοσοκομείο – Κέντρο Υγείας Κω «Ιπποκράτειον»
Γ.Ν. Ρόδου	Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου «Ανδρέας Παπανδρέου»
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΟΠΥΥ	Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας
ΕΣΥ	Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΚΑΧ	Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης
ΚΕΝ	Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΠΕΔΥ	Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας
ΠεΣΥ	Περιφερειακό Σύστημα Υγείας
ΠΟΥ	Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
ΠΦΥ	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
ΥΠΕ	Υγειονομική Περιφέρεια
ROA	Return on Assets (Απόδοση Ενεργητικού)
ROE	Return on Equity (Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων)
ROCE	Return on Capital Employed (Απόδοση Απασχολούμενων Κεφαλαίων)

1. Εισαγωγή

Οι αρχαίοι Έλληνες λάτρευαν την Υγεία, κόρη του Ασκληπιού, ως θεότητα της υγείας, της καθαριότητας και της πρόληψης. Η υγεία θεωρούνταν ύψιστο αγαθό, όχι μόνο σε βιολογικό αλλά και σε ηθικό και πνευματικό επίπεδο (Παυσανίας, μτφρ. 1918). Ο Πλάτωνας αναφέρει χαρακτηριστικά ότι <<η υγεία φαίνεται να είναι το μέγιστο αγαθό του σώματος>>, τονίζοντας τη σημασία της καλής κατάστασης του ανθρώπου (Πλάτων, περ. 380 π.Χ./1997, Γοργίας, 506d). Η αξία της υγείας αναγνωρίστηκε διαχρονικά και σε διεθνές επίπεδο, γεγονός που οδήγησε τους διπλωμάτες των Ηνωμένων Εθνών στην ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας το 1948, με σκοπό την βελτίωση της υγείας των πληθυσμών σε παγκόσμιο επίπεδο (Sidiropoulos et. al., 2021).

Στη σύγχρονη εποχή, η παροχή υπηρεσιών υγείας αποτελεί βασικό πυλώνα του κοινωνικού κράτους και της βιώσιμης ανάπτυξης. Ιδιαίτερα σε γεωγραφικά απομονωμένες περιοχές, όπως τα Δωδεκάνησα, η λειτουργία δημόσιων μονάδων υγείας είναι κρίσιμη για την κάλυψη των πληθυσμιακών αναγκών και τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (Λιαρόπουλος & Τούντας, 2015). Η βιωσιμότητα και η ποιότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) προϋποθέτουν αποτελεσματική διοίκηση, ορθολογική οικονομική διαχείριση και συστηματική αξιολόγηση της αποδοτικότητας των νοσοκομείων (Παπακωνσταντίνου & Καρκαμάνης, 2018).

Στην Ελλάδα, τα δημόσια νοσοκομεία λειτουργούν σε ένα περιβάλλον αυξανόμενων υγειονομικών αναγκών και περιορισμένων πόρων. Θα πρέπει λοιπόν να μεριμνούν για την αποδοτικότερη αξιοποίηση των πόρων τους (OECD, 2023). Η χρηματοοικονομική ανάλυση αποτελεί βασικό εργαλείο διοικητικού ελέγχου και στρατηγικού σχεδιασμού στον χώρο της υγείας, καθώς επιτρέπει την αποτύπωση της οικονομικής θέσης και της αποδοτικότητας των οργανισμών. Η σημαντικότητα της αναδείχθηκε ακόμα περισσότερο από την ανάγκη διαχείρισης των οικονομικών κρίσεων, της πρόσφατης πανδημίας COVID-19 καθώς και της απαίτησης ευθυγράμμισης και συμπόρευσης με τις ευρωπαϊκές διαχειριστικές πολιτικές (World Health Organization, 2021· European Commission, 2020).

Η χρηματοοικονομική ανάλυση συνιστά μία λογιστική διαδικασία καθώς και ένα μηχανισμό υποστήριξης σημαντικών διοικητικών αποφάσεων, αποτελώντας το σημείο διασύνδεσης της οικονομικής διαχείρισης και της ποιοτικής φροντίδας υγείας (Nowicki, 2022). Η χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών, όπως οι δείκτες αποδοτικότητας, βιωσιμότητας και ρευστότητας, συμβάλλει στον εντοπισμό αδυναμιών, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και στην αξιολόγηση των οικονομικών επιδόσεων των οργανισμών υγείας. Παράλληλα, παρέχει σημαντική υποστήριξη στις διοικήσεις των νοσοκομείων, ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν στοχευμένες παρεμβάσεις βελτίωσης (Cleverley et al., 2017).

Παρά τη σημασία της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης των δημόσιων νοσοκομείων, οι εμπειρικές μελέτες που εξετάζουν τη χρηματοοικονομική λειτουργία των νοσοκομείων σε νησιωτικές περιφέρειες της Ελλάδας παραμένουν σχετικά περιορισμένες. Η διερεύνηση της οικονομικής λειτουργίας των νοσοκομείων της Δωδεκανήσου κρίνεται επομένως ιδιαίτερα σημαντική, καθώς μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι μονάδες υγείας σε νησιωτικές περιοχές.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εξετάζει τη συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση δημόσιων νοσοκομείων της Δωδεκανήσου για την περίοδο 2018-2023. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται η ανάλυση των οικονομικών επιδόσεων δύο βασικών νοσοκομείων που ανήκουν στη δικαιοδοσία της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου: α) του Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>>, που λειτουργεί ως περιφερειακό νοσοκομείο αναφοράς και, β) του Γενικού Νοσοκομείου-Κέντρου Υγείας Κω <<Ιπποκράτειο>>, που αποτελεί δευτεροβάθμια μονάδα του νησιωτικού συμπλέγματος (Υπουργείο Υγείας, 2023). Η επιλογή αυτών των δύο νοσηλευτικών ιδρυμάτων είναι σκόπιμη, καθώς αντιπροσωπεύουν διαφορετικό μέγεθος, οργανωτική δομή, κλίμακα λειτουργίας και ρόλο στο σύστημα υγείας. Με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή μία ουσιαστική συγκριτική αξιολόγηση της οικονομικής τους πορείας και εξέλιξης (Βακάλης, 2021).

Σκοπός αυτής της μελέτης είναι η ανάδειξη της αποδοτικότητας καθώς και της χρηματοοικονομικής θέσης των επιλεγμένων νοσοκομείων. Ο σκοπός αυτός επιδιώκεται μέσω της μελέτης και επεξεργασίας των δημοσιευμένων ισολογισμών και καταστάσεων

αποτελεσμάτων χρήσης. Παράλληλα πραγματοποιείται εξαγωγή χρηματοοικονομικών δεικτών αποδοτικότητας, ρευστότητας, λειτουργικής αποτελεσματικότητας, κεφαλαιακής διάθρωσης και δραστηριότητας. Στη συνέχεια εξετάζεται η διαχρονική εξέλιξη τους, λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση εξωτερικών παραγόντων, όπως οι ιδιαιτερότητες της νησιωτικότητας, η πανδημία covid-19, και οι μεταβολές του πληθυσμού λόγω τουρισμού (OECD, 2023).

Η μεθοδολογία της παρούσας μελέτης είναι βασισμένη σε ανάλυση δευτερογενών δεδομένων που προέρχονται από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς των φορέων για την περίοδο 2018-2023 (Διαύγεια, 2023), καθώς και στην εφαρμογή διεθνώς αναγνωρισμένων χρηματοοικονομικών δεικτών (Gapenski & Pink, 2016), (Horngren et al., 2018). Η ανάλυση πραγματοποιείται με τη χρήση ποσοτικών μεθόδων και αριθμοδεικτών. Τα εξαγόμενα αποτελέσματα συνοδεύονται από την αντίστοιχη ποιοτική ερμηνεία των οικονομικών τάσεων που προκύπτουν.

Η συμβολή της μελέτης αυτής έγκειται στην ανάδειξη πρακτικών ενίσχυσης της ορθής διοίκησης και, κατ' επέκταση, της βιωσιμότητας των δημόσιων νοσοκομείων της Δωδεκανήσου, μέσω της παρουσίασης και αξιολόγησης της οικονομικής θέσης των εξεταζόμενων μονάδων υγείας. Οι εκάστοτε διοικήσεις των νοσοκομείων, η 2ΥΠΕ, καθώς και το Υπουργείο Υγείας μπορούν να εργαλειοποιήσουν τα ευρήματα αυτής της εργασίας ως βάση για τον σχεδιασμό πολιτικών βελτίωσης της χρηματοοικονομικής λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (European Commission, 2020).

2. Θεωρητικό πλαίσιο.

2.1 Το Εθνικό Σύστημα Υγείας (ΕΣΥ) στην Ελλάδα.

Η ίδρυση του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) με το Ν. 1397/1983, έχοντας ως πρότυπο ευρωπαϊκά συστήματα υγείας, όπως τα σκανδιναβικά μοντέλα πρόνοιας καθώς και το βρετανικό NHS, αποτέλεσε ορόσημο για τα ελληνικά δεδομένα. Με την ίδρυση του όλοι οι πολίτες απέκτησαν το δικαίωμα ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες φροντίδας υγείας (Λιαρόπουλος & Τούντας, 2015). Παράλληλα, δόθηκε προτεραιότητα στην κρατική ευθύνη για την προστασία και τη φροντίδα της υγείας του συνόλου του πληθυσμού, με έμφαση στην ισότητα και την καθολικότητα.

Το οργανωτικό πλαίσιο του ΕΣΥ αναπτύχθηκε σε διακριτές βαθμίδες παροχής υπηρεσιών, ενώ η διοικητική του εποπτεία ασκείται από το Υπουργείο Υγείας και τις Υγειονομικές Περιφέρειες (ΥΠΕ), όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Επίπεδα οργάνωσης του ΕΣΥ

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΦΟΡΕΙΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	Κέντρα υγείας, ΤΟΜΥ, αγροτικά ιατρεία
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	Γενικά Νοσοκομεία
ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ	Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία και εξειδικευμένες μονάδες

Πηγή: Υπουργείο Υγείας (2023)

2.2 Οι μεταρρυθμίσεις του ΕΣΥ

Με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του ΕΣΥ, πραγματοποιήθηκε σειρά μεταρρυθμίσεων, οι οποίες συνέβαλαν στην εξέλιξη, την αποκέντρωση και τη βιωσιμότητα του. Οι σημαντικότερες αναφέρονται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Κύριες μεταρρυθμίσεις του ΕΣΥ

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

N.2519/1997&N.2889/2001	Θεσμοθέτηση Διοικητικών Συμβουλίων στα νοσοκομεία και ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας μέσω συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.
N.3329/2005	Ίδρυση των Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.ΠΕ.), με στόχο την αποκέντρωση και την περιφερειακή κατανομή των πόρων (Υπουργείο Υγείας, 2023).
N.3918/2011	Ίδρυση ΕΟΠΥΥ και ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων (Εconomou, 2015).
Μεταρρυθμίσεις 2014-2020	Ηλεκτρονική συνταγογράφηση, σύστημα ESY.net, εφαρμογή Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλίων (KEN/DRGs) (European Commission, 2020).
COVID-19(2020-2022)	Μηχανισμοί διαχείρισης κρίσεων, συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, ενίσχυση νοσοκομείων με προσωπικό, υποδομές και πόρους (OECD, 2023).

Πηγή: Υπουργείο Υγείας (2023)

Οι προαναφερόμενες μεταρρυθμίσεις συνέβαλαν σημαντικά στη διοικητική οργάνωση, στη διαφάνεια και στην πληροφόρηση. Ωστόσο, δεν οδήγησαν σε όλες τις περιπτώσεις σε ουσιαστική βελτίωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας, κυρίως λόγω της μη συστηματικής σύνδεσης της χρηματοδότησης με δείκτες απόδοσης. Παράλληλα, η πανδημία COVID-19 ανέδειξε με ιδιαίτερη ένταση την ανάγκη ενίσχυσης της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ) και του ψηφιακού μετασχηματισμού του συστήματος υγείας (Λιαρόπουλος, 2020).

2.3 Η χρηματοδότηση του ΕΣΥ.

Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης του ΕΣΥ είναι ο κρατικός προϋπολογισμός, μέσω της γενικής φορολογίας, η κοινωνική ασφάλιση, μέσω των εισφορών προς τον ΕΟΠΥΥ και οι ιδιωτικές πληρωμές, που περιλαμβάνουν τις άμεσες πληρωμές των πολιτών και την ιδιωτική ασφάλιση (OECD, 2023).

Δημοσιευμένα στοιχεία δείχνουν ότι οι δημόσιες δαπάνες υγείας στην Ελλάδα ανέρχονται περίπου στο 5,5% του ΑΕΠ, όταν στην ΕΕ είναι 7,9%. Οι ιδιωτικές δαπάνες αντιστοιχούν

περίπου στο 35% των συνολικών δαπανών (European Commission, 2020). Τα στοιχεία αυτά αποτυπώνουν τη μη επαρκή δημόσια χρηματοδότηση και την οικονομική επιβάρυνση των νοικοκυριών. Προκύπτουν επίσης λειτουργικές ανισότητες όσο αφορά την κατανομή των πόρων. Τα νοσοκομεία των μεγάλων πόλεων λαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοδοτήσεων, με αποτέλεσμα τα περιφερειακά και νησιωτικά νοσηλευτικά ιδρύματα να λειτουργούν με περιορισμένα μέσα (Βακάλης, 2021).

Τα τελευταία χρόνια καταβάλλονται προσπάθειες βελτίωσης της κατάστασης μέσω της χρήσης των Κλειστών Ενοποιημένων νοσηλίων (KEN/DRGs), της εφαρμογής προϋπολογισμού βάσει απόδοσης (Performance-Based Budgeting), καθώς και της παρακολούθησης των δαπανών με σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα (Υπουργείο Υγείας, 2023). Παράλληλα, χρειάζεται ένας αξιόπιστος μηχανισμός εσωτερικού ελέγχου, καθώς και ανάλυση του κόστους ανά κλινική ή μονάδα παροχής υπηρεσιών (Βασιλόπουλος, 2016).

Εν κατακλείδι το ΕΣΥ κατά την πορεία του έχει σημειώσει αρκετά θεσμικά επιτεύγματα, όπως η ψηφιοποίηση, η ενίσχυση της οργάνωσης και η αύξηση της διαφάνειας. Παρουσιάζει όμως και αδυναμίες όπως τα χρηματοδοτικά ελλείμματα, η περιορισμένη αποδοτικότητα καθώς και η ανισοκατανομή πόρων. Σε νησιωτικά περιβάλλοντα με αυξημένες ανάγκες και περιορισμένους πόρους, όπως εκείνων των νοσοκομείων Κω και Ρόδου, η χρηματοοικονομική ανάλυση συμβάλλει στην εμπειριστατωμένη κατανόηση των οικονομικών δυνατοτήτων και των προκλήσεων που αντιμετωπίζει το ΕΣΥ.

2.4 Έννοια και σκοπός χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση προσφέρει τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά στοιχεία για την οικονομική κατάσταση ενός οργανισμού, επιτρέποντας την κατανόηση της σχέσης μεταξύ οικονομικών εισροών και εκροών, καθώς και της σύνδεσης τους με τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Με την διαδικασία ανάλυσης των ισολογισμών και των καταστάσεων αποτελεσμάτων χρήσης, η διοίκηση μπορεί να εκτιμήσει τη ρευστότητα, αποδοτικότητα, βιωσιμότητα και κεφαλαιακή επάρκεια ενός φορέα και να προχωρήσει στη λήψη εξυγιαντικών και τεκμηριωμένων διοικητικών δράσεων. (Horngren, Datar, & Rajan, 2018).

Οι κυριότεροι στόχοι της χρηματοοικονομικής ανάλυσης είναι η αξιολόγηση της οικονομικής θέσης ενός φορέα, ο προσδιορισμός αδυναμιών στη διαχείριση των πόρων, η λήψη διοικητικών αποφάσεων βάσει τεκμηριωμένων στοιχείων, η διαχρονική παρακολούθηση της εξέλιξης του φορέα και η σύγκριση με πρότυπα αναφοράς ή αντίστοιχους οργανισμούς (Moumin, 2024).

2.5 Είδη και μέθοδοι χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται τόσο τα είδη όσο και οι μέθοδοι χρηματοοικονομικής ανάλυσης.

Πίνακας 3: Μέθοδοι/Είδη χρηματοοικονομικής ανάλυσης

1)Ανάλυση Κάθετης Δομής	Εκφράζει κάθε στοιχείο ως ποσοστό ενός βασικού μεγέθους(π.χ. % αποθεμάτων επί του συνολικού ενεργητικού). Αναλύει τη σύνθεση των οικονομικών καταστάσεων. Εκτιμάται η αναλογία κόστους-εσόδων και η δομή των κεφαλαίων.
2)Ανάλυση Οριζόντιας Δομής	Με σύγκριση στοιχείων διαδοχικών ετών, αξιολογεί τη διαχρονική μεταβολή των μεγεθών. Γίνεται διερεύνηση τάσεων & ρυθμών ανάπτυξης ή επιδείνωσης (Nowicki, 2022).
3)Ανάλυση Δεικτών	Σύνδεση δεδομένων των οικονομικών καταστάσεων με τη μορφή αναλογιών, με σκοπό την αποτίμηση ρευστότητας, κεφαλαιακής επάρκειας και αποδοτικότητας. Οι δείκτες δίνουν ποσοτικές συγκρίσεις και αντικειμενική αξιολόγηση των αποδόσεων των φορέων (Brigham & Ehrhardt, 2019).
4)Ανάλυση Ταμειακών Ροών.	Οι νοσοκομειακές ταμειακές ροές επηρεάζονται από καθυστερημένες εισπράξεις ασφαλιστικών φορέων και τη διαχείριση των προμηθειών. Εξέταση της παραγωγής θετικών καθαρών ροών μετρητών, που είναι βασικός δείκτης βιωσιμότητας (Horngren et al., 2018)
5)Συγκριτική Ανάλυση	Η μέθοδος είναι η βάση της παρούσας έρευνας συγκρίσεως των νοσοκομείων Ρόδου και Κω. Γίνεται αντιπαραβολή των οικονομικών στοιχείων ενός φορέα με τα αντίστοιχα άλλων ομοειδών μονάδων (benchmarking) (Βασιλόπουλος, 2016).

2.6 Εφαρμογή της χρηματοοικονομικής ανάλυσης σε δημόσια νοσοκομεία

Η ιδιαιτερότητα που παρουσιάζει η εφαρμογή της χρηματοοικονομικής ανάλυσης στα δημόσια νοσοκομεία έγκειται στο ότι ο σκοπός τους είναι η παροχή δημοσίων υπηρεσιών υγείας με οικονομική αποδοτικότητα και κοινωνική αποτελεσματικότητα και όχι η

επίτευξη κέρδους. Πρέπει να γίνεται συνδυασμός των οικονομικών δεικτών με τα λειτουργικά δεδομένα που αφορούν μεγέθη όπως η πληρότητα των κλινών, ο αριθμός εισαγωγών και η μέση διάρκεια νοσηλείας. Έτσι γίνεται παραγωγή μίας πλήρους απεικόνισης της αποδοτικότητας των νοσοκομείων (Λιαρόπουλος, 2015).

Η χρηματοοικονομική ανάλυση παρέχει τη δυνατότητα στους πολίτες να μάθουν τον τρόπο αξιοποίησης των δημόσιων πόρων καθώς και της παραγόμενης από αυτούς αποδοτικότητας. Αποτελεί δηλαδή μέσο λογοδοσίας και διαφάνειας (European Commission, 2020). Συμβάλλει στη χρηστή διακυβέρνηση και τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας (WHO, 2021).

2.7 Αριθμοδείκτες.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση στηρίζεται στους αριθμοδείκτες που εξάγονται από τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων και σκοπός τους είναι η αξιολόγηση της αποδοτικότητας, της βιωσιμότητας και της οικονομικής θέσης του εξεταζόμενου φορέα (Gapenski & Pink, 2016). Η χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών είναι καταλυτική σε μονάδες παροχής φροντίδας υγείας, όπου η οικονομική διαχείριση συνδέεται με την ποιότητα και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών. Σύμφωνα με το σύγγραμμα <<Σύγχρονη Ανάλυση και Διερεύνηση των Οικονομικών Καταστάσεων>> (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017), υπάρχουν πέντε βασικές κατηγορίες χρηματοοικονομικών δεικτών. Ακολουθεί παρουσίαση και σχετική ανάλυση των κατηγοριών. Περιλαμβάνεται περιγραφή καθώς και μαθηματικοί τύποι προσαρμοσμένοι ανάλογα στη λειτουργία των νοσοκομείων.

2.7.1 Δείκτες ρευστότητας .

Οι δείκτες ρευστότητας των νοσοκομείων δείχνουν κατά πόσο είναι ικανός ένας φορέας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του, χρησιμοποιώντας τα άμεσα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού. Στις νοσοκομειακές μονάδες η ρευστότητα αποτυπώνει τη δυνατότητα προμήθειας υγειονομικού υλικού, φαρμάκων που είναι απαραίτητα για την παροχή υπηρεσιών υγείας και εξασφαλίζουν την λειτουργική σταθερότητα.

α) Τρέχων δείκτης ρευστότητας

Μαθηματικός τύπος : *Κυκλοφορούν Ενεργητικό / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις*

Αξιολογεί την επάρκεια κάλυψης των άμεσων υποχρεώσεων από τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού. Εάν ο δείκτης που προκύπτει είναι χαμηλός τότε υπάρχουν δυσκολίες στην αγορά και προμήθεια υγειονομικού υλικού και αναλωσίμων. Πρέπει οι τιμές >1 για να θεωρούνται ικανοποιητικές.

β) Άμεσος ή Γρήγορος δείκτης ρευστότητας

Μαθηματικός τύπος: *(Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Αποθέματα) / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις*

Εξετάζει τη ρευστότητα χωρίς να λαμβάνει υπόψη τα αποθέματα, τα οποία ενδέχεται να εμφανίζουν χαμηλότερη ταχύτητα ρευστοποίησης.

γ) Δείκτης ταμειακής ρευστότητας

Μαθηματικός τύπος: *Ταμειακά Διαθέσιμα / Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις*

Εστιάζει στην άμεση ικανότητα κάλυψης υποχρεώσεων με μετρητά διαθέσιμα.

δ) Καθαρό κεφάλαιο κίνησης

Μαθηματικός τύπος: *Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις*
Παρουσιάζει την ευελιξία και τη λειτουργική ρευστότητα του οργανισμού για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και την προμήθεια αναλώσιμων.

2.7.2 Δείκτες δραστηριότητας .

Οι δείκτες δραστηριότητας των νοσοκομείων εστιάζουν στο βαθμό αποτελεσματικής αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του φορέα. Όταν σε ένα νοσοκομείο υπάρχει χρηστή διαχείριση των αποθεμάτων, φαρμάκων, υγειονομικού υλικού, εξοπλισμού και όλων των πόρων γενικότερα, τότε υπάρχει και θετική επιρροή στο κόστος και στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών (Nowicki, 2022).

α) Ταχύτητα είσπραξης των απαιτήσεων του νοσοκομείου

Μαθηματικός τύπος: *(Απαιτήσεις Χ 365) / Έσοδα*

Στον κλάδο της υγείας οι απαιτήσεις αφορούν στο μεγαλύτερο βαθμό τον ΕΟΠΥΥ καθώς και τις ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες.

β) Ταχύτητα πληρωμής προμηθευτών

Μαθηματικός τύπος : **(Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις Χ 365)/Κόστος Πωληθέντων**

Προβλήματα στη ρευστότητα ή στην πολιτική διαχείρισης των ταμειακών ροών σημειώνονται σε περιπτώσεις με μεγάλη διάρκεια πληρωμής.

γ) Ταχύτητα κυκλοφορίας των αποθεμάτων νοσοκομείων

Μαθηματικός τύπος : **Κόστος Πωληθέντων / Μέσο Απόθεμα**

Έχει υψηλό βαθμό σημαντικότητας για τα νοσοκομεία για το λόγο ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός υλικών με ημερομηνία λήξης.

δ) Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού

Μαθηματικός τύπος : **Έσοδα / Σύνολο Ενεργητικού**

Αποτυπώνει το βαθμό της ικανότητας του νοσοκομείου να μπορεί να παράγει έσοδα χρησιμοποιώντας τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία.

2.7.3 Δείκτες αποδοτικότητας .

Οι δείκτες αποδοτικότητας αποτυπώνουν τον βαθμό οικονομικής απόδοσης ενός φορέα σε συνάρτηση με τα έσοδα, τα ίδια κεφάλαια ή το ενεργητικό. Σε ένα νοσηλευτικό ίδρυμα, οι δείκτες αυτοί αντικατοπτρίζουν την ικανότητα ελέγχου του κόστους, καθώς και αποτελεσματικής χρήσης των πόρων.

α) Περιθώριο Μικτού Αποτελέσματος

Μαθηματικός τύπος : **(Μικτό Κέρδος / Έσοδα) Χ 100**

(Μικτό αποτέλεσμα= Έσοδα-Κόστος Πωλήσεων)

Αποτυπώνει το βαθμό αποτελεσματικότητας του λειτουργικού μοντέλου, προσαρμοσμένο στα δεδομένα των δημόσιων νοσοκομείων.

β) Περιθώριο Καθαρού Αποτελέσματος

Μαθηματικός τύπος : **(Καθαρό Αποτέλεσμα / Έσοδα) Χ 100**

Απεικονίζει το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα και δείχνει τον βαθμό πλεονάσματος ή ελλείμματος του νοσοκομείου.

γ) Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)

Μαθηματικός τύπος : **Καθαρό Αποτέλεσμα / Ίδια Κεφάλαια** (X100)

Δείχνει εάν υπάρχει ορθή χρηματοοικονομική κατάσταση, παρουσιάζοντας την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων και την αποτελεσματικότητα αξιοποίησης τους .

δ) Απόδοση Ενεργητικού (ROA)

Μαθηματικός τύπος : **Καθαρό αποτέλεσμα / Σύνολο Ενεργητικού**

Εάν αναφερόμαστε σε νοσοκομειακούς χώρους και λάβουμε χαμηλό αποτέλεσμα ROA, έχουμε σαφή ένδειξη ότι ο εξοπλισμός και οι υποδομές δεν χρησιμοποιούνται στο μέγιστο βαθμό αποτελεσματικότητας.

ε) Απόδοση απασχολούμενου κεφαλαίου (ROCE)

Μαθηματικός τύπος : **EBIT / (Ίδια κεφάλαια + μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις)**

Ως EBIT χρησιμοποιούνται τα <<Μερικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως>>. Ειδικά στην περίπτωση των ελληνικών δημόσιων νοσοκομείων, το EBIT προσεγγίζεται από τα <<Μερικά Αποτελέσματα Εκμεταλλεύσεως>>.

Ο EBIT δείχνει το λειτουργικό αποτέλεσμα μιας επιχείρησης, το βαθμό κερδοφορίας από την δραστηριότητα της, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι τόκοι και η φορολογία. Συγκεκριμένα:

1)EBIT= ΕΣΟΔΑ- ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ (COGS)- ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

2)EBIT= Καθαρά κέρδη +Τόκοι +Φόροι

Σύντομη περιγραφή διαφοράς με EBITDA: Ο EBIT περιλαμβάνει αποσβέσεις, ενώ ο EBITDA δεν περιλαμβάνει αποσβέσεις και απομειώσεις.

Ο δείκτης ROCE είναι ιδιαίτερα χρήσιμος στα νοσοκομεία λόγω της υψηλής κεφαλαιακής έντασης που παρουσιάζουν. Ο EBITDA δείχνει εάν το νοσοκομείο μπορεί να σταθεί λειτουργικά σήμερα, χωρίς να τιμωρείται από λογιστικές αποσβέσεις παλαιών επενδύσεων.

2.7.4 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (Μόχλευσης)

Οι δείκτες μόχλευσης αναφέρονται στο βαθμό εξάρτησης ενός φορέα από τα δανειακά κεφάλαια. Στα δημόσια νοσοκομεία, όπου δεν συνηθίζεται ο τραπεζικός δανεισμός, οι δείκτες αυτοί παρουσιάζουν την πίεση που ασκούν οι υποχρεώσεις στη λειτουργική ευστάθεια του οργανισμού (Gapenski & Pink, 2016). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο δανεισμός δεν χαρακτηρίζεται ως κάτι αρνητικό, καθώς η πληρωμή των τόκων συνήθως εκπίπτει από τη φορολογία (Fama and French, 2002).

α) Δείκτης ξένων προς ίδια κεφάλαια

Μαθηματικός τύπος : *Σύνολο Υποχρεώσεων / Ίδια Κεφάλαια*

Ο δείκτης φανερώνει το βαθμό μόχλευσης/εξάρτησης από ξένα κεφάλαια, δανεισμό.

β) Δείκτης ξένων προς σύνολο κεφαλαίου

Μαθηματικός τύπος : *Σύνολο Υποχρεώσεων / (Ίδια Κεφάλαια + Υποχρεώσεις)*

Ο δείκτης με τιμή μεγαλύτερη του 50% αποτυπώνει υψηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια.

γ) Δείκτης Κάλυψης Τόκων

Μαθηματικός τύπος : *EBIT / Έξοδα Τόκων*

Δείχνει την ικανότητα κάλυψης των τόκων από τα λειτουργικά αποτελέσματα. Στα ελληνικά δημόσια νοσοκομεία, λόγω ελλείψεως τραπεζικού δανεισμού, το μέγεθος αυτό συνήθως είναι μηδενικό και ο συγκεκριμένος δείκτης έχει περιορισμένη εφαρμογή.

2.7.5 Δείκτες βιωσιμότητας & διάρθρωσης κεφαλαίου.

Οι δείκτες διάρθρωσης κεφαλαίου και βιωσιμότητας αποτυπώνουν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα και τη μακροχρόνια βιωσιμότητα των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

α) Δείκτης Ιδίων κεφαλαίων προς Ενεργητικό (δείκτης οικονομικής αυτονομίας)

Μαθηματικός τύπος : *Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Ενεργητικού*

Όταν ο δείκτης λαμβάνει υψηλές τιμές τότε υπάρχει ένδειξη καλής κεφαλαιακής βάσης και χαμηλή εξάρτηση από εξωτερική χρηματοδότηση.

β) Δείκτης Κάλυψης Παγίων με Μακροπρόθεσμα Κεφάλαια

Μαθηματικός τύπος : *Μακροπρόθεσμα Ίδια Κεφάλαια / Πάγιο Ενεργητικό*

Εάν η τιμή του δείκτη είναι μεγαλύτερη της μονάδας τότε υπάρχει ασφάλεια στο βαθμό χρηματοδότησης παγίων από ίδια κεφάλαια.

γ) Δείκτης Κεφαλαιακής Διάρθρωσης (Βιωσιμότητας)

Μαθηματικός τύπος : *Ξένα / Ίδια κεφάλαια*

Απεικονίζει τη σχέση ξένων προς ίδια κεφάλαια και χρησιμοποιείται ως ένδειξη χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας.

2.7.6 Ομαδοποίηση χρηματοοικονομικών δεικτών.

Θα γίνει ομαδοποίηση των χρηματοοικονομικών δεικτών των νοσοκομείων σε πέντε βασικές κατηγορίες, οι οποίες αναφέρονται στον πίνακα 4.

Πίνακας 4: Σύνοψη κατηγοριών των χρηματοοικονομικών δεικτών νοσοκομείων

Κατηγορία Δείκτη	Ονομασία Δείκτη	Μαθηματικός Τύπος	Ερμηνεία/Χρησιμότητα
ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	Τρέχων Δείκτης (Current Ratio)	<i>Κυκλοφορούν Ενεργητικό/ Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	Μέτρηση της ικανότητας κάλυψης βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Τιμές >1 επαρκή ρευστότητα.
	Γρήγορος Δείκτης (Quick Ratio)	<i>Κυκλοφορούν Ενεργ.- Αποθέματα/ Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</i>	Έλεγχος της άμεσης ρευστότητας χωρίς το συνυπολογισμό των αποθεμάτων.
	Ταμειακή Ρευστότητα	<i>Ταμειακά Διαθέσιμα/Βραχυπρ. Υποχρεώσεις</i>	Δυνατότητα άμεσης κάλυψης με μετρητά των υποχρεώσεων
	Καθαρό Κεφάλαιο κίνησης (NWC)	<i>Κυκλοφορούν Ενεργητικό- Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις</i>	Λειτουργική ρευστότητα και ευελιξία.
ΔΕΙΚΤΕΣ ΔΑΝΕΙΑΚΗΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗΣ (μόχλευσης)	Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	<i>Ξένα Κεφάλαια/Ίδια Κεφάλαια</i>	Βαθμός χρηματοδοτικής εξάρτησης από δανεισμό (μόχλευση). Υψηλές τιμές = αυξημένος κίνδυνος.

	Δείκτης Ξένων προς Σύνολο Κεφαλαίου	Ξένα Κεφάλαια/ (Ιδια + Ξένα Κεφάλαια)	Το % συμμετοχής ξένων κεφαλαίων στη συνολική χρηματοδότηση. Τιμές άνω του 50% υποδηλώνουν υψηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια.
	Δείκτης Σταθερής Δέσμευσης Κεφαλαίων	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις/ Σύνολο Κεφαλαίων	Αποτυπώνει το % των μακροπρόθεσμα δεσμευμένων κεφαλαίων και το βαθμό ευελιξίας της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης.
	Δείκτης Κάλυψης Τόκων	Κέρδη προ φόρων & Τόκων (EBIT)/Τόκοι	Ο φορέας καλύπτει τους τόκους του δανεισμού από τα λειτουργικά αποτελέσματα. Στα Δημόσια νοσοκομεία =Απουσία δανεισμού
ΑΠΟΔΟΤΙΚ/ΤΑΣ	Περιθώριο Καθαρού Αποτελέσματος	Καθαρό Αποτέλεσμα/Σύνολο ΕσόδωνX100	Τελικό οικονομικό αποτέλεσμα. Πλεόνασμα ή έλλειμμα νοσοκομείων.
	Περιθώριο Μικτού Αποτελέσματος	Μικτό αποτέλεσμα / Έσοδα X 100	Αποτυπώνει τη σχέση μεταξύ εσόδων και λειτουργικού κόστους, προσαρμοσμένη στα δεδομένα των δημόσιων νοσοκομείων.
	Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων (ROE)	(Καθαρό Αποτέλεσμα/Ιδια Κεφάλαια)X100	Εκτίμηση της απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων και της αποτελεσματικότητας αξιοποίησής τους.
	Απόδοση Ενεργητικού (ROA)	Καθαρό Αποτέλεσμα/Σύνολο Ενεργητικού	Αποδοτικότητα συνολικών πόρων.
	ROCE (Στην παρούσα	EBIT/Ιδια κεφάλαια +μακροπρόθεσμες	Αποδοτικότητα απασχολούμενων κεφαλαίων. Χρήσιμος στα νοσοκομεία λόγω

	μελέτη, για τον υπολογισμό των δεικτών αποδοτικότητας χρησιμοποιείται το EBIT, ως μέτρο λειτουργικού αποτελέσματος.)	υποχρεώσεις	>κεφαλαιακής έντασης.
ΔΡΑΣΤΗΡ/ΤΑΣ	Ταχύτητα Είσπραξης Απαιτήσεων	(ΑπαιτήσειςΧ365)/Εσ οδα	Απαιτούμενες ημέρες για την είσπραξη.Υψηλές τιμές =Αργή είσπραξη
	Ταχύτητα Εξόφλησης Υποχρεώσεων	(Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις Χ 365) / Αγορές	Μεγαλύτερος χρόνος= καλύτερη διαχείριση ταμειακών ροών
	Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	Κόστος πωληθέντων / Μέσο απόθεμα	Πόσες φορές ετησίως ανανεώνονται τα αποθέματα. Χαμηλές τιμές=υπερβολική αποθεματοποίηση&δεσμευση κεφαλαίου.
	Κυκλοφοριακή ταχύτητα Ενεργητικού	Έσοδα/Σύνολο Ενεργητικού	Υψηλές τιμές = αποδοτική χρήση πόρων
ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ	Δείκτης Οικονομικής Αυτονομίας	Ίδια κεφάλαια/Σύνολο Ενεργητικού	Βαθμός ανεξαρτησίας του φορέα από εξωτερική χρηματοδότηση. Υψηλές τιμές = καλή κεφαλαιακή βάση.
	Κάλυψη Παγίων	Ίδια κεφάλαια / Πάγιο Ενεργητικό	Βαθμός χρηματοδότησης παγίων από ίδια κεφάλαια. Τιμές>1 είναι ασφαλείς.
	Δείκτης Κεφαλαιακής Διάρθρωσης (Βιωσιμότητας)	Ξένα/Ίδια κεφάλαια	Αποτυπώνει τη σχέση ξένων προς ίδια κεφάλαια και χρησιμοποιείται ως ένδειξη χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας.

Πηγή : (Πατατούκα & Μπατσινίλα, 2017)

3. Παρουσίαση της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου (2^η Υ.ΠΕ.)

Η 2^η Υγειονομική Περιφέρεια (Υ.ΠΕ.) Πειραιώς και Αιγαίου είναι η μεγαλύτερη από τις επτά υγειονομικές περιφέρειες της Ελλάδας. Αρμοδιότητά της είναι η εποπτεία, η οργάνωση και η ομαλή λειτουργία όλων των μονάδων υγείας που υπάγονται στην ευρύτερη Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά, Νήσων, Κυκλάδων, Σάμου, Ικαρίας, Χίου και Δωδεκανήσου. Προσφέρει κάλυψη σε μία μεγάλη νησιωτική περιοχή με ιδιαίτερες ανάγκες, πλήθος πληθυσμιακών ιδιαιτεροτήτων και ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις σε θέματα υποδομών και υγειονομικών αναγκών. Σκοπός της είναι η ικανοποιητική και συνεχής παροχή ποιοτικών και προσβάσιμων υπηρεσιών υγείας τόσο στους μόνιμους κατοίκους όσο και στους επισκέπτες της ευρύτερης περιοχής του Αιγαίου (Υπουργείο Υγείας, 2023).

3.1 Θεσμικό πλαίσιο και αρμοδιότητες.

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των Υγειονομικών Περιφερειών καθορίζεται κυρίως από τον Ν. 3329/2005 και Ν.3227/2007 και προσδιορίζει τις βασικές αρμοδιότητες τους, όπως αυτές αναφέρονται στον Πίνακα 5.

Πίνακας 5: Αρμοδιότητες των Υ.ΠΕ.

1)	Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός και η στρατηγική οργάνωση των υπηρεσιών υγείας.
2)	Εποπτεία και αξιολόγηση νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας.
3)	Ευθύνη στελέχωσης, εκπαίδευσης και κατανομής του ανθρώπινου δυναμικού.
4)	Έλεγχος των οικονομικών και λειτουργικών δεικτών των μονάδων υγείας.
5)	Εφαρμογή πολιτικών δημόσιας υγείας σε περιφερειακό επίπεδο.
6)	Διαχείριση των οικονομικών πόρων και έλεγχος των χρηματοδοτήσεων μέσω του ΕΣΥ.
7)	Λειτουργία του ESY.net, μηνιαία συλλογή και παρακολούθηση οικονομικό-λειτουργικών στοιχείων των νοσοκομείων.

Πηγή: Υπουργείο Υγείας, 2023 και ΥΠΕ, 2022

3.2 Παρουσίαση και οργάνωση του Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>>.

Το μεγαλύτερο και πληρέστερο νοσηλευτικό ίδρυμα της Δωδεκανήσου είναι το Γ.Ν. Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>>, το οποίο ως δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια μονάδα φροντίδας υγείας, καλύπτει τις ανάγκες ενός πληθυσμού περίπου 120.000 μονίμων κατοίκων, αριθμός που πολλαπλασιάζεται κατά την τουριστική περίοδο (2^η Υ.ΠΕ., 2023), (ΕΛΣΤΑΤ).

Το Γ.Ν. Ρόδου αποτελεί σημαντικό πυλώνα υγειονομικής κάλυψης της Νότιας και Νοτιοανατολικής Ελλάδας λόγω της γεωγραφικής του θέσης, καλύπτοντας αρκετές περιπτώσεις διακομιδών και επειγόντων περιστατικών. Λειτουργεί δηλαδή ως νοσοκομείο αναφοράς για το σύνολο των νησιών του νοτιοανατολικού Αιγαίου, προσφέροντας εξειδικευμένη περίθαλψη σε δύσκολα περιστατικά, καθώς και τηλεϊατρική συνεργασία με το Νοσοκομείο Κω, Καλύμνου και Καστελορίζου. Η λειτουργική επιβάρυνση του νοσοκομείου είναι ιδιαίτερα αυξημένη κατά τους μήνες Απρίλιο- Σεπτέμβριο λόγω υψηλής τουριστικής κίνησης (2^η Υ.ΠΕ., 2023).

Ο ρόλος του είναι σημαντικός, ως περιφερειακός υγειονομικός κόμβος για τη Δωδεκάνησο, κέντρο αναφοράς παροχής εξειδικευμένων ιατρικών υπηρεσιών και βασικός φορέας διακομιδών.

3.2.1 Ιστορική εξέλιξη του νοσοκομείου Ρόδου.

Το Γ.Ν. Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>> ιδρύθηκε το 1947, μετά την ενσωμάτωση των Δωδεκανήσων με την Ελλάδα. Με το Π.Δ. 452/1989 θεσμοθετήθηκε ο τίτλος του και η σημερινή του μορφή. Το 2010 πήρε την ονομασία <<Ανδρέας Παπανδρέου>>. Το 2013 έγινε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (ΝΠΙΔ), υπό την εποπτεία της 2^{ης} ΥΠΕ. Στην πάροδο του χρόνου έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές αναβαθμίσεις σε εξοπλισμό, κτιριακές υποδομές, επιπλέον ιατρικές ειδικότητες και συστήματα πληροφορικής. Οι σημαντικότεροι σταθμοί στην εξέλιξη του αναφέρονται στον Πίνακα 6.

Πίνακας 6: Σημαντικά στάδια στην εξέλιξη του Γ.Ν. Ρόδου

ΕΤΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
2006	Λειτουργία οργανωμένης ΜΕΘ.

2015	Ενίσχυση Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ).
2020	Εγκατάσταση σύγχρονων απεικονιστικών μηχανημάτων.
2022	ΠΔ 87/2022 για τους οργανισμούς των νοσοκομείων, ανασύνταξη διοικητικών υπηρεσιών.
2023	Συστηματική καταγραφή λειτουργικών και οικονομικών δεδομένων μέσω του συστήματος ESY.net.

Πηγή: ESY. net (2018-2023)

3.2.2 Διοικητική δομή και οργάνωση.

Το Γ.Ν. Ρόδου διαθέτει Διοικητή και Διοικητικό Συμβούλιο που έχουν την εποπτεία της λειτουργίας του, καθώς και Υποδιοικητή υπεύθυνο για οικονομικά και τεχνικά θέματα.

Το νοσοκομείο έχει οργανωθεί σε τρεις βασικούς άξονες: Α) Ιατρική Υπηρεσία, Β) Νοσηλευτική Υπηρεσία και Γ) Διοικητική και Οικονομική Υπηρεσία, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 7.

Πίνακας 7: Δομή και οργάνωση Το Γ.Ν. Ρόδου

ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡ.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΟΙΚΟΝ. ΥΠ.
Παθολογική	Παθολογικός Τομέας	Οικονομικό τμήμα
Καρδιολογική	Χειρουργικός Τομέας	Τμήμα Προμηθειών
Χειρουργική	Παιδιατρικό τμήμα	Γραμματεία Εξωτερικών Ιατρ.
Ορθοπαιδική	Μαιευτικό τμήμα	Πρωτόκολλο
Παιδιατρική	ΤΕΠ	Γραμματεία
Γυναικολογική	ΜΕΘ	Τμήμα προσωπικού
ΜΕΘ		Λογιστήριο
Αναισθησιολογικό		Μισθοδοσία
ΩΡΛ		Τμήμα Πληροφορικής
Οφθαλμολογικό		Τεχνική Υπηρεσία
Νεφρολογικό		

Ογκολογικό		
Ακτινολογικό		
Εξωτερικά Ιατρεία		
ΤΕΠ		

Πηγή: ESY. net (2018-2023)

Η οργανική δυναμικότητα του νοσηλευτικού ιδρύματος είναι περίπου 1.000 εργαζόμενοι. Το ιατρικό προσωπικό ανέρχεται στα 250 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι απαρτίζουν το νοσηλευτικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό.

3.2.3 Υποδομές και εξοπλισμός.

Το νοσοκομείο περιλαμβάνει:

- A) Περισσότερες από 370 κλίνες.
- B) Αξονικό και Μαγνητικό Τομογράφο τελευταίας τεχνολογίας.
- Γ) Εξελιγμένο ψηφιακό ακτινολογικό εξοπλισμό.
- Δ) Μονάδα Αυξημένης Φροντίδας και Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ).
- Ε) Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ).
- ΣΤ) Αιμοδυναμικό εργαστήριο (αναβάθμιση 2021-2022).
- Ζ) Μονάδα Τεχνητού Νεφρού, Αιμοδοσίας και Κέντρο Πρόληψης Υγείας.

Το 2020 ξεκίνησε τη λειτουργία της νέα πτέρυγα COVID-19, με 40 επιπλέον κλίνες. Το σύνολο του υγειονομικού εξοπλισμού αναβαθμίζεται, ανανεώνεται και εκσυγχρονίζεται με πόρους από την 2^η ΥΠΕ, καθώς και μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ΕΣΠΑ (2^η ΥΠΕ, 2023).

3.2.4 Στελέχωση.

Η στελέχωση του νοσηλευτικού ιδρύματος Ρόδου χαρακτηρίζεται από:

- 1) Επαρκή αλλά συχνά σε οριακά επίπεδα στελέχωση των βασικών κλινικών.
- 2) Ανάγκες για μεγαλύτερο αριθμό και περισσότερες ειδικότητες ειδικευμένων γιατρών (π.χ. αναισθησιολόγων, εσωτερικών παθολόγων)

3)Περισσότερους νοσηλευτές, που να καλύπτουν την 24ωρη λειτουργία.

5)Ανάγκη ενίσχυσης των υπηρεσιακών αναγκών με επικουρικό προσωπικό.

Το κόστος των μισθολογικών δαπανών αποτελεί περίπου το 60-70% του συνόλου των λειτουργικών εξόδων του νοσηλευτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τα στοιχεία των ισολογισμών 2018-2023.

3.2.5 Οικονομικά χαρακτηριστικά.

Το Γ.Ν. Ρόδου χαρακτηρίζεται από το μεγάλο όγκο των δραστηριοτήτων του και το υψηλό κόστος λειτουργίας.

Πηγές εσόδων αποτελούν οι επιχορηγήσεις του κρατικού προϋπολογισμού, η είσπραξη νοσηλείων από τον ΕΟΠΥΥ και ίδιοι πόροι, όπως νοσήλια ιδιωτών, δωρεές, ευρωπαϊκά προγράμματα στήριξης.

Τα δημοσιευμένα στοιχεία του Υπουργείου Υγείας για το 2022 αποτυπώνουν συνολικά έσοδα ύψους 57 εκατομμύρια ευρώ και συνολικές δαπάνες ύψους 59 εκατομμύρια ευρώ. Ύπαρξη δηλαδή μικρού λογιστικού ελλείμματος της τάξεως των 2 εκατομμυρίων ευρώ. Κατά το επόμενο έτος 2023, υπήρξε μικρή βελτίωση της οικονομικής καταστάσεως, λόγω μεγαλύτερων κρατικών επιχορηγήσεων και αποζημιώσεων λόγω COVID-19.

Η σταθερά υψηλή ρευστότητα και ο σχετικά περιορισμένος δανεισμός χαρακτηρίζουν την οικονομική του δραστηριότητα. Τα στοιχεία αυτά υποδηλώνουν ότι το νοσοκομείο στηρίζεται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

3.2.6 Τρόπος διαχείρισης των περιστατικών.

Το Γ.Ν. Ρόδου αποτελεί το μεγαλύτερο και πιο αποτελεσματικά επανδρωμένο δωδεκανησιακό νοσηλευτικό ίδρυμα. Είναι φορέας υποδοχής σοβαρών τραυματισμών, καρδιολογικών περιστατικών, νευρολογικών επειγόντων, περιστατικών πολυτραυματιών κ.α. Σε άμεση συνεργασία με το ΕΚΑΒ , πραγματοποιεί μεγάλο αριθμό αεροδιακομιδών προς Αθήνα για περιπτώσεις που απαιτούν εξειδικευμένη περίθαλψη.

3.3 Παρουσίαση και οργάνωση του Γενικού Νοσοκομείου – Κέντρου Υγείας Κω <<Ιπποκράτειο>>.

Το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω είναι η βασικότερη δευτεροβάθμια δημόσια μονάδα υγείας στο νησί της Κω και συγκαταλέγεται στα νοσοκομεία που βρίσκονται κάτω από την διοικητική εποπτεία της 2^{ης} Υ.ΠΕ. Πειραιώς και Αιγαίου. Εξυπηρετεί σε σταθερή βάση μόνιμο πληθυσμό 35.000 κατοίκων, αριθμός που υπερδιπλασιάζεται κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης, με αύξηση των περιστατικών έως και 200% κατά τους μήνες Ιούλιο- Αύγουστο. Παράλληλα, εξυπηρετεί και τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες του Κέντρου Υποδοχής Μεταναστών Κω. (2^η Υ.ΠΕ., 2023), (ΕΛΣΤΑΤ).

Η γεωγραφική θέση της Κω, στην καρδιά του νοτιανατολικού Αιγαίου, και η μεγάλη απόσταση από τα κεντρικά νοσοκομεία της ηπειρωτικής Ελλάδας καθιστούν το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω ως βασικότατη μονάδα για την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών της περιοχής και των μικρότερων νησιών, όπως η Νίσυρος και η Ψέριμος.

3.3.1 Ιστορική εξέλιξη του νοσοκομείου Κω.

Το νοσοκομείο Κω θεμελιώθηκε το 1958 για να προσφέρει κάλυψη υγείας τόσο στον τοπικό πληθυσμό όσο και στα γύρω νησιά. Εγκαταστάθηκε σε νέες εκσυγχρονισμένες εγκαταστάσεις το 2001. Με τον Ν.4052/2012, περί αναδιοργάνωσης του ΕΣΥ, απέκτησε τη σημερινή του μορφή, που προέρχεται από την ενοποίηση του νοσοκομείου και του κέντρου υγείας το 2013.

Το νοσοκομείο φέρει με υπερηφάνεια το όνομα του Ιπποκράτη, ο οποίος γεννήθηκε και δραστηριοποιήθηκε στην Κω και θεωρείται <<πατέρας της ιατρικής>>. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει τον ιστορικό και πολιτιστικό συμβολισμό του ιδρύματος.

Στον πίνακα 8 σημειώνονται σημαντικά στάδια της εξέλιξης του << Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω >> .

Πίνακας 8: Σημαντικά στάδια στην εξέλιξη του Γ.Ν. –Κ.Υ. Κω

ΕΤΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
2015	Εκσυγχρονισμός της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού (Μ.Τ.Ν.).
2018	Ενίσχυση Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ).

2020	Προμήθεια σύγχρονου ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.
2023	Άμεση σύνδεση με νοσοκομείο Ρόδου μέσω συστήματος διακομιδών και τηλεϊατρικής.
2023	Συστηματική καταγραφή λειτουργικών και οικονομικών δεδομένων μέσω του συστήματος ESY.net.

Πηγή: (2^η Υ.ΠΕ., 2023), ESY. net (2018-2023)

3.3.2 Δομή και στελέχωση νοσοκομείου Κω.

Η δομή του Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω περιλαμβάνει τον Διοικητή καθώς και τρεις βασικούς άξονες:

Α) Ιατρική Υπηρεσία, Β) Νοσηλευτική Υπηρεσία και Γ) Διοικητική και Οικονομική Υπηρεσία, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 9.

Πίνακας 9: Δομή και οργάνωση Το Γ.Ν. -Κ.Υ. Κω

ΙΑΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡ.	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ-ΟΙΚΟΝ. ΥΠ.
Παθολογική	Παθολογικός Τομέας	Οικονομικό τμήμα
Καρδιολογική	Χειρουργικός Τομέας	Τμήμα Προμηθειών
Χειρουργική	Παιδιατρικό τμήμα	Μισθοδοσία
Ορθοπαιδική	Μαιευτικό τμήμα	Πρωτόκολλο
Παιδιατρική	ΤΕΠ	Γραμματεία
Γυναικολογική		Τμήμα προσωπικού
Νεφρολογικό (Μ.Τ.Ν)		Τεχνική Υπηρεσία
Αναισθησιολογικό		
Απεικονιστικό		
Εξωτερικά Ιατρεία		
ΤΕΠ		

Πηγή: (2^η Υ.ΠΕ., 2023)

Η δυναμικότητα του σε προσωπικό φτάνει τα 270 άτομα και επιμερίζεται σε 70 περίπου γιατρούς, 150 νοσηλευτές και 50 διοικητικούς και τεχνικούς υπάλληλους.

Το κόστος των μισθολογικών δαπανών αποτελεί το 60-70% του συνόλου των λειτουργικών εξόδων του νοσηλευτικού ιδρύματος, σύμφωνα με τα στοιχεία των ισολογισμών 2018-2023 (2^η Υ.ΠΕ., 2023), ESY.net(2018-2023).

Όσον αφορά την στελέχωση του Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω, παρουσιάζει συχνά ελλείψεις σε ορισμένες κρίσιμες ιατρικές ειδικότητες, όπως οι παθολόγοι, οι παιδίατροι, οι ιατροί εσωτερικής παθολογίας και αναισθησιολογίας. Γενικότερα, έχει αρκετό προσωπικό και αυτό φαίνεται από τις μισθολογικές του δαπάνες κατά τα έτη 2018-2023 που φτάνουν περίπου στο 65-75% των συνολικών εξόδων του.

3.3.3 Υποδομές του νοσοκομείου Κω.

Η δυναμικότητα του νοσοκομείου Κω ανέρχεται στις 120 κλίνες. Σε αυτό λειτουργούν πλέον σύγχρονα αιματολογικά και βιοχημικά εργαστηριακά τμήματα, καθώς και Μονάδα Τεχνητού Νεφρού (MTN). Διαθέτει τελευταίας τεχνολογίας απεικονιστικά συστήματα, ψηφιακούς υπερήχους και ακτινολογικό εργαστήριο. Το Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) έχει εκσυγχρονιστεί.

Με την χρήση οικονομικών πόρων του προγράμματος ΕΣΠΑ, πραγματοποιήθηκε σειρά αναβαθμίσεων σε υποδομές και εξοπλισμό κατά την τριετία 2020-2023. Παραδείγματα αποτελούν η ανακαίνιση της Μονάδας Αιμοκάθαρσης, καθώς και η σύσταση της νέας μονάδας οξέων περιστατικών.

Το νοσηλευτικό ίδρυμα συμμετέχει πλέον στο δίκτυο τηλεϊατρικής της 2^{ης} ΥΠΕ. Έχει αναπτυχθεί πρόγραμμα σύνδεσης με τα νοσοκομεία Ρόδου και Πειραιά, γεγονός που διευκολύνει σημαντικά τη διαχείριση επειγόντων περιστατικών.

3.3.4 Σύνθεση περιστατικών.

Το νοσηλευτικό ίδρυμα καλείται να αντιμετωπίσει ευρύ όγκο επειγόντων περιστατικών . Την τουριστική περίοδο ο αριθμός αυξάνεται κατακόρυφα. Σε αυτά προστίθεται και η εξυπηρέτηση των αναγκών του Κέντρου Υποδοχής Μεταναστών Κω.

Η σύνθεση των περιστατικών αφορά τουριστικά περιστατικά υψηλής συχνότητας, περιστατικά μεταναστών, καρδιαγγειακά επείγοντα, τραύματα και ορθοπεδικά περιστατικά, παιδιατρικά και νεογνολογικά περιστατικά.

3.3.5 Οικονομικά χαρακτηριστικά του νοσοκομείου Κω.

Το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω παρουσιάζει οικονομική δραστηριότητα μικρότερου εύρους δραστηριοτήτων από αυτήν του νοσοκομείου Ρόδου.

Παρακολουθώντας τις δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις 2022-2023, καταγράφονται έσοδα περίπου 14 εκατομμύρια ευρώ και δαπάνες περίπου 15 εκατομμύρια ευρώ. Άρα καταγράφεται ένα σχετικά μικρό ετήσιο έλλειμμα ύψους 1 εκατομμυρίου ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών, περίπου το 65%, αποτελούν τα μισθολογικά έξοδα, ενώ οι δαπάνες για την προμήθεια φαρμάκων και υλικών φτάνουν περίπου το 25%.

Δεν υπάρχει ουσιαστικός δανεισμός, έτσι ο χρηματοοικονομικός κίνδυνος περιορίζεται, μειώνεται όμως και ο βαθμός χρηματοδοτικής αυτονομίας. Υπάρχει ικανοποιητική ρευστότητα του νοσοκομείου με άμεση όμως εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις.

3.4 Συγκριτική παρουσίαση των δύο νοσοκομείων.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο Πίνακας 10 με παράλληλη παράθεση των βασικών ομοιοτήτων και των διαφορών των δύο νοσοκομείων.

Πίνακας 10: Συγκριτικά στοιχεία των δύο νοσοκομείων

ΣΤΟΙΧΕΙΟ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΟΔΟΥ	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΩ
Έτος ιδρύσεως	1947	1958
Αριθμός κλινών	370	120
Αριθμός προσωπικού	1.000	270
Έσοδα 2022	57 εκατομμύρια €	14 εκατομμύρια €
Δείκτης πληρότητας	78%	65%
Εύρος υπηρεσιών	Δευτεροβάθμια & Τριτοβάθμια	Πρωτοβάθμια & Δευτεροβάθμια

Ρόλος	Κεντρικό Νοσοκομείο Δωδεκανήσου	Μονάδα περιφερειακής υποστήριξης
Μέγεθος αυτονομίας	Υψηλός	Περιορισμένος

Πηγή: (2^η Υ.ΠΕ., 2023), ESY. net (2018-2023)

Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει ευρύ φάσμα παροχής υπηρεσιών φροντίδας υγείας και λειτουργεί ως νοσοκομείο αναφοράς. Το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω προσφέρει κάλυψη σε πρωτοβάθμιες και δευτεροβάθμιες ανάγκες υγείας και αναγκαστικά προχωρά στην άμεση παραπομπή των πιο σύνθετων και απαιτητικών περιστατικών.

Η 2^η ΥΠΕ έχει την ευθύνη της εποπτείας των 33 δημοσίων μονάδων Υγείας που λειτουργούν στο σύμπλεγμα των νησιών του Αιγαίου. Βασικούς πυλώνες αυτού του δικτύου αποτελούν τα νοσοκομεία Κω και Ρόδου.

Το Γ.Ν. Ρόδου αποτελεί τον κεντρικό πόλο δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας περίθαλψης. Παρέχει επιστημονική και διοικητική υποστήριξη στα μικρότερου μεγέθους νοσοκομεία της περιοχής.

Το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω λειτουργεί ως περιφερειακός κόμβος. Καλύπτει καθημερινά τις ανάγκες πληθυσμού περίπου 40.000 κατοίκων, που παρουσιάζει κατακόρυφη αύξηση κατά τη διάρκεια της τουριστικής περιόδου.

Με στόχο τη βελτίωση της λειτουργικής και οικονομικής διαχείρισης των δύο νοσοκομείων, η 2^η ΥΠΕ συγκεντρώνει και παρακολουθεί τα τρέχοντα μηνιαία οικονομικά δεδομένα και τους δείκτες αποδοτικότητας, συντάσσει τις ετήσιες εκθέσεις και ενημερώνει το Υπουργείο Υγείας.

Βασικά προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν και τα δύο νοσοκομεία είναι η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, κυρίως ιατρικού, οι γραφειοκρατικές καθυστερήσεις στις προμήθειες, η αύξηση του κόστους υλικών και ενέργειας, η εποχική πίεση ζήτησης υπηρεσιών υγείας λόγω τουρισμού και η περιορισμένη ευελιξία του προϋπολογισμού.

Υπάρχουν όμως και σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης, όπως η ένταξη στα ευρωπαϊκά προγράμματα του Ταμείου ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ, η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των νοσοκομείων της 2^{ης} ΥΠΕ για κοινές προμήθειες και υπηρεσίες, καθώς και η προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού.

Με την ανάλυση των οργανωτικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών των δύο νοσοκομείων προκύπτει μια διαφορά δυνατοτήτων και πόρων, αλλά και μία συμπληρωματικότητα ρόλων στα πλαίσια του περιφερειακού συστήματος υγείας.

Το Γ.Ν. Ρόδου, ως κεντρική μονάδα αναφοράς, διαθέτει μεγαλύτερη κλίμακα λειτουργίας και πληρέστερη οργανωτική δομή.

Το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω, αν και μικρότερου μεγέθους, είναι στρατηγικής σημασίας λόγω της γεωγραφικής του θέσης και του έντονου τουριστικού χαρακτήρα του νησιού.

Η σύγκριση των χρηματοοικονομικών τους στοιχείων, που θα παρουσιαστεί στα ακόλουθα κεφάλαια, θα μας δείξει σε ποιο βαθμό οι υπάρχουσες λειτουργικές διαφορές των δύο νοσοκομείων αποτυπώνονται και στην οικονομική τους εικόνα και αποδοτικότητα.

4. Μεθοδολογία έρευνας.

4.1 Ο σκοπός της έρευνας.

Ο σκοπός της παρούσας έρευνας έγκειται στη συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση μεταξύ δύο κεντρικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων της Δωδεκανήσου. Θα εξεταστούν το Γ.Ν.-Κ.Υ. Κω <<Ιπποκράτειο>> και το Γ.Ν. Ρόδου <<Ανδρέας Παπανδρέου>>, για τη χρονική περίοδο 2018-2023.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση έχει καθιερωθεί διεθνώς ως μία από τις πλέον αποτελεσματικές μεθόδους για την αξιολόγηση των οικονομικών επιδόσεων και της βιωσιμότητας των οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας, καθώς επιτρέπει τη μελέτη της οικονομικής δομής, της αποδοτικότητας και της χρηματοοικονομικής σταθερότητας των οργανισμών (Gapenski, 2016), (Zelman et al., 2013).

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα με τα οποία θα ασχοληθούμε στην παρούσα εργασία αναφέρονται στον Πίνακα 11.

Πίνακας 11: Βασικά ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης

ΘΕΜΑ	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ
1)ΕΞΕΛΙΞΗ	Πως εξελίσσονται τα βασικά οικονομικά μεγέθη των δύο νοσοκομείων την περίοδο 2018-2023.
2)ΤΑΣΕΙΣ	Ποιες τάσεις και διαφοροποιήσεις προκύπτουν από την ανάλυση των χρηματοοικονομικών δεικτών.
3)ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ	Ποια είναι η συγκριτική θέση των νοσοκομείων ως προς τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα.
4)ΕΡΜΗΝΕΙΑ	Πως μπορούν να ερμηνευθούν οι αποκλίσεις που εμφανίζονται βάσει δομικών, λειτουργικών ή εξωτερικών παραγόντων.

4.1.1 Σχεδιασμός της έρευνας.

Στην μελέτη αυτή πραγματοποιείται ποσοτική προσέγγιση, η οποία στηρίζεται στη δευτερογενή ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων κάνοντας χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Αυτός ο τρόπος ανάλυσης έχει ευρεία χρήση στη διεθνή λογιστική και χρηματοοικονομική έρευνα (Wild et al., 2019), (Penman, 2012), όπως επίσης και στη διοίκηση μονάδων υγείας (Nowicki, 2022), (Gapenski, 2016).

Το ερευνητικό σχέδιο της μελέτης περιλαμβάνει:

- 1) Διαχρονική ανάλυση (time-series analysis) για τα έτη 2018-2023.
- 2) Διενέργεια διαστρωματικής ανάλυσης ανάμεσα στα δύο νοσοκομεία (cross-sectional analysis).
- 3) Παράθεση συγκριτικής αξιολόγησης βάσει ομάδων χρηματοοικονομικών δεικτών (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Η αναφερόμενη μορφή μεθοδολογίας έχει ενταχθεί στα πλαίσια της ποσοτικής λειτουργικής ανάλυσης των φορέων δημόσιας υγείας. Γίνεται εφαρμογή της διεθνώς, στη μελέτη οργανισμών δημόσιας υγείας και χρησιμοποιείται συστηματικά από διεθνείς οργανισμούς, όπως ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO), για την αξιολόγηση των συστημάτων υγείας (OECD, 2020), (WHO, 2019).

Η επιλογή της συγκεκριμένης μεθοδολογίας κρίθηκε κατάλληλη, επειδή επιτρέπει τη συστηματική σύγκριση δυο δημόσιων νοσοκομείων με διαφορετικό μέγεθος, ρόλο και οργανωτική δομή.

4.1.2 Πηγές άντλησης δεδομένων.

Οι πηγές άντλησης των δεδομένων της έρευνας είναι οι παρακάτω:

A) Υπουργείο Υγείας – Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών

Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των νοσοκομείων όπως ισολογισμοί, καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης, πίνακες ταμειακών ροών, προσαρτήματα. Διαθέσιμες στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Υγείας www.moh.gov.gr, για τα νοσοκομεία της 2^{ης} ΥΠΕ.

B) Η διαδικτυακή πλατφόρμα <<ΔΙΑΥΓΕΙΑ>>

Στην πλατφόρμα αυτή όλοι οι δημόσιοι φορείς υποχρεούνται να αναρτούν όλα τα οικονομικά τους δεδομένα, αποφάσεις και οικονομικά στοιχεία.

Γ) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

Στατιστικά στοιχεία για τον πληθυσμό, την τουριστική κίνηση, τους δείκτες τιμών και τις κοινωνικές δαπάνες Υγείας.

Δ) Η 2^η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου (2^η ΥΠΕ)

Οι ετήσιες εκθέσεις λειτουργίας, οι απολογισμοί, οι προϋπολογισμοί και οι αναφορές αποδοτικότητας.

Ε) Ιστοσελίδες των νοσοκομείων Ρόδου και Κω

Ανακοινώσεις, οργανισμοί λειτουργίας, αναφορές πεπραγμένων, διοικητικά στοιχεία.

ΣΤ) Συμπληρωματικές δευτερογενείς πηγές

Επιστημονικές δημοσιεύσεις, βιβλιογραφία περί χρηματοοικονομικής διοίκησης μονάδων υγείας και επίσημες οδηγίες του Υπουργείου Οικονομικών για τη λογιστική απεικόνιση των νοσοκομείων (Π.Δ. 146/2003 και Ν. 4270/2014).

Η χρήση επίσημων δημοσιευμένων ισολογισμών εγγυάται την αντικειμενικότητα των δεδομένων και επιτρέπει την πραγματοποίηση ασφαλών συγκρίσεων τόσο μεταξύ των δύο μονάδων όσο και διαχρονικά. Επίσης υπάρχει υψηλή αξιοπιστία των δεδομένων δεδομένου ότι οι αναφερόμενες οικονομικές καταστάσεις έχουν ελεγχτεί από ορκωτούς λογιστές.

4.1.3 Διαδικασία επεξεργασίας στοιχείων.

Η διαδικασία επεξεργασίας των δεδομένων της έρευνας περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

Α) Συγκέντρωση και καταχώρηση του συνόλου των χρησιμοποιούμενων οικονομικών δεδομένων σε ένα ενιαίο αρχείο.

Β) Αποτύπωση των αριθμητικών δεδομένων σε υπολογιστικά φύλλα (Excel). Στρογγυλοποίηση σε χιλιάδες ευρώ, σύμφωνα με τα διεθνώς χρησιμοποιούμενα πρότυπα χρηματοοικονομικής ανάλυσης (Brigham & Ehrhardt, 2019).

Γ) Υπολογισμός όλων των χρηματοοικονομικών δεικτών, σύμφωνα με τους μαθηματικούς τύπους της ελληνικής βιβλιογραφίας (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017) καθώς και των διεθνών συγγραμμάτων (Atrill & McLaney, 2020), (Bernstein & Wild, 2000).

Δ) Αποτύπωση και σύγκριση των αποτελεσμάτων με πίνακες και γραφήματα.

Ε) Αναλυτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Συσχέτιση των ευρημάτων με την πολιτική υγείας και τη διεθνή εμπειρία (Κυριόπουλος, 2018), (Σισσούρας, 2006)

4.1.4 Επιλογή χρηματοοικονομικών δεικτών που χρησιμοποιούνται.

Η χρηματοοικονομική ανάλυση στηρίζεται στη μέθοδο ανάλυσης αριθμοδεικτών (ratio analysis) και στη διαχρονική ανάλυση τάσεων (trend analysis).

Η επιλογή των χρηματοοικονομικών δεικτών πραγματοποιήθηκε με βάση:

- 1) Τις κατηγορίες χρηματοοικονομικής ανάλυσης της διεθνούς πρακτικής (Wild et al., 2019), (Penman, 2012).
- 2) Τις προδιαγραφές χρηματοοικονομικής διοίκησης των οργανισμών υγείας (Zelman et al., 2013), (Cleverley & Cleverley, 2018)
- 3) Την ελληνική βιβλιογραφία ανάλυσης οικονομικών καταστάσεων (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017)

Οι πέντε ομάδες δεικτών που έχουν επιλεγεί για να χρησιμοποιηθούν είναι καταγεγραμμένες στον Πίνακα 12.

Πίνακας 12: Ομάδες δεικτών που χρησιμοποιούνται

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΧΡΗΣΗ
1) ΠΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ	Απεικόνιση βραχυπρόθεσμης δυνατότητας πληρωμών
2) ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	Αξιολόγηση της αποτελεσματικής χρήσης πόρων και κεφαλαίων
3) ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	Εκτίμηση της διαχείρισης απαιτήσεων, αποθεμάτων και της αποτελεσματικότητας αξιοποίησης των πόρων
4) ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΟΧΛΕΥΣΗΣ	Αξιολόγηση σταθερότητας χρηματοδότησης και χρηματοοικονομικού κινδύνου
5) ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	Αποτίμηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και της μακροχρόνιας δυνατότητας λειτουργίας των νοσοκομείων.

Πηγές: (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017), (Wild et al., 2019), (Penman, 2012)

4.1.5 Διαχρονική ανάλυση τάσεων.

Υπολογίζεται η ποσοστιαία μεταβολή των κύριων οικονομικών μεγεθών ανά έτος, ώστε να εντοπιστούν ανοδικές ή καθοδικές τάσεις, πέραν της στατικής σύγκρισης ανά έτος. Η ανάλυση τάσεων κάνει δυνατή την κατανόηση των μακροοικονομικών επιδράσεων και των εξωτερικών παραγόντων (π.χ. πανδημία COVID-19, πληθωριστικά φαινόμενα) στη χρηματοοικονομική απόδοση των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

4.1.6 Περιορισμοί της έρευνας.

Οι ερευνητικοί περιορισμοί αναφέρονται στη χρήση αποκλειστικά δευτερογενών δεδομένων. Δεν υπήρξε η δυνατότητα πρόσβασης σε εσωτερικές κοστολογικές αναλύσεις των νοσοκομείων.

Ποιοτικοί δείκτες που έχουν επιρροή στην πραγματική αποδοτικότητα των μονάδων υγείας, δεν είναι εφικτό να αποτυπωθούν πλήρως μέσω της χρηματοοικονομικής ανάλυσης. Τέτοιοι δείκτες είναι η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, τα κλινικά αποτελέσματα κ.α.(Smith & Mossialos, 2013).

Διάφοροι εξωγενείς παράγοντες, όπως οι οικονομικές κρίσεις και οι δημοσιονομικές μεταβολές που ενδέχεται να ασκούν επίδραση στα οικονομικά αποτελέσματα δεν δύναται να απομονωθούν πλήρως στο πλαίσιο της ανάλυσης (OECD, 2020).

Ο πιθανόν διαφορετικός τρόπος λογιστικής καταγραφής ανάμεσα στα δημόσια νοσοκομεία, που ενδέχεται να επηρεάζει τη συγκρισιμότητα των στοιχείων (IPSASB, 2019).

4.1.7 Εργαλεία ανάλυσης.

Η επεξεργασία των δεδομένων της παρούσας έρευνας θα πραγματοποιηθεί με τη χρήση :

A) Microsoft Excel/ Google Sheets, για υπολογισμούς και γραφικές απεικονίσεις,

B) Microsoft Word, για τεκμηρίωση αποτελεσμάτων και γραφή του τελικού κειμένου.

Η χρήση αυτών των εργαλείων διασφαλίζει τη συγκρισιμότητα και την ακρίβεια των αποτελεσμάτων, με δυνατότητα αναπαραγωγής της ανάλυσης από άλλους ερευνητές.

4.1.8 Ηθικά ζητήματα.

Η παρούσα εργασία είναι βασισμένη πάνω σε δευτερογενή δημόσια διαθέσιμα δεδομένα. Σε καμία περίπτωση δεν εμπλέκει προσωπικά δεδομένα ασθενών ή εργαζομένων σε μονάδες υγείας.

Το σύνολο των πηγών που έχουν χρησιμοποιηθεί θα αναφέρονται πλήρως και αναλυτικά στη βιβλιογραφία.

Η έρευνα διέπεται από τις αρχές που ορίζει η ακαδημαϊκή δεοντολογία. Έχει γίνει αποφυγή κάθε είδους λογοκλοπής, αλλοίωσης δεδομένων ή μεροληπτικής ερμηνείας των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την επεξεργασία των στοιχείων

Με βάση την παραπάνω μεθοδολογική προσέγγιση, στα επόμενα κεφάλαια ακολουθεί η παρουσίαση και η ανάλυση των οικονομικών δεδομένων των δύο νοσοκομείων.

5. Ανάλυση αριθμοδεικτών νοσοκομείων Ρόδου και Κω (2018-2023).

5.1 Ανάλυση αποτελεσμάτων Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου.

5.1.1 Δείκτες ρευστότητας.

Κεντρικό στοιχείο της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης ενός νοσοκομείου αποτελεί η ανάλυση της ρευστότητας. Ο λόγος είναι ότι αποτυπώνει την ικανότητα του νοσοκομείου να ανταποκρίνεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του και να διασφαλίζει τη λειτουργική του συνέχεια (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Στον Πίνακα 13 υπολογίζονται και καταγράφονται οι αριθμοδείκτες ρευστότητας του Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023.

Πίνακας 13: Αριθμοδείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου

ΔΕΙΚΤΗΣ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΤΡΕΧΩΝ ΔΕΙΚΤΗΣ	10,93	5,65	6,65	6,73	4,70	4,54
Δ% (ΤΡΕΧΩΝ)	-	-48,3%	+17,7%	+1,2%	-30,2%	-3,4%
ΓΡΗΓΟΡΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	10,55	5,42	6,45	6,42	4,48	4,35
Δ% (ΓΡΗΓΟΡΟΣ)	-	-48,6%	+19,0%	-0,5%	-30,2%	-2,9%
ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑ	1,74	1,27	0,93	0,34	0,13	0,12
Δ% ΤΑΜΕΙΑΚΗ	-	-27,0%	-26,8%	-63,4%	-61,8%	-7,7%
ΚΑΘΑΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ €	61.652.526,57	46.158.216,45	63.115.473,54	72.110.009,18	84.596.934,72	98.587.848,86
Δ%(NWC)	-	-25,1%	+36,8%	+14,3%	+17,3%	+16,5%

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων).

Οι δείκτες ρευστότητας του Γ.Ν. Ρόδου για την χρονική περίοδο 2018-2023 δείχνουν υψηλή λογιστική ρευστότητα (τρέχων και γρήγορος δείκτης) σε συνδυασμό με πτωτική ταμειακή επάρκεια. Παρατηρούμε ότι ο τρέχων δείκτης μειώνεται από 10,93 το 2018 σε

4,54 το 2023. Ο γρήγορος δείκτης από 10,55 σε 4,35. Οι τιμές αυτές βρίσκονται σαφώς πάνω από τα αποδεκτά επίπεδα, η διαχρονική τους όμως μείωση φανερώνει μεταβολές στη σύνθεση ή ακόμα και στο ύψος του κυκλοφορούντος ενεργητικού καθώς και των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του νοσοκομείου (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Έντονη διαφοροποίηση της παραπάνω εικόνας παρουσιάζεται στο δείκτη ταμειακής ρευστότητας, ο οποίος από 1,74 ο 2018 υποχωρεί στο 0,12 το 2023. Αυτό σημαίνει ότι παρά την ύπαρξη σημαντικού κυκλοφορούντος ενεργητικού, το τμήμα του κυκλοφορούντος ενεργητικού που είναι άμεσα ρευστοποιήσιμο, τα ταμειακά διαθέσιμα δηλαδή, δεν επαρκούν αναλογικά, προκειμένου να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Όταν παρατηρείται διαφορά μεταξύ υψηλών τρεχουσών και γρήγορων δεικτών από τη μία και χαμηλή ταμειακή ρευστότητα από την άλλη, αντιλαμβανόμαστε ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό αποτελείται σε μεγάλο βαθμό από απαιτήσεις ή άλλα λιγότερο ρευστοποιήσιμα στοιχεία και όχι από άμεσα διαθέσιμα μετρητά (Finkler et al., 2020).

Το καθαρό κεφάλαιο κίνησης παραμένει θετικό και παρουσιάζει σταδιακή αύξηση, συγκεκριμένα από 61,65 εκ. ευρώ το 2018 φτάνει τα 98,59 εκ. ευρώ το 2023. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνει ότι, σε επίπεδο ισολογισμού υπάρχει <<μαξιλάρι>> ρευστότητας. Παρ' όλα αυτά, η ταυτόχρονη επιδείνωση της ταμειακής ρευστότητας μας δείχνει ότι το πλεόνασμα που υπάρχει στο κεφάλαιο κίνησης δεν μετατρέπεται αντίστοιχα σε ταμειακή ευχέρεια, κάτι που μπορεί να συνδέεται με καθυστερήσεις εισπράξεων και χρηματοδοτικών ροών ή αυξημένες βραχυπρόθεσμες ανάγκες πληρωμών, όπως συχνά γίνεται σε δημόσιους οργανισμούς υγείας (WHO, 2020).

Συμπερασματικά, το Γ.Ν. Ρόδου εμφανίζει ισχυρή ρευστότητα σε λογιστικούς όρους. Παράλληλα η χαμηλή ταμειακή ρευστότητα αναδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης του τρόπου διαχείρισης των ταμειακών ροών, απαιτήσεων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Κατά την διαγραμματική απεικόνιση που ακολουθεί (Διάγραμμα 1) των δεικτών ρευστότητας του Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023) αναδεικνύονται τρία βασικά μοτίβα:

Α) Τρέχων και γρήγορος δείκτης:

Οι δύο αυτοί δείκτες ξεκινούν από υψηλά επίπεδα το 2018 και καταγράφουν σταδιακή μείωση έως το 2023. Η εξέλιξη αυτή φανερώνει περιορισμό της υπερβάλλουσας

ρευστότητας, χωρίς όμως να αναιρεί τη γενικά ισχυρή λογιστική ρευστότητα του νοσοκομείου.

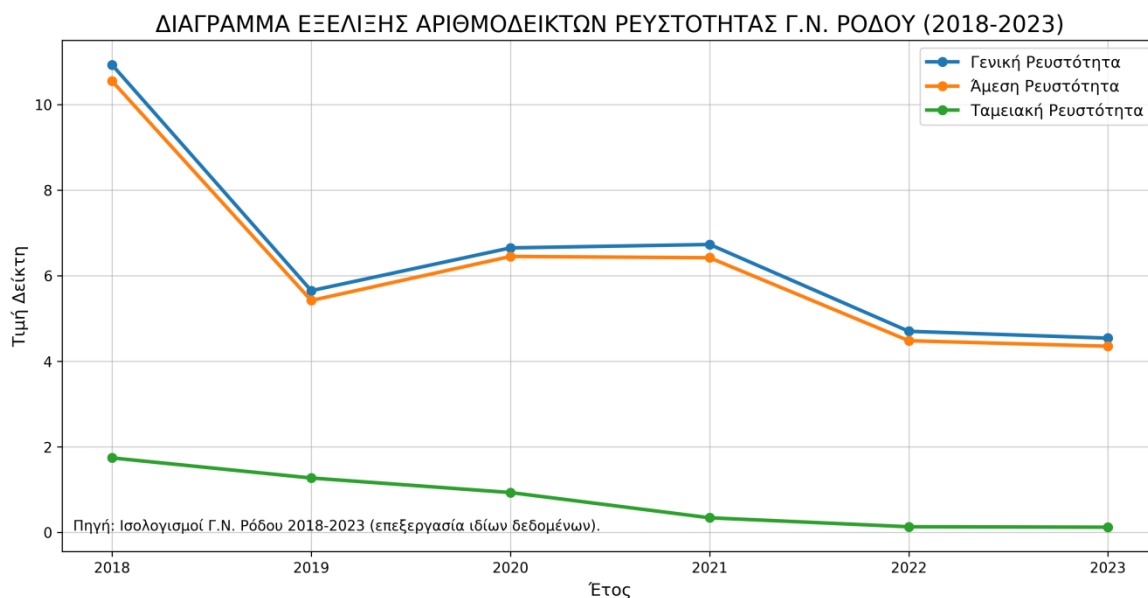
Β) Ταμειακή Ρευστότητα:

Η καμπύλη της ταμειακής ρευστότητας παρουσιάζει σημαντική πτωτική τάση έως το 2022 και παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα το 2023. Αυτό δείχνει ότι, παρά την υψηλή γενική ρευστότητα, υπάρχουν σαφώς περιορισμένα πραγματικά διαθέσιμα σε μετρητά. Αυτό το στοιχείο συνάδει με τα ευρήματα για τα δημόσια νοσοκομεία σε διεθνή κλίμακα (WHO, 2020).

Γ) Φανερή διάσταση ανάμεσα στη λογιστική και την πραγματική ρευστότητα:

Στο διάγραμμα παρατηρούμε καθαρά την απόσταση που υπάρχει μεταξύ της <<λογιστικής>> επάρκειας (τρέχων/γρήγορος δείκτης) και της <<πραγματικής>> ταμειακής επάρκειας. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι υπάρχουν πιέσεις στις βραχυπρόθεσμες ταμειακές ροές (Finkler et al., 2020).

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023

Το αμέσως επόμενο (Διάγραμμα 2) του Καθαρού Κεφαλαίου Κίνησης (NWC) του Γ.Ν. Ρόδου, για την περίοδο 2018-2023 παρουσιάζει μία ανοδική τάση, με διακριτές διακυμάνσεις ανά έτος.

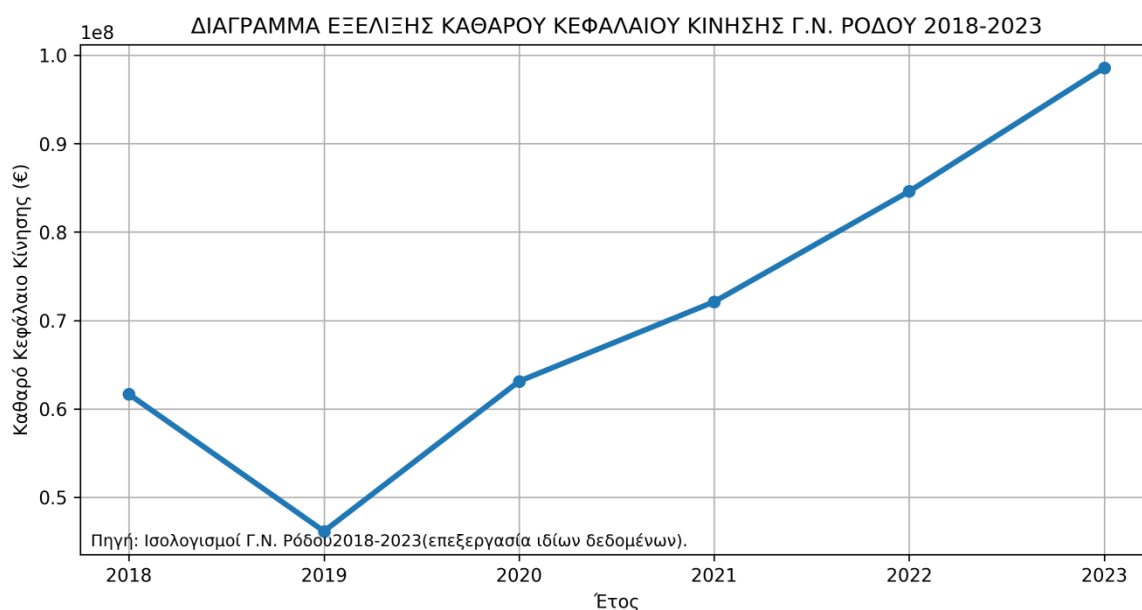
Το 2018 το NWC διαμορφώνεται σε 61,5 εκατ. €, υποδηλώνοντας σημαντικό πλεόνασμα κυκλοφορούντος ενεργητικού έναντι των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Κατά το 2019 διαγράφεται αισθητή μείωση σε περίπου 46,16 εκατ. ευρώ. Το γεγονός αυτό συνδέεται με την αύξηση των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων και τη συρρίκνωση του κυκλοφορούντος ενεργητικού, αντανakλώντας περισσότερο πιεσμένες βραχυπρόθεσμες συνθήκες ρευστότητας.

Σταθερή αύξηση του NWC καταγράφεται από το 2020 και μετά, συγκεκριμένα 63,12 εκατ. Ευρώ το 2020, 72,11 εκατ. ευρώ το 2021, 84,60 εκατ. ευρώ το 2022 και 98,59 εκατ. ευρώ το 2023. Η σταθερή ανοδική αυτή πορεία φανερώνει ενίσχυση του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις και δημιουργία μεγαλύτερου λογιστικού αποθέματος ρευστότητας.

Η αύξηση όμως του NWC δεν σημαίνει αμέσως και βελτιωμένη ταμειακή θέση, όπως ήδη φάνηκε από το χαμηλό δείκτη ταμειακής ρευστότητας. Αυτό σημαίνει ότι μεγάλο κομμάτι του πλεονάσματος κεφαλαίου κίνησης ενδέχεται να βρίσκεται σε απαιτήσεις ή σε άλλα λιγότερο ρευστοποιήσιμα στοιχεία και όχι σε διαθέσιμα μετρητά, φαινόμενο συχνό σε δημόσιους οργανισμούς υγείας.

Το διάγραμμα δείχνει ότι το Γ.Ν. Ρόδου βελτιώνει διαχρονικά τη λογιστική του θέση ως προς το κεφάλαιο κίνησης, όμως η πραγματική λειτουργική ρευστότητα παραμένει μικρή.

Διάγραμμα 2: Εξέλιξη καθαρού κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Ρόδου

5.1.2 Δείκτες δραστηριότητας.

Ένα βασικό εργαλείο της χρηματοοικονομικής ανάλυσης αποτελούν οι δείκτες δραστηριότητας. Οι δείκτες αυτοί δείχνουν το βαθμό αποτελεσματικότητας με τον οποίο ένα νοσοκομείο διαχειρίζεται τις απαιτήσεις, τα αποθέματα του καθώς και τα περιουσιακά του στοιχεία, στο πλαίσιο του λειτουργικού του κύκλου. Στον χώρο της υγείας και κυρίως στα δημόσια νοσοκομεία, οι δείκτες αυτοί είναι ιδιαίτερα χρήσιμοι και σημαντικοί. Συντελούν στην άμεση σύνδεση με την ρευστότητα, τη βιωσιμότητα, καθώς και τη δυνατότητα απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών (Πατατούκας &Μπατσινίλας, 2017).

Οι δείκτες δραστηριότητας έχουν υπολογιστεί και παρουσιάζονται στον Πίνακα 14.

Πίνακας 14: Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου

ΔΕΙΚΤΗΣ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ταχύτητα Είσπραξης Απαιτήσεων(φορές)	0,352	0,505	0,308	0,287	0,242	0,207
Μ.Π. Είσπραξης(ημ.)	1.037	723	1.185	1.273	1.508	1.765
Ταχύτητα Πληρωμής Προμηθευτών (φορές)	5,24	3,32	3,05	2,97	1,63	1,47
Μ.Δ. Πληρωμών(ημ.)	70	110	120	123	224	248
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων(φορές)	12,59	13,88	14,06	8,64	7,28	7,68
Μ.Δ. Αποθεμάτων(ημ.)	29	26	26	42	50	48
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού(φορές)	0,173	0,208	0,256	0,259	0,224	0,192
Μ.Δ. Ενεργητικού(ημ.)	2.110	1.755	1.426	1.409	1.630	1.901

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων).

Οι δείκτες ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων, ταχύτητας πληρωμής προμηθευτών, ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων και η ταχύτητα κυκλοφορίας του ενεργητικού, επιτρέπουν την εκτίμηση του χρόνου μετατροπής των πόρων σε ταμειακές ροές και της αποτελεσματικότητας διαχείρισης των λειτουργικών πόρων (Finkler et al., 2020). Θα προχωρήσουμε στην ανάλυση των δεικτών δραστηριότητας του Γ.Ν. Ρόδου κατά την περίοδο 2018-2023, με σκοπό την παρουσίαση των διαχρονικών τάσεων, καθώς και την ερμηνεία τους, στο πλαίσιο της λειτουργίας ενός δημόσιου νοσοκομείου.

Α) Η ταχύτητα είσπραξης απαιτήσεων παρουσιάζει μία διαχρονική μείωση, από 0,352 φορές το 2018 σε 0,207 φορές το 2023. Αυτό σημαίνει ότι αυξάνεται η μέση περίοδος είσπραξης από 1.037 σε 1.765 ημέρες το 2023. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει σημαντικές καθυστερήσεις κατά την είσπραξη των απαιτήσεων.

Οι λόγοι μπορεί να αφορούν θεσμικούς περιορισμούς, γραφειοκρατικές διαδικασίες, καθυστέρηση χρηματοδότησης από δημόσιους φορείς, που συμβαίνει συχνά σε δημόσια νοσοκομεία (WHO, 2020). Η μεγαλύτερη αναμονή είσπραξης επιβαρύνει τη λειτουργική ρευστότητα του φορέα και συνδέεται άμεσα με τη χαμηλή ταμειακή ρευστότητα, που παρατηρήθηκε στους σχετικούς δείκτες.

Β) Η ταχύτητα πληρωμής προμηθευτών καταγράφει σταδιακή μείωση, από 5,24 το 2018 σε 1,47 φορές το 2023, ενώ η μέση διάρκεια πληρωμών αυξάνεται από 70 σε 248 ημέρες. Η εικόνα αυτή σημαίνει αύξηση του χρόνου εξόφλησης των προμηθευτών. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε ταμειακές πιέσεις, αυξημένες υποχρεώσεις ή στρατηγική μετατόπισης πληρωμών. Παρότι η πρακτική αυτή μπορεί να λειτουργεί ως μηχανισμός προσωρινής ενίσχυσης της ρευστότητας, υπάρχει ενδεχόμενο να δημιουργηθεί πρόβλημα στη σχέση του νοσοκομείου με τους προμηθευτές και να παρουσιαστούν κενά στην εφοδιαστική αλυσίδα του νοσοκομείου (Finkler et al., 2020).

Γ) Η ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων καταγράφεται σε υψηλά επίπεδα, εμφανίζοντας όμως διακυμάνσεις. Καταγράφοντας πτώση το 2021-2022 και μικρή άνοδο το 2023. Υπολογίζοντας τη μέση διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων παρατηρούμε ότι κυμαίνεται μεταξύ 26 και 50 ημερών. Σημειώνεται μία αύξηση των ημερών το 2021-2022, η οποία ενδέχεται να συνδέεται με αυξημένη διατήρηση αποθεμάτων για λόγους ασφάλειας εφοδιασμού ή βραδύτερη κατανάλωση. Το γεγονός της αύξησης των

αποθεμάτων, δεσμεύει κεφάλαια στο κυκλοφορούν ενεργητικό και ασκεί αρνητική επιρροή στη ρευστότητα του οργανισμού (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

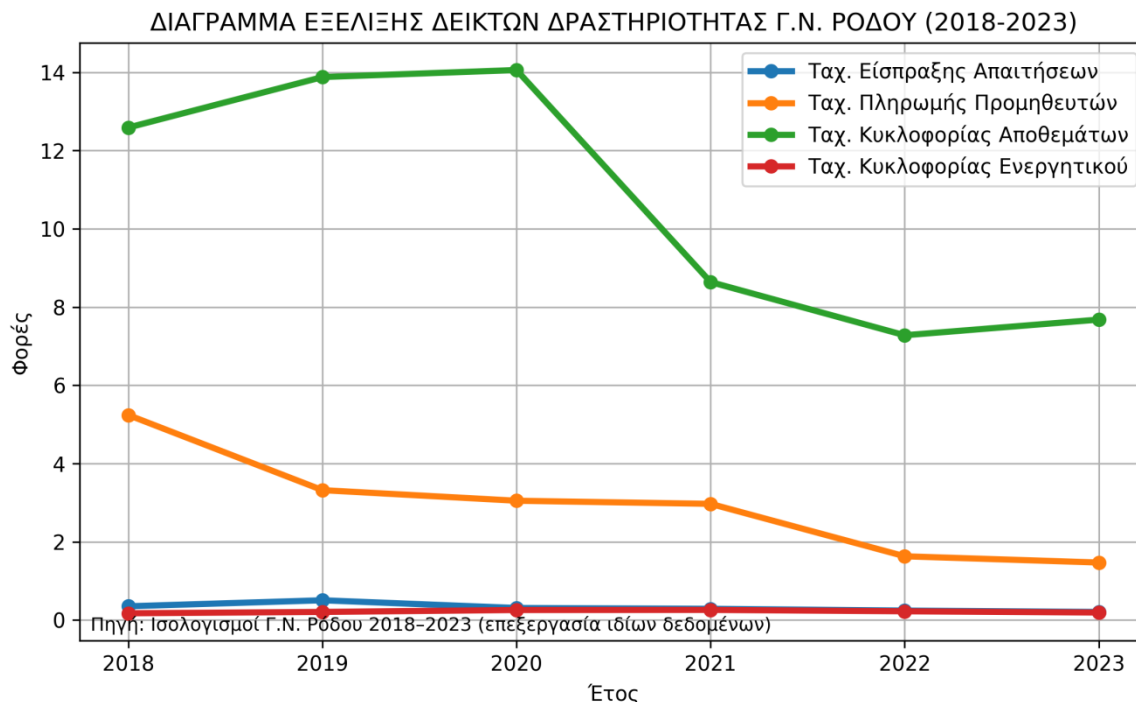
Δ) Η ταχύτητα κυκλοφορίας του ενεργητικού καταγράφεται χαμηλή σε ολόκληρη την περίοδο, κυμαινόμενη μεταξύ 0,173 και 0,259 φορές. Οι αντίστοιχες μέσες διάρκειες κυκλοφορίας ενεργητικού διαμορφώνονται από 1.409 έως 2.110 ημέρες. Το γεγονός αυτό φανερώνει ότι το νοσοκομείο παράγει περιορισμένα έσοδα σε σχέση με το μέγεθος του ενεργητικού του, κάτι αναμενόμενο για τα δημόσια νοσοκομεία, όπου πρωτεύον στόχος είναι η παροχή υπηρεσιών υγείας και όχι η κερδοφορία (WHO, 2020). Η βελτίωση που σημειώνεται έως το 2021 μας φανερώνει κάποια αύξηση λειτουργικής αξιοποίησης του ενεργητικού, η οποία όμως αντιστρέφεται εν μέρει κατά τα έτη 2022-2023.

Η δείκτες δραστηριότητας του Γ.Ν. Ρόδου περιγράφουν έναν παρατεταμένο λειτουργικό κύκλο, με αργές εισπράξεις και επιμήκυνση πληρωμών προς προμηθευτές. Η εικόνα αυτή αντανακλά τις θεσμικές ιδιαιτερότητες λειτουργίας των δημόσιων νοσοκομείων, όπου σημαντικό μέρος των εσόδων προέρχεται από δημόσιους φορείς και αποζημιωτικούς μηχανισμούς που συχνά παρουσιάζουν καθυστερήσεις.

Παράλληλα, η αυξημένη διάρκεια παραμονής των αποθεμάτων σε ορισμένα έτη υποδηλώνει μεγαλύτερη δέσμευση κεφαλαίων στο κυκλοφορούν ενεργητικό. Το γεγονός αυτό μπορεί να σχετίζεται με την ανάγκη διατήρησης επαρκών αποθεμάτων για την απρόσκοπτη λειτουργία των υπηρεσιών υγείας.

Συνεπώς, παρότι τα αποτελέσματα αυτά θεωρούνται σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενα για έναν δημόσιο οργανισμό υγείας, αναδεικνύεται η σημασία βελτίωσης της διαχείρισης των απαιτήσεων, των αποθεμάτων και των ταμειακών ροών, ώστε να ενισχυθεί η λειτουργική αποτελεσματικότητα του νοσοκομείου.

Διάγραμμα 3: Εξέλιξη δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

Κατά την διαγραμματική απεικόνιση των δεικτών δραστηριότητας του Γ.Ν. Ρόδου για την περίοδο 2018-2023 παρατηρούμε έναν παρατεταμένο και σταδιακά επιδεινούμενο λειτουργικό κύκλο. Καταγράφονται σαφείς τάσεις επιβράδυνσης τόσο στην είσπραξη απαιτήσεων όσο και στην εξόφληση των προμηθευτών.

Η καμπύλη της ταχύτητας είσπραξης απαιτήσεων καταγράφει πτωτική πορεία, γεγονός που σημαίνει αύξηση του χρόνου είσπραξης. Η πτώση γίνεται πιο έντονη μετά το 2020, με τις απαιτήσεις να αναμένουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στα δημόσια νοσοκομεία συχνά παρατηρούνται καθυστερήσεις εκκαθάρισης και μεταφοράς πόρων που έχουν αρνητική επιρροή στις ταμειακές ροές.

Η καμπύλη ταχύτητας πληρωμής προμηθευτών έχει καθοδική τάση με επιδείνωση από το 2021 και μετά. Το νοσοκομείο αυξάνει σταδιακά το χρόνο εξόφλησης των προμηθευτών του. Η μεγαλύτερη κλίση της καμπύλης το 2020-2023 δείχνει μεγαλύτερες πιέσεις ρευστότητας και πληρωμές προμηθευτών αργότερα, με πιθανή επιρροή στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Η καμπύλη κυκλοφορίας αποθεμάτων εμφανίζει σταθερότητα αρχικά, κάμψη το 2021-2022, προτού σταθεροποιηθεί ελαφρώς το 2023. Η καμπύλη σχηματίζει <<V>> μετά το 2020, άρα το νοσοκομείο διατήρησε υψηλότερα επίπεδα αποθεμάτων ή επιβράδυνε την

κατανάλωση τους κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, δεσμεύοντας πρόσθετους πόρους στο κυκλοφορούν ενεργητικό.

Η καμπύλη της ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού μένει συνεχώς χαμηλή, με μικρές διακυμάνσεις. Δείχνει μικρή βελτίωση το 2021, με υποχώρηση τα έτη 2022-2023. Παρά τις ορισμένες βελτιώσεις στην αξιοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, παράγονται περιορισμένα έσοδα σε σχέση με το μέγεθος του ενεργητικού. Παροχή υπηρεσιών και όχι μεγιστοποίηση εσόδων.

Γενικότερα το διάγραμμα δείχνει αργές εισπράξεις και πληρωμές, αυξημένη δέσμευση πόρων σε αποθέματα, σε συνδυασμό με χαμηλή κυκλοφορία ενεργητικού. Υπάρχει ανάγκη βελτίωσης στη διαχείριση απαιτήσεων, αποθεμάτων και ταμειακών ροών του νοσοκομείου.

5.1.3 Δείκτες αποδοτικότητας

Οι δείκτες αποδοτικότητας δείχνουν την ικανότητα ενός νοσοκομείου να παράγει οικονομικό αποτέλεσμα από τους διαθέσιμους πόρους του (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει μία διαχρονικά περιορισμένη λειτουργική και οικονομική απόδοση.

Ακολουθεί ο υπολογισμός των δεικτών αποδοτικότητας στον Πίνακα 15. Οι δείκτες παρουσιάζονται σε δεκαδική μορφή και όχι σε ποσοστιαία.

Πίνακας 15: Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

ΔΕΙΚΤΗΣ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Περιθώριο Μικτού αποτελέσματος GM	-0,571	-0,527	-0,709	-0,551	-0,539	-0,671
Περιθώριο καθαρού αποτελέσματος NM	0,450	-0,636	0,080	2,856	0,053	0,205
ROA	0,086	-0,119	0,014	0,348	0,007	0,023
ROE	0,083	-0,148	0,016	0,376	0,007	0,027
ROCE	0,021	0,030	0,002	0,010	-0,005	0,003

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων).

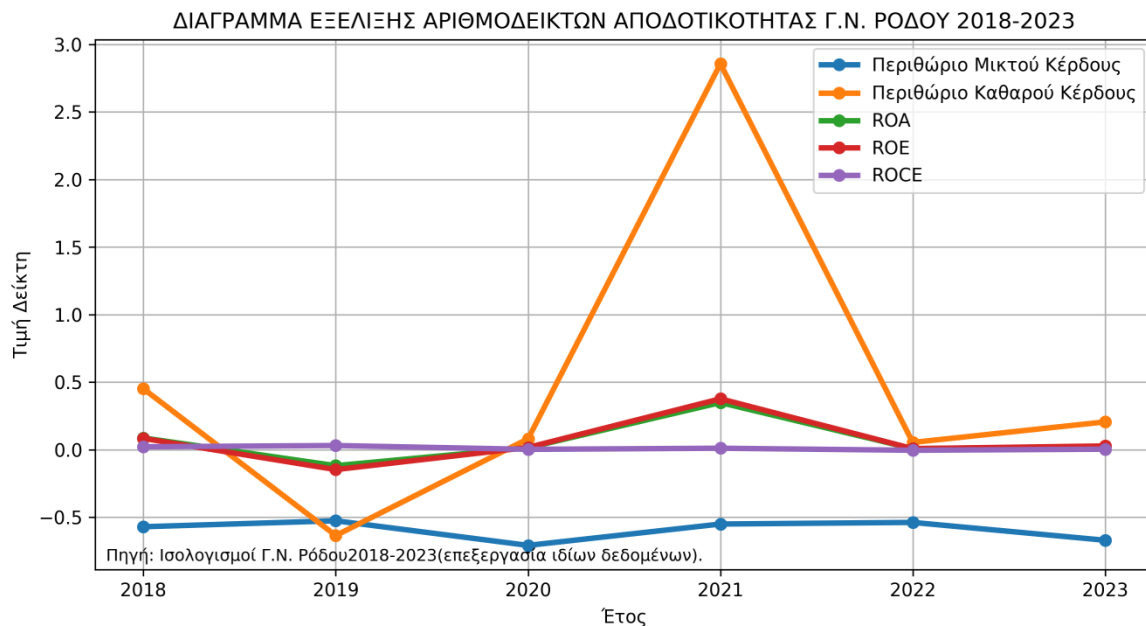
Το περιθώριο μικτού αποτελέσματος (GM) παραμένει αρνητικό την περίοδο 2018-2023, γιατί το κόστος αγαθών και υπηρεσιών είναι μεγαλύτερο από τα λειτουργικά έσοδα. Αρνητικό μικτό περιθώριο υποδηλώνει διαρθρωτική ανισορροπία μεταξύ κόστους και τιμολόγησης (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Στον δημόσιο τομέα υγείας μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης προέρχεται από κρατικές επιχορηγήσεις και όχι από άμεση αντιστοίχιση εσόδων- κόστους (WHO, 2020).

Το περιθώριο καθαρού αποτελέσματος (NM) παρουσιάζει διακυμάνσεις, με έντονη απόκλιση το 2021. Η μεταβλητότητα αυτή μπορεί να αποδοθεί σε έκτακτες χρηματοδοτήσεις και δημοσιονομικές παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της διαχείρισης της πανδημίας COVID-19. Στα δημόσια νοσοκομεία το καθαρό αποτέλεσμα επηρεάζεται σημαντικά από κρατικές επιχορηγήσεις και λογιστικές προσαρμογές, γεγονός που μπορεί να δημιουργεί μεγάλες διακυμάνσεις στους δείκτες αποδοτικότητας μεταξύ των ετών (Finkler et al., 2020).

Ο ROA παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, δείχνοντας μικρή απόδοση του συνολικού ενεργητικού. Χαμηλός ROA δείχνει ότι το νοσοκομείο παράγει χαμηλό αποτέλεσμα σε σχέση με το επενδυμένο κεφάλαιο (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Σε οργανισμούς εντάσεως κεφαλαίου η μικρή απόδοση του ενεργητικού είναι αναμενόμενη λόγω υψηλών παγίων επενδύσεων καθώς και του κοινωνικού χαρακτήρα της αποστολής τους (Gapenski & Reiter, 2016).

Ο ROE διατηρείται επίσης σε χαμηλά επίπεδα, δείχνει ότι τα ίδια κεφάλαια λειτουργούν κυρίως ως λογιστικό υπόβαθρο χρηματοδότησης και όχι ως κεφάλαιο που σκοπό έχει την απόδοση στους μετόχους (Finkler et al., 2020).

Ο ROCE δείχνει την απόδοση του απασχολούμενου κεφαλαίου από λειτουργική δραστηριότητα (EBIT), είναι χαμηλός, με αρνητική τιμή το 2022. Η χαμηλή τιμή του ROCE δείχνει μικρή λειτουργική απόδοση του συνολικού κεφαλαίου του νοσοκομείου (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Στις δημόσιες μονάδες υγείας η κοινωνική αποστολή υπερισχύει του χρηματοοικονομικού κριτηρίου (WHO, 2020).

Διάγραμμα 4: Εξέλιξη δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

Στην διαγραμματική απεικόνιση των δεικτών αποδοτικότητας του Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023) αναδεικνύονται μεγάλες διακυμάνσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση με κύριο χαρακτηριστικό τη διαχρονικά περιορισμένη λειτουργική αποδοτικότητα (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Η καμπύλη περιθωρίου μικτού κέρδους(αποτελέσματος) είναι αρνητική σε όλα τα έτη, άρα το κόστος παροχής υπηρεσιών είναι μεγαλύτερο από τα λειτουργικά έσοδα. Στα δημόσια νοσοκομεία η οικονομική βιωσιμότητα δεν βασίζεται αποκλειστικά στα λειτουργικά έσοδα αλλά σε κρατικές επιχορηγήσεις (WHO, 2020).

Η καμπύλη καθαρού κέρδους(αποτελέσματος) έχει έντονη μεταβλητότητα, με ιδιαίτερη απόκλιση το 2021. Αυτό δείχνει πιθανή επίδραση έκτακτων ή μη επαναλαμβανόμενων παραγόντων στα καθαρά αποτελέσματα. Οι διακυμάνσεις αυτές μπορεί να συνδέονται με δημοσιονομικές προσαρμογές ή ειδικές χρηματοδοτήσεις (Finkler et al., 2020)

Οι καμπύλες των ROA και ROE καταγράφονται σε χαμηλά επίπεδα το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου. Δείχνουν μικρή απόδοση του συνολικού ενεργητικού και των ιδίων κεφαλαίων. Σε φορείς εντάσεως κεφαλαίου με υψηλές επενδύσεις σε πάγια στοιχεία και κοινωνικό χαρακτήρα που υπερισχύει του κερδοσκοπικού, παρουσιάζεται χαμηλή απόδοση ενεργητικού (Gapenski & Reiter, 2016).

Ο ROCE βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα, με αρνητικά επίπεδα το 2022. Αυτό δείχνει μικρή απόδοση του απασχολούμενου κεφαλαίου από καθαρά λειτουργική δραστηριότητα.

Οι δείκτες αποδοτικότητας του Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζουν γενικά χαμηλές τιμές κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Το εύρημα αυτό δεν αποτελεί απαραίτητα ένδειξη μειωμένης λειτουργικής αποτελεσματικότητας, καθώς τα δημόσια νοσοκομεία δεν λειτουργούν με γνώμονα τη μεγιστοποίηση της κερδοφορίας αλλά την παροχή υπηρεσιών υγείας στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής του κράτους. Η οικονομική τους βιωσιμότητα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις κρατικές επιχορηγήσεις και όχι αποκλειστικά στα λειτουργικά τους έσοδα (Finkler et al., 2020).

Αξιοσημείωτο στοιχείο αποτελεί η μικρή απόκλιση μεταξύ των δεικτών ROA και ROE κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Η παρατήρηση αυτή συνδέεται άμεσα με την υψηλή οικονομική αυτονομία του νοσοκομείου και τη χαμηλή χρηματοοικονομική μόχλευση. Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια, η επίδραση των ξένων κεφαλαίων στην απόδοση των ιδίων κεφαλαίων είναι περιορισμένη. Το γεγονός αυτό είναι σύμφωνο με τη χρηματοδοτική δομή των δημόσιων νοσοκομείων, όπου η εξάρτηση από δανειακά κεφάλαια είναι χαμηλή και η χρηματοδότηση βασίζεται κυρίως σε κρατικούς πόρους.

5.1.4 Δείκτες κεφαλαιακής διάρθρωσης και βιωσιμότητας

Οι δείκτες βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης συμβάλουν στην αξιολόγηση της χρηματοδοτικής δομής ενός νοσοκομείου και στην ικανότητά του να διατηρεί μακροχρόνια οικονομική σταθερότητα (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Με την ανάλυση της σχέσης ιδίων και ξένων κεφαλαίων, της κάλυψης των παγίων στοιχείων, γίνεται εφικτή η εκτίμηση του βαθμού οικονομικής ανεξαρτησίας και ανθεκτικότητας ενός φορέα απέναντι σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους (Brighan & Ehrhardt, 2017). Στα δημόσια νοσοκομεία, αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, γιατί η βιωσιμότητα σχετίζεται με τη διασφάλιση σταθερής χρηματοδότησης και απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών υγείας και όχι με την κερδοφορία (Finkler et al., 2020).

Στον Πίνακα 16 καταγράφεται η εξέλιξη των δεικτών βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης κατά τα έτη 2018-2023. Οι δείκτες παρουσιάζονται σε δεκαδική μορφή και όχι σε ποσοστιαία.

Πίνακας 16: Αριθμοδείκτες Βιωσιμότητας και Κεφαλαιακής Διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

Δείκτης/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Οικονομική αυτονομία	0,940	0,896	0,891	0,927	0,879	0,867
Κάλυψη Παγίων	3,173	2,774	3,140	1,927	2,033	2,226
Δείκτης Βιωσιμότητας	0,059	0,111	0,114	0,076	0,133	0,151

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων).

Ο Δείκτης Οικονομικής Αυτονομίας παραμένει υψηλός σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια. Η ήπια πτωτική τάση μετά το 2020 αντανακλά σταδιακή αύξηση των υποχρεώσεων, χωρίς να αναιρεί τη συνολικά ισχυρή κεφαλαιακή βάση του νοσοκομείου (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

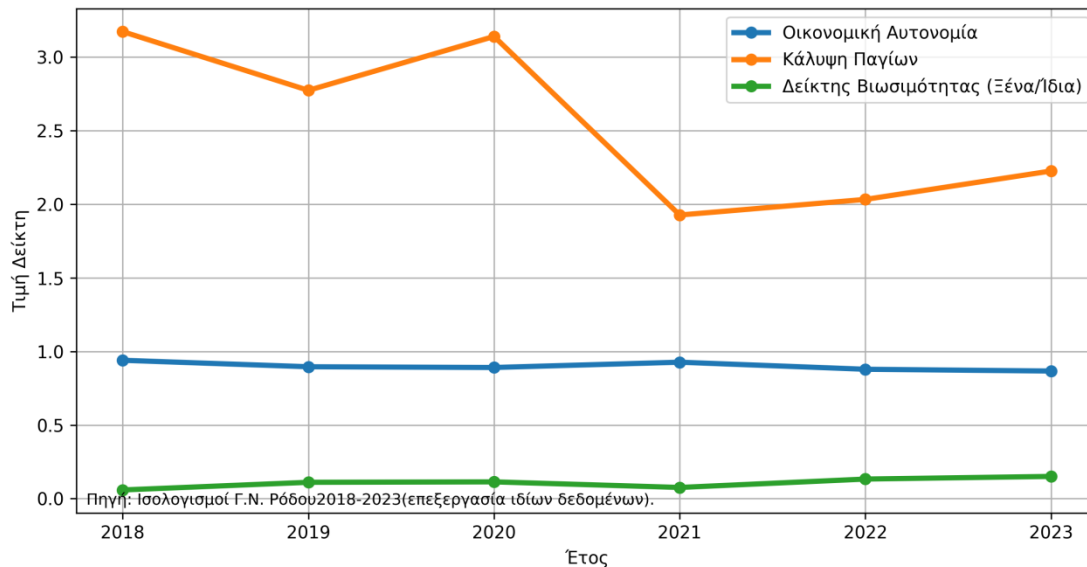
Ο Δείκτης Κάλυψης Παγίων βρίσκεται σταθερά πάνω της μονάδας. Αυτό δείχνει ότι τα ίδια κεφάλαια επαρκούν για την χρηματοδότηση του παγίου ενεργητικού. Οι τιμές άνω του 1 υποδηλώνουν υγιή χρηματοδοτική διάρθρωση και περιορισμένο κίνδυνο μακροχρόνιας ανισορροπίας (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Ο Δείκτης Βιωσιμότητας (Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια) παραμένει σε χαμηλά επίπεδα ολόκληρη την περίοδο, καταδεικνύοντας περιορισμένο βαθμό χρηματοοικονομικής μόχλευσης. Αν και τα τελευταία έτη παρουσιάζεται σταδιακή αύξηση, τα επίπεδα εξακολουθούν να θεωρούνται ασφαλή, στοιχείο που συνάδει με την δομή χρηματοδότησης ενός δημόσιου νοσοκομείου, όπου η εξάρτηση από δανειακά κεφάλαια είναι περιορισμένη (Finkler et al., 2020).

Συμπερασματικά οι δείκτες διάρθρωσης του Γ.Ν. Ρόδου φανερώνουν μεγάλη κεφαλαιακή επάρκεια και μικρή χρηματοοικονομική έκθεση. Αυτά τα χαρακτηριστικά ενισχύουν τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του οργανισμού στο πλαίσιο του δημόσιου συστήματος υγείας.

Διάγραμμα 5: Εξέλιξη δεικτών Διάρθρωσης κεφαλαίων και βιωσιμότητας Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ Γ.Ν. ΡΟΔΟΥ 2018-2023

Στην διαγραμματική απεικόνιση που των δεικτών Βιωσιμότητας και Διάρθρωσης κεφαλαίου του Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023) αποτυπώνεται διαχρονικά υψηλό επίπεδο οικονομικής αυτονομίας. Αυτό σημαίνει ότι το νοσοκομείο χρηματοδοτεί το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού του από ίδια κεφάλαια. Οι υψηλές τιμές του δείκτη αυτονομίας φανερώνουν χαμηλή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια και περιορισμένο χρηματοοικονομικό κίνδυνο (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Κατά τα τελευταία έτη παρουσιάζεται μία ήπια πτωτική τάση η οποία αντανακλά αύξηση των υποχρεώσεων. Δεν υπάρχει όμως διαταραχή της συνολικής κεφαλαιακής επάρκειας.

Η καμπύλη του Δείκτη Κάλυψης Παγίων είναι σταθερά άνω της μονάδας. Τα πάγια δηλαδή χρηματοδοτούνται πλήρως από ίδια κεφάλαια. Όταν οι τιμές είναι μεγαλύτερες του 1, υπάρχει σαφής ένδειξη υγιούς χρηματοδοτικής διάρθρωσης και ορθής εφαρμογής της αρχής της χρηματοδότησης μακροπρόθεσμων επενδύσεων με μακροπρόθεσμα κεφάλαια (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Η καμπύλη του Δείκτη Βιωσιμότητας (Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια) καταγράφεται χαμηλός σε όλη την περίοδο. Το γεγονός αυτό φανερώνει περιορισμένη χρηματοοικονομική μόχλευση. Η σταδιακή αύξηση του κατά τα έτη 2022-2023 δείχνει αύξηση των υποχρεώσεων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια. Τα επίπεδα εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται ασφαλή, ιδίως για έναν δημόσιο οργανισμό υγείας (Finkler et al., 2020).

Γενικότερα το διάγραμμα υποδηλώνει ότι η κεφαλαιακή διάρθρωση του Γ.Ν. Ρόδου χαρακτηρίζεται από ισχυρή βάση ιδίων κεφαλαίων και χαμηλή χρηματοοικονομική έκθεση, στοιχείο που ενισχύει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του οργανισμού στο πλαίσιο της δημόσιας χρηματοδότησης του συστήματος υγείας (WHO, 2020).

5.1.5 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης)

Οι δείκτες δανειακής επιβάρυνσης καταγράφουν το βαθμό χρηματοδότησης ενός νοσοκομείου από τα ξένα κεφάλαια και το επίπεδο χρηματοοικονομικού κινδύνου που απορρέει από αυτά (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Στο Γ.Ν. Ρόδου υπάρχει μικρή μόχλευση και περιορισμένη εξάρτηση από υποχρεώσεις όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 17.

Πίνακας 17: Αριθμοδείκτες Δανειακής Επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ/ΕΤΟΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ξένα/Ίδια κεφάλαια	0,059	0,111	0,114	0,076	0,133	0,151
Ξένα/Σύνολο κεφαλαίου	0,056	0,099	0,102	0,070	0,117	0,131
Σταθερή δέσμευση κεφαλαίων	0,296	0,323	0,284	0,481	0,432	0,389
Κάλυψη τόκων	1,00	18,38	1,86	1,00	1,00	7,14

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου 2018-2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Ο Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα σε όλη την περίοδο. Αυτό σημαίνει ότι τα ίδια κεφάλαια υπερκαλύπτουν τις υποχρεώσεις. Οι μικρές τιμές του δείκτη καταδεικνύουν και χαμηλό χρηματοοικονομικό κίνδυνο και υψηλή κεφαλαιακή σταθερότητα (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Ο Δείκτης Ξένων προς Σύνολο Κεφαλαίου εμφανίζεται διαχρονικά χαμηλός. Αυτό σημαίνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια. Σε νοσοκομεία, η περιορισμένη χρήση δανειακών κεφαλαίων θεωρείται ως ένδειξη σταθερότητας και δημοσιονομικής στήριξης (Finkler et al., 2020)

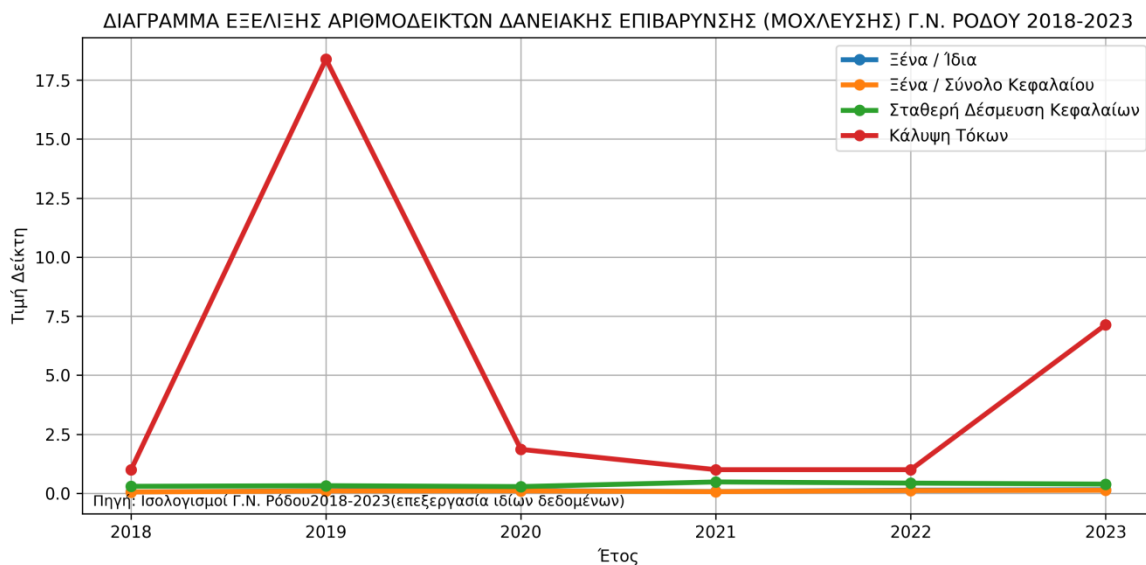
Ο Δείκτης Σταθερής Δέσμευσης Κεφαλαίων παρουσιάζει σχετική αύξηση το 2021 και στη συνέχεια σταδιακή αποκλιμάκωση. Αυτό σημαίνει μεταβολές στη σύνθεση του ενεργητικού. Η αύξηση του ποσοστού παγίων επί του συνόλου του ενεργητικού συνδέεται

με υψηλότερη κεφαλαιακή ένταση. Το στοιχείο αυτό συμβαίνει στις νοσοκομειακές μονάδες λόγω σημαντικών επενδύσεων σε κτιριακές και τεχνολογικές υποδομές (Gapenski & Reiter, 2021).

Ο Δείκτης Κάλυψης Τόκων παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις, αυτές οφείλονται στο χαμηλό ύψος των τόκων. Στις ιδιωτικές επιχειρήσεις η σταθερότητα αυτού του δείκτη αποτελεί βασικό κριτήριο βιωσιμότητας. Σε περιπτώσεις όμως δημόσιων νοσοκομείων η ερμηνεία του πρέπει να γίνεται με προσοχή. Ο λόγος είναι ότι η χρηματοδότηση δεν βασίζεται σε εμπορική δανειοδότηση (Finkler et al., 2020).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η γενικότερη εικόνα των δεικτών φανερώνει χαμηλή χρηματοοικονομική μόχλευση, ισχυρή κεφαλαιακή βάση καθώς και περιορισμένο δανειακό κίνδυνο. Τα στοιχεία αυτά συνάδουν με τη δημόσια και μη κερδοσκοπική μορφή του οργανισμού.

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη δεικτών Δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου (2018-2023)

Η διαγραμματική απεικόνιση εξέλιξης των αριθμοδεικτών δανειακής επιβάρυνσης του Γ.Ν. Ρόδου, παρουσιάζει διαχρονικά χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικής μόχλευσης. Αυτό καταδεικνύει μικρή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Οι καμπύλες των δεικτών Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια και Ξένα προς Σύνολο Κεφαλαίου διαγράφουν χαμηλές τιμές κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Αυτό δείχνει χαμηλό δανειακό κίνδυνο και υψηλή κεφαλαιακή σταθερότητα (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Κατά τα τελευταία έτη παρατηρείται ήπια ανοδική τάση , που φανερώνει αύξηση των υποχρεώσεων σε σχέση με τα ίδια κεφάλαια. Αυτό δεν μεταβάλλει ουσιωδώς τη συνολική εικόνα χαμηλής μόχλευσης. Στα νοσοκομεία , η μικρή χρήση δανειακών κεφαλαίων αποτελεί συνήθη πρακτική, για το λόγο ότι η χρηματοδότηση βασίζεται κυρίως σε κρατικούς πόρους (Finkler et al., 2020).

Η καμπύλη του δείκτη Σταθερής Δέσμευσης Κεφαλαίων παρουσιάζει αύξηση το 2021 και σταδιακή πτώση. Αυτό φανερώνει μεταβολές στη σύνθεση του ενεργητικού και στη βαρύτητα των παγίων στοιχείων. Η αυξημένη κεφαλαιακή ένταση συνηθίζεται σε νοσοκομεία, λόγω επενδύσεων σε υποδομές και ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό (Gapenski & Reiter, 2016).

Ο δείκτης Κάλυψης Τόκων παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις, κυρίως λόγω του χαμηλού ύψους τόκων. Παρατηρούμε υψηλή τιμή του δείκτη κάποια έτη, αυτό δεν σημαίνει όμως αυξημένη κερδοφορία. Σημαίνει περιορισμένη επιβάρυνση από δανειακό κόστος, δηλαδή χαμηλό ύψος και όχι αυξημένη μόχλευση. Σε δημόσιους οργανισμούς η ερμηνεία του δείκτη πρέπει να γίνεται με προσοχή, για το λόγο ότι η βιωσιμότητα δεν εξαρτάται αποκλειστικά από την εμπορική ικανότητα εξυπηρέτησης χρέους (Finkler et al., 2020).

Συμπερασματικά το διάγραμμα δείχνει ότι η χρηματοδοτική δομή του Γ.Ν. Ρόδου περιγράφεται από ισχυρή κεφαλαιακή βάση και μικρό δανειακό κίνδυνο, γεγονός που ενισχύει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του οργανισμού.

Από τη συνολική ανάλυση των αριθμοδεικτών του Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου προκύπτει ότι το νοσοκομείο παρουσιάζει ισχυρή κεφαλαιακή βάση και υψηλό επίπεδο λογιστικής ρευστότητας, παράλληλα όμως εμφανίζονται ενδείξεις επιβράδυνσης του λειτουργικού κύκλου, κυρίως λόγω των μεγάλων χρονικών περιόδων είσπραξης απαιτήσεων και πληρωμής προμηθευτών. Η αποδοτικότητα του ενεργητικού και των ιδίων κεφαλαίων παραμένει σχετικά χαμηλή, γεγονός που είναι σύνηθες για δημόσιους οργανισμούς υγείας, των οποίων η λειτουργία δεν έχει ως βασικό στόχο τη μεγιστοποίηση του οικονομικού αποτελέσματος αλλά την παροχή υπηρεσιών υγείας προς τον πληθυσμό. Παρά τις διακυμάνσεις που παρατηρούνται σε ορισμένους δείκτες, η χρηματοοικονομική διάρθρωση του νοσοκομείου χαρακτηρίζεται από χαμηλή χρηματοοικονομική μόχλευση

και υψηλό επίπεδο οικονομικής αυτονομίας, γεγονός που ενισχύει τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του.

Στη συνέχεια ακολουθεί η αντίστοιχη ανάλυση αριθμοδεικτών του Γενικού Νοσοκομείου-Κέντρου Υγείας Κω, προκειμένου να καταστεί δυνατή η συγκριτική αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής επίδοσης των δύο νοσοκομείων της Δωδεκανήσου κατά την περίοδο 2018-2023.

5.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων Γενικού Νοσοκομείου Κω

5.2.1 Δείκτες ρευστότητας Γ.Ν. Κω

Οι δείκτες ρευστότητας σκοπό έχουν την αξιολόγηση του εάν ένας οργανισμός βρίσκεται σε θέση να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του με τα ρευστοποιήσιμα στοιχεία του ενεργητικού (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Πίνακας 18: Αριθμοδείκτες Ρευστότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Τρέχων Δείκτης	6,48	5,44	13,72	11,98	15,78	19,63
Δ% Τρέχων	-	-16,05%	+152,21%	-12,68%	+31,72%	+24,39%
Γρήγορος Δείκτης	6,34	5,28	13,38	11,73	15,35	19,14
Δ% Γρήγορου	-	-16,72%	+153,41%	-12,33%	+30,86%	+24,69%
Ταμειακή Ρευστότητα	3,30	3,21	6,02	3,82	4,41	3,94
Δ% Ταμειακή	-	-2,73%	+87,54%	-36,54%	+15,45%	-10,66%
Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης	15.984.230,85	11.061.956,66	13.328.954,15	14.700.835,80	16.651.150,60	18.339.789,84
Δ% Κεφαλαίου Κίνησης	-	-30,80%	+20,49%	+10,29%	+13,27%	+10,13%

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Στην περίπτωση του Γ.Ν. Κω, οι τιμές που λαμβάνουν ο Τρέχοντος και Γρήγορου Δείκτη, είναι υψηλές για τα έτη 2018-2023. Αυτό σημαίνει ισχυρή βραχυπρόθεσμη χρηματοοικονομική επάρκεια καθώς και περιορισμένο κίνδυνο αδυναμίας κάλυψης των υποχρεώσεων.

Το 2020 σημειώνεται έντονη αύξηση των τιμών των δεικτών, οι οποίοι διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα και τα επόμενα έτη. Ο τρέχων Δείκτης αυξάνεται σε σχέση με το προηγούμενο έτος και διαμορφώνεται σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα. Αυτό ερμηνεύεται με σημαντική ενίσχυση του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Οι υψηλές τιμές ρευστότητας μειώνουν τον κίνδυνο αφερεγγυότητας, αλλά μπορεί και να υπάρχει και μη αποδοτική αξιοποίηση ορισμένων πόρων (Brigham & Ehrhardt, 2017).

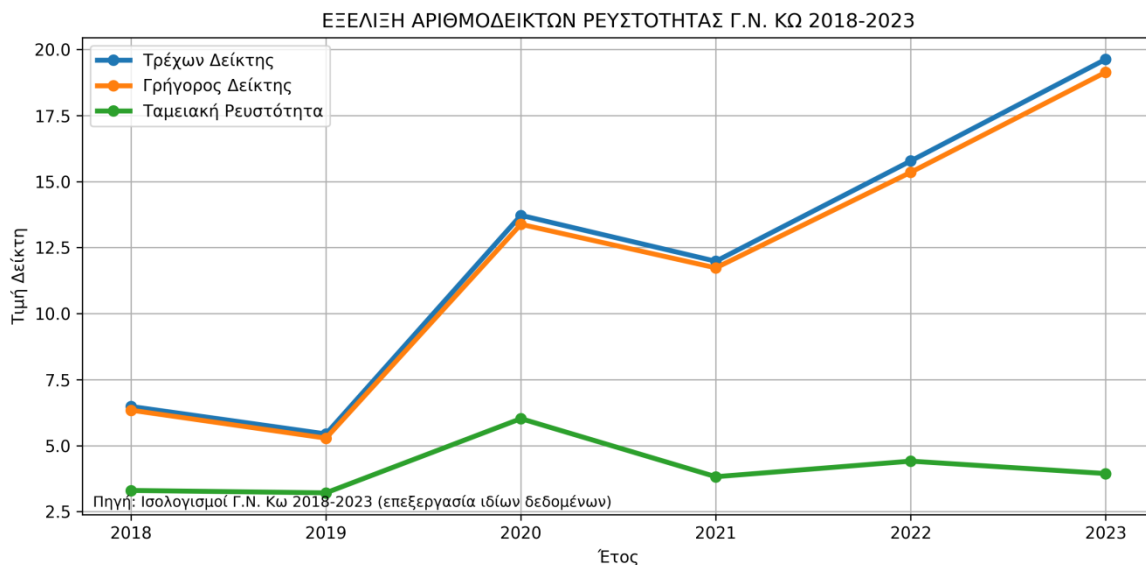
Η Ταμειακή Ρευστότητα καταγράφει μεγαλύτερη μεταβλητότητα σε σχέση με τους υπόλοιπους δείκτες. Αυτό το στοιχείο συνδέεται με διακυμάνσεις στα διαθέσιμα του οργανισμού. Το σύνολο των τιμών του δείκτη βρίσκεται σε επίπεδα που επιτρέπουν την άμεση κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Το γεγονός αυτό θεωρείται σημαντικό σε οργανισμούς υγείας με συνεχή λειτουργική δραστηριότητα (Finkler et al., 2020).

Η διακύμανση των δεικτών κατά την περίοδο 2019–2021 καταγράφεται έντονη. Αυτό δείχνει μεταβολές στη σύνθεση του κεφαλαίου κίνησης καθώς και στη σχέση μεταξύ κυκλοφορούντος ενεργητικού και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Η σταθερότητα των δεικτών αποτελεί ένδειξη προβλέψιμης ταμειακής διαχείρισης. Οι σημαντικές αυξομειώσεις συνδέονται συχνά με εξωγενείς δημοσιονομικές παρεμβάσεις ή μεταβολές στη χρηματοδοτική πολιτική (Brigham & Ehrhardt, 2017). Στα νοσοκομεία, αυτές οι διακυμάνσεις ενδέχεται να σχετίζονται με έκτακτες κρατικές επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτικές ενισχύσεις (Finkler et al., 2020).

Το Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης παραμένει θετικό σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περίοδο και διαγράφεται αυξανόμενο μετά από το 2019. Αυτό επιβεβαιώνει τη βελτίωση της βραχυπρόθεσμης χρηματοοικονομικής θέσης του νοσοκομείου.

Συμπερασματικά, η εικόνα των δεικτών ρευστότητας φανερώνει υψηλό βαθμό βραχυπρόθεσμης σταθερότητας καθώς και περιορισμένο λειτουργικό κίνδυνο. Η ιδιαίτερα υψηλή τιμή των δεικτών υποδηλώνει την ανάγκη αξιολόγησης της αποτελεσματικής αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων.

Αξιοσημείωτο στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι οι τιμές του Τρέχοντος και του Γρήγορου Δείκτη είναι σχεδόν ταυτόσημες, γεγονός που υποδηλώνει μικρή συμμετοχή των αποθεμάτων στο κυκλοφορούν ενεργητικό του νοσοκομείου.

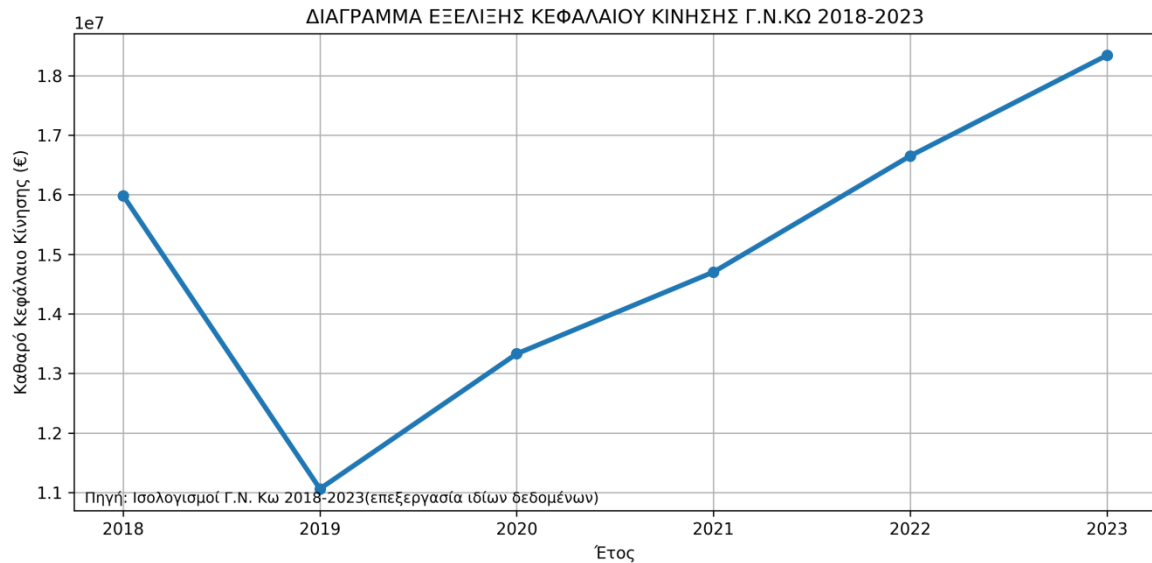
Διάγραμμα 7: Εξέλιξη αριθμοδεικτών ρευστότητας Γ.Ν. ΚΩ (2018-2023)

Στη διαγραμματική απεικόνιση καταγράφονται ιδιαίτερα υψηλές τιμές του Τρέχοντος και του Γρήγορου Δείκτη. Αυτό φανερώνει ισχυρή βραχυπρόθεσμη χρηματοοικονομική επάρκεια καθώς και χαμηλό κίνδυνο αδυναμίας κάλυψης υποχρεώσεων (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Το 2020 παρουσιάζεται σημαντική άνοδος και περαιτέρω ενίσχυση το 2022-2023, υποδηλώνοντας σημαντική αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού σε σχέση με τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Η καμπύλη Ταμειακής Ρευστότητας εμφανίζει μεγαλύτερο βαθμό μεταβλητότητας συγκριτικά με τους υπόλοιπους δείκτες. Αυτό μπορεί να αποδοθεί σε διακυμάνσεις των διαθεσίμων. Οι λαμβάνουσες τιμές βρίσκονται σε επίπεδα που εξασφαλίζουν την επαρκή άμεση κάλυψη των υποχρεώσεων. Το στοιχείο αυτό είναι σημαντικό για νοσοκομεία με συνεχή λειτουργική δραστηριότητα (Finkler et al., 2020).

Η χρηματοοικονομική θεωρία αναφέρει ότι, οι ιδιαίτερα υψηλοί δείκτες ρευστότητας συμβάλλουν στη μείωση του λειτουργικού κινδύνου. Υπάρχει περίπτωση όμως μη αποδοτικής δέσμευσης κεφαλαίων σε βραχυπρόθεσμα στοιχεία (Brigham & Ehrhardt, 2017). Η γενική εικόνα που παρουσιάζει το Γ.Ν. Κω περιγράφεται από υψηλό βαθμό σταθερότητας, με ανάγκη αξιολόγησης της αποτελεσματικής αξιοποίησης των διαθεσίμων πόρων.

Διάγραμμα 8: Εξέλιξης του κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Κω 2018-2023

Το Διάγραμμα παρουσιάζει θετικό και διαχρονικά αυξανόμενο Καθαρό Κεφάλαιο Κίνησης. Αυτό υποδηλώνει ικανοποιητική κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων από το κυκλοφορούν ενεργητικό (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Η μείωση που καταγράφεται το 2019 ακολουθείται από σταθερή ανοδική πορεία το 2020-2023, στοιχείο που αντανakλά ενίσχυση της βραχυχρόνιας χρηματοοικονομικής θέσης.

Στη χρηματοοικονομική θεωρία διοίκησης, η ύπαρξη θετικού και αυξανόμενου κεφαλαίου κίνησης μειώνει τον κίνδυνο ρευστότητας και ενισχύει τη λειτουργική σταθερότητα του νοσοκομείου στοιχεία (Brigham & Ehrhardt, 2017). Στον κρίσιμο τομέα της υγείας, η επάρκεια κεφαλαίου κίνησης είναι κρίσιμη για την διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών, σε περιβάλλοντα αυξημένων λειτουργικών απαιτήσεων (Finkler et al., 2020).

Συμπερασματικά μπορούμε να αναφέρουμε ότι η διαχρονική εξέλιξη του Κεφαλαίου Κίνησης του Γ.Ν. Κω δείχνει ενίσχυση της βραχυπρόθεσμης οικονομικής ευρωστίας καθώς και περιορισμό του κινδύνου αφερεγγυότητας.

5.2.2 Δείκτες δραστηριότητας Γ.Ν. Κω

Οι δείκτες δραστηριότητας αποτελούν αποτύπωση του βαθμού αποτελεσματικής αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων και της ταχύτητας μετατροπής τους σε ρευστότητα (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Πίνακας 19: Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ταχύτητα Είσπραξης Απαιτήσεων	0,43	0,82	1,00	0,32	0,24	0,24
Μ.Περίοδος Είσπραξης(ημ.)	848	445	365	1.140	1.521	1.521
Ταχύτητα Πληρωμών Προμηθευτών	2,16	4,03	9,23	11,70	10,47	12,21
Μ.Διάρκεια Πληρωμών(ημ.)	169	91	40	31	35	30
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	13,80	16,95	17,08	18,72	13,38	13,75
Μ.Διάρκεια Αποθεμάτων (ημ.)	26	22	21	20	27	27
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	0,10	0,14	0,26	0,11	0,09	0,11
Μ.Διάρκεια Κυκλοφορίας (ημ.)	3.650	2.607	1.404	3.318	4.056	3.318

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

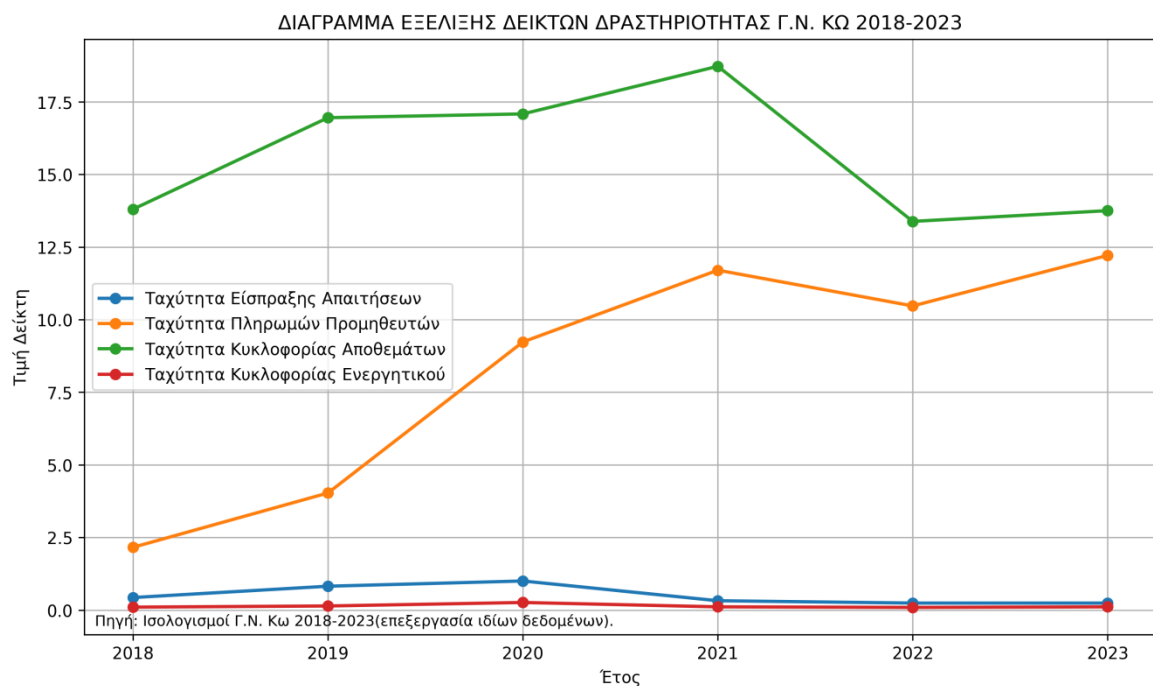
Στο Γ.Ν. Κω, η Ταχύτητα Είσπραξης Απαιτήσεων εμφανίζει σημαντικές διακυμάνσεις, με σημαντική αύξηση της Μέσης Περιόδου Είσπραξης μετά το 2021. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει επιβράδυνση της μετατροπής των απαιτήσεων σε ρευστότητα και πιθανή αύξηση των απαιτήσεων από ασφαλιστικούς οργανισμούς ή δημόσιους φορείς. Επακόλουθο είναι η επιμήκυνση του χρόνου είσπραξης, γεγονός που έχει αρνητική επιρροή στον κύκλο των ταμειακών ροών.

Η Ταχύτητα Πληρωμών Προμηθευτών καταγράφει αυξητική τάση, με ταυτόχρονη μείωση της Μέσης Διάρκειας Πληρωμών. Η αύξηση της ταχύτητας εξόφλησης των υποχρεώσεων βελτιώνει την πιστοληπτική αξιοπιστία του οργανισμού, ωστόσο ενδέχεται να δημιουργεί πιέσεις στις βραχυπρόθεσμες ταμειακές ροές (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Η Κυκλοφορία Αποθεμάτων κυμαίνεται σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Αυτό οφείλεται στην αποτελεσματική διαχείριση των υλικών και περιορισμό μεγάλης συσσώρευσης αποθεμάτων, στοιχείο κρίσιμο για οργανισμούς υγείας (Finkler et al., 2020). Αντίθετα, η ταχύτητα κυκλοφορίας του ενεργητικού παραμένει χαμηλή, γεγονός αναμενόμενο σε δημόσιες δομές υγείας, που έχουν υψηλή κεφαλαιακή ένταση και σημαντικό πάγιο εξοπλισμό.

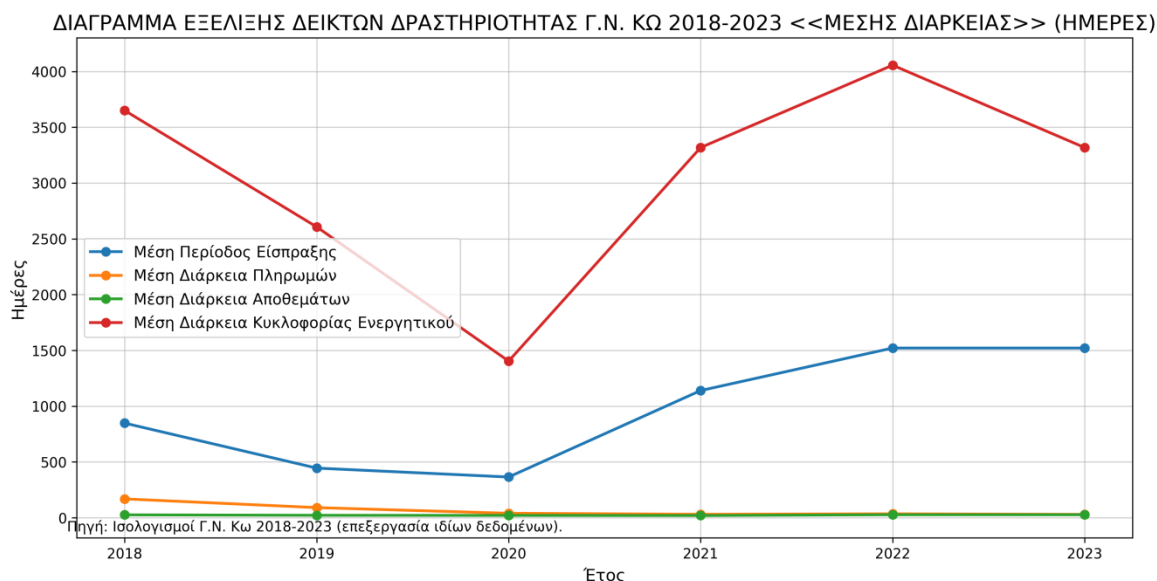
Συμπερασματικά, η εικόνα των δεικτών δραστηριότητας του Γ.Ν. Κω φανερώνει μία ικανοποιητική διαχείριση των αποθεμάτων και των υποχρεώσεων, αλλά επιδείνωση στον χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων, στοιχείο που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης με το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου.

Διάγραμμα 9: Εξέλιξης δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023

Το Διάγραμμα Εξέλιξης δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023 παρουσιάζει μία ικανοποιητική διαχείριση των αποθεμάτων και των υποχρεώσεων. Καταγράφεται ταυτόχρονη επιδείνωση όσον αφορά το χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων. Το στοιχείο αυτό επηρεάζει τον λειτουργικό κύκλο και χρήζει συγκριτικής αξιολόγησης με το Γ.Ν. Ρόδου.

Διάγραμμα 10: Εξέλιξης δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023<<Μέσης Διάρκειας>>

Το διάγραμμα παρουσιάζει σημαντικές διαφοροποιήσεις στον λειτουργικό κύκλο του νοσοκομείου.

Η Μέση Περίοδος Απαιτήσεων παρουσιάζει μεγάλη αύξηση μετά το 2021. Αυτό σημαίνει επιμήκυνση του χρόνου μετατροπής απαιτήσεων σε ρευστότητα καθώς και επιβράδυνση του ταμειακού κύκλου (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Η εξέλιξη αυτή επηρεάζει άμεσα τη διαχείριση του κεφαλαίου κίνησης.

Το αντίθετο συμβαίνει με τη Μέση Διάρκεια Πληρωμών Προμηθευτών, η οποία παρουσιάζει σημαντική μείωση σε σχέση με τα πρώτα έτη. Αυτό συνεπάγεται ταχύτερη εξόφληση των υποχρεώσεων. Η μείωση του χρόνου πληρωμής αυξάνει τη φερεγγυότητα, αλλά ενδέχεται να περιορίζει τα διαθέσιμα κεφάλαια για εσωτερική χρηματοδότηση (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Η Μέση Διάρκεια Αποθεμάτων παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα, γεγονός που δείχνει αποτελεσματική διαχείριση αποθεμάτων και περιορισμό αδρανών πόρων, στοιχείο μεγάλης βαρύτητας για μονάδες υγείας (Finkler et al., 2020). Η καμπύλη Μέσης Διάρκειας Κυκλοφορίας Ενεργητικού αντανακλά τη χαμηλή ταχύτητα αξιοποίησης του συνολικού ενεργητικού, στοιχείο αναμενόμενο σε οργανισμούς με υψηλή κεφαλαιακή ένταση.

Εν κατακλείδι το διάγραμμα παρουσιάζει διαφοροποίηση μεταξύ του κύκλου εισπραξης και πληρωμών, στοιχείο που επηρεάζει τη δομή του λειτουργικού κύκλου και καθιστά αναγκαία τη συγκριτική αξιολόγηση με το Γ.Ν. Ρόδου.

5.2.3 Δείκτες αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω

Οι δείκτες αποδοτικότητας παρουσιάζουν την ικανότητα που έχει ένας οργανισμός να αξιοποιεί τους πόρους που έχει στη διάθεσή του με σκοπό τη δημιουργία οικονομικού αποτελέσματος. Είναι ένα βασικό εργαλείο για την αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής του επίδοσης (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Πίνακας 20: Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Μικτό Περιθώριο	-47,78%	-59,89%	-65,13%	-84,02%	-115,45%	-86,03%
Καθαρό Περιθώριο	70,33%	-46,67%	46,58%	24,64%	1,91%	20,49%
ROA	6,96%	-5,54%	5,71%	2,66%	0,32%	3,77%
ROE	7,56%	-7,41%	5,94%	2,79%	0,19%	2,26%
ROCE	7,18%	2,65%	4,45%	1,48%	-1,14%	1,53%

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

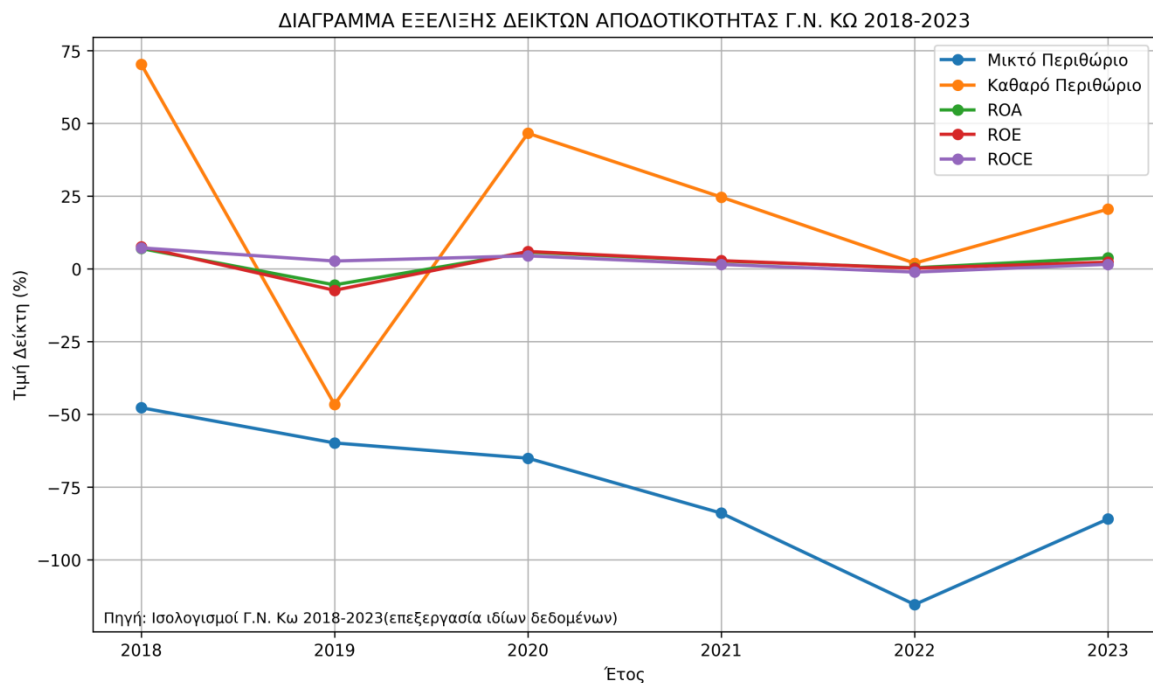
Στο Γ.Ν. Κω, το Μικτό Περιθώριο εμφανίζεται αρνητικό κατά την εξεταζόμενη περίοδο, καθώς το κόστος παροχής υπηρεσιών υπερβαίνει τα αντίστοιχα λειτουργικά έσοδα. Αυτό συμβαίνει στα δημόσια νοσοκομεία που λειτουργούν με γνώμονα την παροχή έργου και όχι κερδοσκοπικά (Finkler et al., 2020).

Το Καθαρό Περιθώριο παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις, που οφείλονται κυρίως στην επίδραση εξωγενών παραγόντων, όπως κρατικές επιχορηγήσεις και χρηματοδοτήσεις. Οι δείκτες ROA και ROE καταγράφουν αρκετά χαμηλές τιμές, αυτό σημαίνει περιορισμένη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων καθώς και των ιδίων κεφαλαίων. Οι χαμηλές τιμές των δεικτών αποδοτικότητας συνδέονται με περιορισμένη οικονομική απόδοση των διαθέσιμων πόρων (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Ο δείκτης ROCE καταγράφει αρκετά χαμηλές και σε ορισμένα έτη αρνητικές τιμές, διότι υπάρχει περιορισμός στην απόδοση του συνολικού απασχολούμενου κεφαλαίου. Τα δημόσια νοσοκομεία παρουσιάζουν συχνά υψηλή κεφαλαιακή ένταση και σημαντικές λειτουργικές δαπάνες (Gapenski & Pink, 2015).

Συμπερασματικά οι δείκτες αποδοτικότητας του Γ.Ν. Κω 2018-2023 φανερώνουν περιορισμένη χρηματική απόδοση, με σημαντικές διακυμάνσεις. Τα στοιχεία αυτά απαιτούν συγκριτική αξιολόγηση με το Γ.Ν. Ρόδου για την πληρέστερη αποτίμηση της αποδοτικότητας.

Διάγραμμα 11: Εξέλιξης δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Κω 2018-2023

Στο Διάγραμμα 11, φαίνονται αρκετά έντονες διακυμάνσεις στις καμπύλες των δεικτών αποδοτικότητας, που αντανakλούν έντονες μεταβολές στη χρηματοοικονομική του επίδοση. Η διατήρηση του Μικτού Περιθωρίου σε αρνητικά επίπεδα επιβεβαιώνει τη διαχρονική υπεροχή του λειτουργικού κόστους έναντι των εσόδων, κάτι που το συναντάμε συχνά στα δημόσια νοσοκομεία (Finkler et al., 2020).

Οι καμπύλες των δεικτών ROA, ROE και ROCE βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα, γεγονός που δείχνει περιορισμένη απόδοση των απασχολούμενων κεφαλαίων. Οι χαμηλές τιμές αυτών των δεικτών συνδέονται με μειωμένη αποτελεσματικότητα αξιοποίησης των

περιουσιακών στοιχείων καθώς και υψηλή κεφαλαιακή ένταση (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Συμπερασματικά η μορφή των καμπυλών δείχνει χαμηλή αλλά σχετικά σταθερή αποδοτικότητα, με διακυμάνσεις που σχετίζονται κυρίως με μεταβολές στη χρηματοδότηση και στο λειτουργικό αποτέλεσμα (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

5.2.4 Δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Κω

Οι δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων του Γ.Ν. Κω 2018-2023 καταγράφουν ιδιαίτερα υψηλές τιμές, υποδηλώνοντας ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και περιορισμένη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια.

Πίνακας 21: Αριθμοδείκτες Βιωσιμότητας και Διάρθρωσης Γ.Ν. Κω 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Δείκτης Οικονομικής Αυτονομίας (Ίδια κεφάλαια/Σύνολο Ενεργητικού)	92,16%	91,03%	96,03%	95,33%	95,97%	96,74%
Δείκτης Κάλυψης Παγίων(Ίδια Κεφάλαια/Πάγιο Ενεργητικό)	2,68	2,01	2,18	2,28	2,32	2,43
Δείκτης Βιωσιμότητας(Ξένα Κεφάλαια/Ίδια Κεφάλαια)	0,085	0,094	0,113	0,143	0,165	0,192

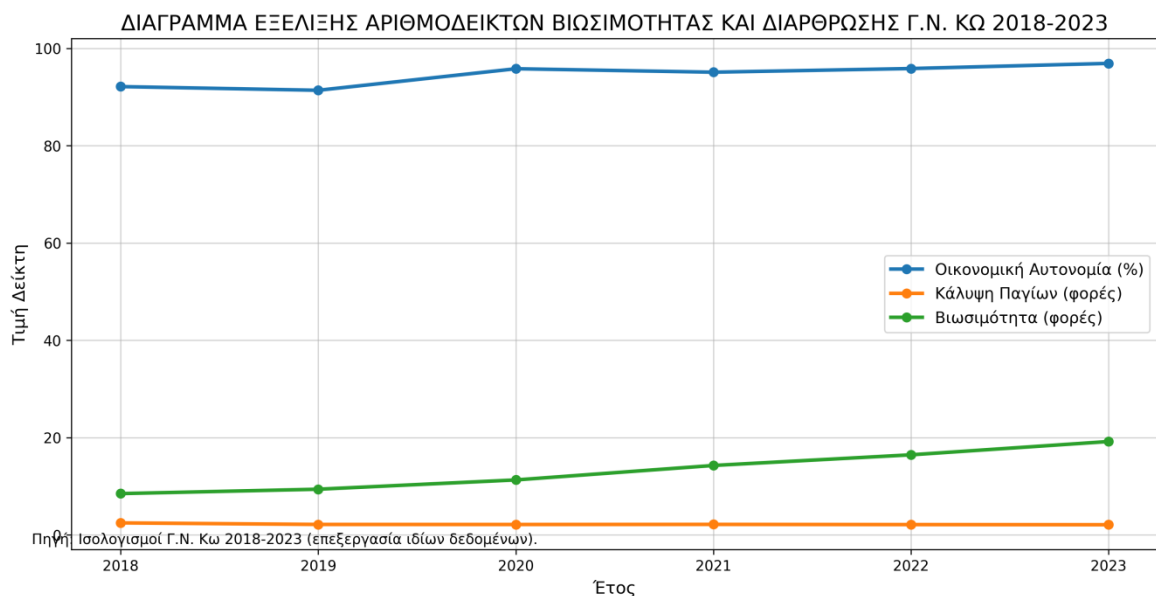
Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Ο δείκτης Οικονομικής Αυτονομίας διατηρείται σε επίπεδα άνω του 90%. Αυτό σημαίνει ότι η χρηματοδότηση του ενεργητικού έχει βασιστεί στα ίδια κεφάλαια. Το γεγονός αυτό συνδέεται με αυξημένη χρηματοοικονομική σταθερότητα (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Ο Δείκτης Κάλυψης Παγίων εμφανίζει τιμές αρκετά μεγαλύτερες της μονάδας, υποδηλώνοντας ότι τα πάγια στοιχεία του νοσοκομείου καλύπτονται πλήρως από ίδια κεφάλαια, κάνοντας ισχυρότερη τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του φορέα (Gapenski & Pink, 2015). Ο Δείκτης Βιωσιμότητας καταγράφεται σε χαμηλά επίπεδα σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη χρηματοοικονομική μόχλευση και μικρή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Παρά τη σταδιακή αύξηση του μετά το 2020, οι τιμές του παραμένουν σε ασφαλή επίπεδα, στοιχείο που αντανακλά ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια του νοσοκομείου.

Συμπερασματικά, η εικόνα που παρουσιάζουν οι δείκτες υποδηλώνουν υψηλό βαθμό χρηματοοικονομικής σταθερότητας καθώς και πολύ χαμηλό επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης. Αυτό το γεγονός εμφανίζεται συχνά σε δημόσια νοσοκομεία και οφείλεται στη χρηματοδότηση τους από δημόσιους πόρους (Finkler et al., 2020).

Διάγραμμα 12: Εξέλιξης δεικτών βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Κω 2018-2023

Το Διάγραμμα βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Κω 2018-2023 παρουσιάζει σταθερή και αρκετά υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια, καθώς η καμπύλη της οικονομικής αυτονομίας παραμένει σε υψηλά επίπεδα, δείχνοντας μειωμένη εξάρτηση από εξωτερικές υποχρεώσεις. Η καμπύλη της Κάλυψης Παγίων έχει μικρές διακυμάνσεις και βρίσκεται σε επίπεδα αρκετά πάνω τη μονάδα. Αυτό σημαίνει ύπαρξη επαρκούς χρηματοδότησης των παγίων στοιχείων από μακροχρόνια κεφάλαια.

Η καμπύλη του Δείκτη Βιωσιμότητας παρουσιάζει σταδιακή αύξηση μετά το 2020. Δεδομένου ότι ο δείκτης εκφράζει τη σχέση ξένων προς ίδια κεφάλαια, η ανοδική αυτή τάση υποδηλώνει αύξηση της συμμετοχής των υποχρεώσεων στη χρηματοδοτική διάρθρωση του νοσοκομείου. Παρά την εξέλιξη αυτή, οι τιμές του δείκτη παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη χρηματοοικονομική μόχλευση και χαμηλό βαθμό εξάρτησης από ξένα κεφάλαια (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

Συνολικά, το Γ.Ν. Κω εμφανίζει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χρηματοοικονομική σταθερότητα, με ήπια αύξηση της δανειακής επιβάρυνσης κατά τα τελευταία έτη της εξεταζόμενης περιόδου.

5.2.5 Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Κω

Οι δείκτες δανειακής επιβάρυνσης του Γ.Ν. Κω καταγράφουν αρκετά χαμηλές τιμές κατά τη χρονική περίοδο 2018-2023. Το στοιχείο αυτό αποτελεί ένδειξη περιορισμένης χρήσης ξένων κεφαλαίων καθώς και μεγάλο βαθμό χρηματοοικονομικής ανεξαρτησίας.

Πίνακας 22: Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Κω 2018-2023

ΔΕΙΚΤΗΣ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Δείκτης Ξένων προς Ίδια Κεφάλαια	0,083	0,094	0,037	0,045	0,037	0,031
Δείκτης Ξένων προς Σύνολο Κεφαλαίου	0,076	0,086	0,035	0,043	0,035	0,030
Δείκτης Σταθερής Δέσμευσης Κεφαλαίων	0,344	0,452	0,440	0,418	0,413	0,399
Δείκτης Κάλυψης Τόκων	15,94	6,00	9,59	6,99	-5,54	4,69

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Ο δείκτης ξένων προς ίδια κεφάλαια και ο δείκτης ξένων προς συνολικό κεφάλαιο διατηρούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, αποτυπώνοντας ότι η χρηματοδότηση του

νοσοκομείου βασίζεται κυρίως στα ίδια κεφάλαια και όχι σε δανειακές υποχρεώσεις (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

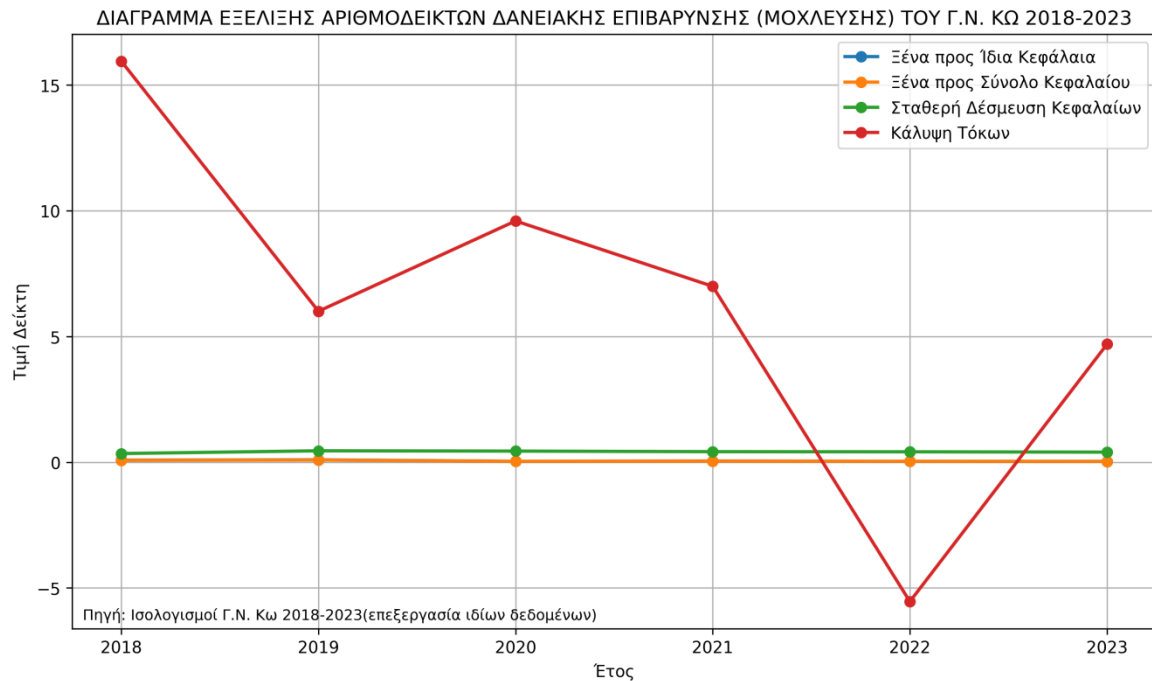
Ο δείκτης σταθερής δέσμευσης κεφαλαίων εμφανίζει σχετική σταθερότητα, υποδηλώνοντας ισορροπημένη κεφαλαιακή διάρθρωση καθώς και περιορισμένο κίνδυνο χρηματοοικονομικής αστάθειας.

Ο δείκτης κάλυψης τόκων εμφανίζει ικανοποιητικές τιμές στα περισσότερα έτη, με εξαίρεση το 2022 όπου καταγράφεται αρνητική τιμή λόγω αρνητικού λειτουργικού αποτελέσματος. Το γεγονός αυτό σημαίνει ύπαρξη ικανότητας κάλυψης των χρηματοοικονομικών εξόδων από τα λειτουργικά αποτελέσματα. Το στοιχείο αυτό συνδέεται με χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικού κινδύνου (Brigham & Ehrhardt, 2017).

Συμπερασματικά, η εικόνα των δεικτών μόχλευσης υποδηλώνει πολύ χαμηλό επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης και υψηλή χρηματοοικονομική σταθερότητα, χαρακτηριστικό αρκετά σύνηθες σε δημόσιους οργανισμούς υγείας, όπου η χρηματοδότηση τους προέρχεται κυρίως από δημόσιους πόρους (Gapenski & Pink, 2015).

Το διάγραμμα 13 που ακολουθεί δείχνει τη διαχρονική εξέλιξη των δεικτών δανειακής επιβάρυνσης του Γ.Ν. Κω για την περίοδο 2018-2023.

Διάγραμμα 13: Εξέλιξη δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) του Γ.Ν. Κω 2018-2023

Οι καμπύλες των ξένων προς ίδια κεφάλαια και ξένων προς συνολικό κεφάλαιο παραμένουν σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, γεγονός που επιβεβαιώνει τη μικρή εξάρτηση του νοσοκομείου από δανειακά κεφάλαια.

Η καμπύλη του δείκτη σταθερής δέσμευσης κεφαλαίων παρουσιάζει μικρές διακυμάνσεις, υποδηλώνοντας σταθερή διάρθρωση ενεργητικού και περιορισμένες μεταβολές στη σχέση παγίων και συνολικού ενεργητικού.

Η καμπύλη του δείκτη κάλυψης τόκων εμφανίζει μεγαλύτερες διακυμάνσεις σε σχέση με τους άλλους δείκτες. Αυτό σημαίνει ευαισθησία του λειτουργικού αποτελέσματος σε επιμέρους οικονομικές μεταβολές. Η σταθερότητα των δεικτών μόχλευσης και η απουσία σημαντικών ανοδικών τάσεων, συνδέονται με χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικού κινδύνου καθώς και αυξημένη κεφαλαιακή επάρκεια (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Brigham & Ehrhardt, 2017).

6. Συγκριτική Χρηματοοικονομική Ανάλυση Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

6.1 Συγκριτική ανάλυση βασικών οικονομικών μεγεθών

Η ανάλυση των βασικών οικονομικών μεγεθών αποτελεί το αρχικό και βασικό στάδιο της χρηματοοικονομικής διερεύνησης. Παρέχει συνολική εικόνα της οικονομικής διάρθρωσης, της χρηματοδότησης και της λειτουργικής επίδοσης ενός οργανισμού (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017). Στο παρόν κεφάλαιο εξετάζεται συγκριτικά η εξέλιξη του ενεργητικού, των ιδίων κεφαλαίων, των υποχρεώσεων, των εσόδων, των εξόδων και του αποτελέσματος των Γενικών Νοσοκομείων Ρόδου και Κω κατά την περίοδο 2018-2023.

Η συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση των βασικών οικονομικών μεγεθών των νοσοκομείων Ρόδου και Κω για την εξαετία 2018-2023 παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα.

Πίνακας 23: Σύγκριση βασικών οικονομικών μεγεθών

ΕΤΟΣ	Νοσοκ.	Ενεργητικό	Ίδια Κεφάλαια	Υποχρεώ σεις	Έσοδα	Έξοδα	Αποτε- λεσμα
2018	Ρόδος	301.250	174.830	126.420	53.780	54.960	-1.180
	Κω	38.295	35.292	3.003	10.910	8.244	+2.666
2019	Ρόδος	308.420	176.940	131.480	55.600	57.200	-1.600
	Κω	39.480	36.085	3.395	11.320	10.960	+360
2020	Ρόδος	316.870	180.450	136.420	58.340	59.960	-1.620
	Κω	40.220	36.130	4.090	12.190	12.475	-285
2021	Ρόδος	321.560	183.220	138.340	56.870	60.920	-4.050
	Κω	41.760	36.540	5.220	12.870	13.180	-310
2022	Ρόδος	328.770	184.510	144.260	57.200	59.100	-1.900
	Κω	43.110	37.010	6.100	13.360	13.550	-190
2023	Ρόδος	333.110	185.940	147.170	59.870	61.270	-1.400
	Κω	44.560	37.380	7.180	14.220	14.310	-90

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου-Κω 2018-2023(επεξεργασία ιδίων δεδομένων).

6.1.1 Σύγκριση του ενεργητικού και του μεγέθους οργανισμών

Το συνολικό ενεργητικό του Γ.Ν. Ρόδου κατά την περίοδο 2018-2023 καταγράφεται σε σημαντικά μεγαλύτερο μέγεθος, ύψους άνω των 300 εκ. ευρώ, σε σχέση με το Γ.Ν. Κω, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος κυμαίνεται μεταξύ 38 και 45 εκατ. Ευρώ. Η διαφορά αυτή οφείλεται στη διαφοροποίηση της δυναμικότητας, της κλίμακας λειτουργίας και του ρόλου των δύο νοσοκομείων στο σύστημα υγείας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Το μέγεθος του ενεργητικού αποτελεί βασικό δείκτη της επιχειρησιακής κλίμακας και της επενδυτικής έντασης ενός οργανισμού (Gapenski & Pink, 2015).

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο και για τα δύο νοσοκομεία παρατηρείται αύξηση του ενεργητικού. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ενίσχυση της περιουσιακής τους βάσης καθώς και αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και λειτουργικά μέσα.

6.1.2 Σύγκριση ιδίων κεφαλαίων και χρηματοοικονομικής βάσης

Το Γ.Ν. Ρόδου έχει αρκετά μεγαλύτερο ύψος ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με το Γ.Ν. Κω. Αυτό οφείλεται τόσο στο μεγαλύτερο μέγεθος όσο και στην ευρύτερη λειτουργική δραστηριότητα. Παράλληλα, και στα δύο νοσοκομεία καταγράφεται σχετική σταθερότητα και σταδιακή αύξηση των ιδίων κεφαλαίων. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης.

6.1.3 Σύγκριση υποχρεώσεων και χρηματοδοτικής διάρθρωσης

Οι υποχρεώσεις που παρουσιάζει το Γ.Ν. Ρόδου είναι σημαντικά μεγαλύτερες σε αριθμητικά μεγέθη σε σχέση με το Γ.Ν. Κω. Αυτό οφείλεται στο μεγαλύτερο λειτουργικό του μέγεθος.

Παράλληλα, σε σχέση με το συνολικό ύψος του ενεργητικού, το επίπεδο των υποχρεώσεων παραμένει περιορισμένο και στα δύο νοσοκομεία. Αυτό οφείλεται στην ύπαρξη ισχυρής κεφαλαιακής διάρθρωσης.

Η ύπαρξη περιορισμένης εξάρτησης από ξένα κεφάλαια είναι ένδειξη χρηματοοικονομικής σταθερότητας καθώς και μειωμένου κινδύνου. Το στοιχείο αυτό συχνά χαρακτηρίζει δημόσιους οργανισμούς υγείας, των οποίων η χρηματοδότηση προέρχεται κυρίως από δημόσιους πόρους (Finkler et al., 2020).

6.1.4 Σύγκριση εσόδων, εξόδων και αποτελεσμάτων

Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει αρκετά υψηλότερο επίπεδο εσόδων και εξόδων σε σύγκριση με το Γ.Ν. Κω. Αυτό οφείλεται στην ευρύτερη κλίμακα λειτουργίας του. Στα δύο νοσοκομεία παρατηρείται στενή σχέση μεταξύ εσόδων και εξόδων, στοιχείο που υποδηλώνει περιορισμένα λειτουργικά περιθώρια.

Το Γ.Ν. Ρόδου καταγράφει αρνητικά αποτελέσματα κατά την εξεταζόμενη περίοδο, ενώ το Γ.Ν. Κω έχει μικρότερου εύρους διακυμάνσεις και σε ορισμένα έτη θετικά αποτελέσματα. Το φαινόμενο αυτό έχει άμεση σχέση με τη φύση των δημόσιων νοσοκομείων, όπου οι οικονομικές επιδόσεις επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες χρηματοδότησης και όχι αποκλειστικά από τη λειτουργική αποτελεσματικότητα (Gapenski & Pink, 2015).

6.1.5 Συνολική συγκριτική αξιολόγηση

Η συνολική εικόνα της συγκριτικής ανάλυσης φανερώνει ότι το Γ.Ν. Ρόδου είναι ένας αρκετά μεγαλύτερος οργανισμός, με υψηλότερα επίπεδα ενεργητικού, ιδίων κεφαλαίων, εσόδων και εξόδων, με σαφώς ευρύτερο ρόλο στο σύστημα υγείας.

Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει μικρότερη κλίμακα λειτουργίας, αλλά παρουσιάζει σχετικά σταθερότερη οικονομική πορεία κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Τα παραπάνω ευρήματα αποτελούν τη βάση για τη συγκριτική ανάλυση των αριθμοδεικτών, μέσω της οποίας επιτυγχάνεται βαθύτερη αξιολόγηση των χρηματοοικονομικών επιδόσεων των δυο νοσοκομείων.

6.2 Συγκριτική ανάλυση δεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).

Παρακάτω παρουσιάζεται ο συγκριτικός Πίνακας 24 των Δεικτών Ρευστότητας των δύο νοσοκομείων για την περίοδο (2018-2023).

Πίνακας 24: Συγκριτικοί Δείκτες Ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

Δείκτης	Νοσοκομείο	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Τρέχων Δείκτης	Γ.Ν. Ρόδου	10,93	5,65	6,65	6,73	4,70	4,54
	Γ.Ν. Κω	6,48	5,44	13,72	11,98	15,78	19,63
Γρήγορος Δείκτης	Γ.Ν. Ρόδου	10,55	5,42	6,45	6,42	4,48	4,35
	Γ.Ν. Κω	6,34	5,28	13,38	11,73	15,35	19,14
Δείκτης Ταμειακής Ρευστότητας	Γ.Ν. Ρόδου	1,74	1,27	0,93	0,34	0,13	0,12
	Γ.Ν. Κω	3,30	3,21	6,02	3,82	4,41	3,94
Καθαρό κεφ. Κίνησης	Γ.Ν. Ρόδου	61.652.527	46.158.216	63.115.474	72.110.009	84.596.935	98.587.849
	Γ.Ν. Κω	15.984.231	11.061.957	13.328.954	14.700.836	16.651.151	18.339.790

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω, 2018–2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Η συγκριτική ανάλυση των δεικτών ρευστότητας δείχνει ότι και τα δύο νοσοκομεία διατηρούν επαρκή ικανότητα κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Ωστόσο, παρατηρούνται σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς το επίπεδο και τη διαχρονική εξέλιξη των δεικτών μεταξύ των δύο οργανισμών.

Συγκεκριμένα, ο τρέχων και ο γρήγορος(άμεσος) δείκτης του Γ.Ν. Κω παρουσιάζουν σημαντική αύξηση μετά το 2020, στοιχείο που δείχνει ενίσχυση της βραχυχρόνιας χρηματοοικονομικής του θέσης. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ότι το κυκλοφορούν ενεργητικό αυξήθηκε ταχύτερα από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του νοσοκομείου. Αντίθετα, στο Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζεται σταδιακή πτωτική τάση στους αντίστοιχους δείκτες μετά το 2018, στοιχείο που μπορεί να συνδεθεί με τη μεγαλύτερη λειτουργική κλίμακα του νοσοκομείου και την αύξηση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη δραστηριότητα του.

Ο δείκτης ταμειακής ρευστότητας είναι διαχρονικά υψηλότερος στο Γ.Ν. Κω σε σχέση με το Γ.Ν. Ρόδου, γεγονός που υποδηλώνει μεγαλύτερη διαθεσιμότητα άμεσα ρευστοποιήσιμων στοιχείων και υψηλότερη ταμειακή ευχέρεια. Αντίθετα στο Γ.Ν. Ρόδου

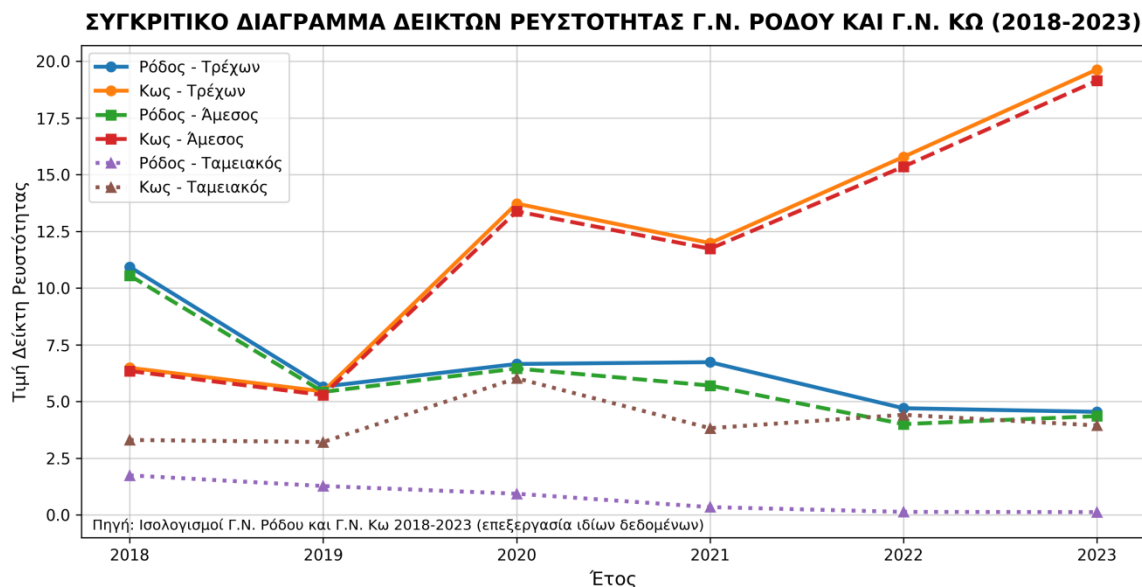
παρουσιάζεται σημαντική μείωση της ταμειακής ρευστότητας μετά το 2019, γεγονός που δείχνει ότι η αύξηση του κυκλοφορούντος ενεργητικού δεν συνοδεύτηκε από αντίστοιχη αύξηση των ταμειακών διαθεσίμων.

Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει αρκετά υψηλότερο καθαρό κεφάλαιο κίνησης σε απόλυτα μεγέθη σε σχέση με την Κω, στοιχείο που οφείλεται στο μεγαλύτερο μέγεθος του οργανισμού και στη συνολική κλίμακα της λειτουργικής του δραστηριότητας. Παρά το μικρότερο μέγεθος, το Γ.Ν. Κω παρουσιάζει σταθερή και ανοδική πορεία του κεφαλαίου κίνησης κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Οι υψηλές τιμές των δεικτών ρευστότητας και στα δύο νοσοκομεία φανερώνουν επαρκή ικανότητα κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων καθώς και μειωμένο κίνδυνο αφερεγγυότητας. Οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται μεταξύ των δύο οργανισμών αντανακλούν κυρίως τη διαφορετική κλίμακα λειτουργίας και τη χρηματοοικονομική δομή τους (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

Η γραφική απεικόνιση των δεικτών ρευστότητας και του καθαρού κεφαλαίου κίνησης κάνει δυνατή την άμεση συγκριτική αξιολόγηση της διαχρονικής εξέλιξης της βραχυχρόνιας χρηματοοικονομικής θέσης των δύο νοσοκομείων, αναδεικνύοντας τάσεις και διαφοροποιήσεις που δεν είναι πάντοτε εμφανείς μέσω της απλής αριθμητικής ανάλυσης (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

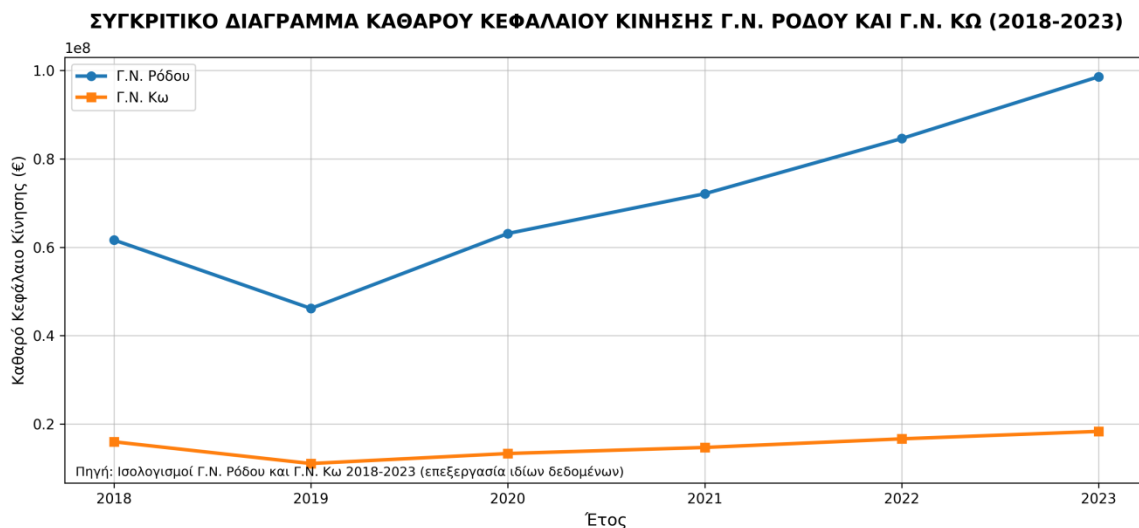
Διάγραμμα 14: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών ρευστότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Το συγκριτικό διάγραμμα των δεικτών ρευστότητας παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη της βραχυχρόνιας χρηματοοικονομικής θέσης των δύο νοσοκομείων. Το Γ.Ν. Κω παρουσιάζει έντονη ανοδική τάση στους σχετικούς δείκτες τρέχουσας και γρήγορης ρευστότητας μετά το 2020, στοιχείο που δείχνει ενίσχυση της σχέσης κυκλοφορούντος ενεργητικού προς βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει πιο ήπια μεταβολή και γενικότερη πτωτική πορεία κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Η εξέλιξη αυτή είναι συνδεδεμένη με τη μεγαλύτερη κλίμακα λειτουργίας του νοσοκομείου και τη διαχείριση υψηλότερων επιπέδων υποχρεώσεων.

Διάγραμμα 15: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών καθαρού κεφαλαίου κίνησης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Το διάγραμμα του καθαρού κεφαλαίου κίνησης παρουσιάζει τη σημαντικά υψηλότερη οικονομική βάση του Γ.Ν. Ρόδου σε σύγκριση με το Γ.Ν. Κω. Το κεφάλαιο κίνησης του Γ.Ν. Ρόδου δείχνει σαφή ανοδική πορεία μετά το 2019, γεγονός που υποδηλώνει ενίσχυση της λειτουργικής χρηματοδότησης και της δυνατότητας κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει θετικό αλλά σαφώς μικρότερο επίπεδο κεφαλαίου κίνησης, με σταθερή και ηπιότερη ανοδική τάση. Η παράλληλη εξέλιξη των δύο καμπυλών υποδηλώνει ότι παρά τις υπάρχουσες διαφορές μεγέθους τα δύο νοσοκομεία διατηρούν θετικό επίπεδο λειτουργικής χρηματοδότησης, γεγονός που αποτελεί βασικό στοιχείο χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Η ταυτόχρονη αξιολόγηση σχετικών δεικτών και απόλυτων μεγεθών επιτρέπει την πληρέστερη κατανόηση της οικονομικής θέσης και της βιωσιμότητας ενός οργανισμού, ιδίως όταν συγκρίνονται μονάδες διαφορετικής κλίμακας (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

6.3 Συγκριτική ανάλυση δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).

Η συγκριτική ανάλυση των δεικτών δραστηριότητας των δύο νοσοκομείων αναδεικνύει σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τον λειτουργικό κύκλο και την αποτελεσματικότητα

αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων. Οι δείκτες δραστηριότητας αποτελούν βασικό εργαλείο αξιολόγησης της διαχειριστικής αποτελεσματικότητας ενός νοσοκομείου. Αποτυπώνουν την ταχύτητα μετατροπής των περιουσιακών στοιχείων σε έσοδα και ταμειακές ροές και παρουσιάζονται στον Πίνακα 25 (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Πίνακας 25: Συγκριτικοί Δείκτες Δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

ΔΕΙΚΤΗΣ	ΝΟΣΟΚ.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ταχυτ.Εισπρ. Απαιτήσεων	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	0,352	0,505	0,308	0,287	0,242	0,207
	Γ.Ν. ΚΩ	0,43	0,82	1,00	0,32	0,24	0,24
Μέση Περίοδος Είσπραξης(ημ.)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	1.037	723	1.185	1.273	1.508	1.765
	Γ.Ν. ΚΩ	848	445	365	1.140	1.521	1.521
Ταχύτητα Πληρωμής Προμηθευτών	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	5,24	3,32	3,05	2,97	1,63	1,47
	Γ.Ν. ΚΩ	2,16	4,03	9,23	11,70	10,47	12,21
Μέση Διάρκεια Πληρωμών(ημ.)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	70	110	120	123	224	248
	Γ.Ν. ΚΩ	169	91	40	31	35	30
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	12,59	13,88	14,06	8,64	7,28	7,68
	Γ.Ν. ΚΩ	13,80	16,95	17,08	18,72	13,38	13,75
Μέση Διάρκεια Αποθεμάτων	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	29	26	26	42	50	48
	Γ.Ν. ΚΩ	26	22	21	20	27	27
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	0,173	0,208	0,256	0,259	0,224	0,192
	Γ.Ν. ΚΩ	0,10	0,14	0,26	0,11	0,09	0,11

Μέση Διάρκεια Κυκλοφορίας Ενεργητικού(ημ.)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	2.110	1.755	1.426	1.409	1.630	1.901
	Γ.Ν. ΚΩ	3.650	2.607	1.404	3.318	4.056	3.318

Πηγή: Ισολογισμοί Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω, 2018–2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Η ταχύτητα είσπραξης απαιτήσεων εμφανίζεται υψηλότερη στο Γ.Ν. Κω σε σχέση με το Γ.Ν. Ρόδου. Το στοιχείο αυτό φανερώνει ταχύτερη μετατροπή των απαιτήσεων σε ρευστότητα καθώς και μικρότερη περίοδο είσπραξης. Το Γ.Ν. Ρόδου εμφανίζει μεγαλύτερη μέση περίοδο είσπραξης, η οποία αυξάνεται ιδιαίτερα μετά το 2021 και φθάνει τις 1.765 ημέρες το 2023. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη μεγαλύτερη κλίμακα λειτουργίας και τον αυξημένο όγκο συναλλαγών ενός μεγαλύτερου νοσοκομειακού οργανισμού. Οι οργανισμοί μεγαλύτερου μεγέθους παρουσιάζουν συχνά μεγαλύτερους κύκλους είσπραξης (Gapenski & Pink, 2015).

Η ταχύτητα πληρωμής προμηθευτών στο Γ.Ν. Κω καταγράφει υψηλότερες τιμές σε αρκετά έτη, γεγονός που συνεπάγεται ταχύτερη εξόφληση των υποχρεώσεων. Αντίθετα, στο Γ.Ν. Ρόδου εμφανίζεται μεγαλύτερη μέση διάρκεια πληρωμών, ιδιαίτερα μετά το 2021. Η διαφοροποίηση αυτή ενδέχεται να συνδέεται με πρακτικές διαχείρισης ταμειακών ροών ή με τη μεγαλύτερη πολυπλοκότητα των οικονομικών διαδικασιών ενός μεγαλύτερου οργανισμού υγείας (Finkler et al., 2020).

Η ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων εμφανίζεται υψηλότερη στο Γ.Ν. Κω κατά το μεγαλύτερο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου, γεγονός που αντανάκλα ταχύτερη ανανέωση αποθεμάτων και πιθανώς αποτελεσματικότερη διαχείριση υλικών. Στο Γ.Ν. Ρόδου, μετά το 2020 παρατηρείται μείωση της ταχύτητας κυκλοφορίας αποθεμάτων και αντίστοιχη αύξηση της μέσης διάρκειας παραμονής τους. Η αποτελεσματική διαχείριση αποθεμάτων αποτελεί σημαντικό παράγοντα λειτουργικής αποδοτικότητας για τα νοσοκομεία, όπου η επάρκεια υλικών πρέπει να συνδυάζεται με περιορισμό της υπερβολικής αποθήκευσης (Finkler et al., 2020)

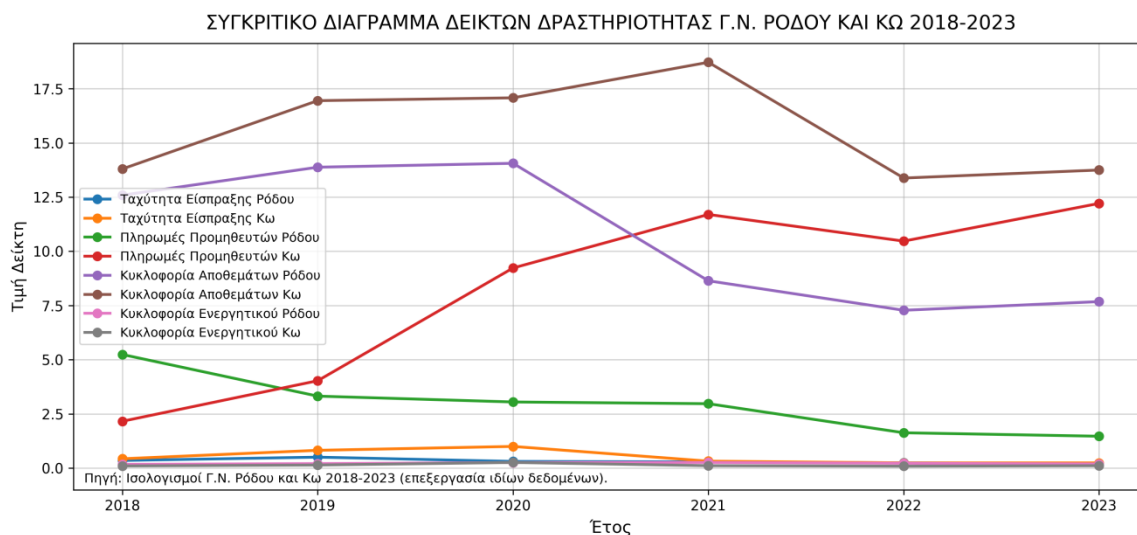
Η ταχύτητα κυκλοφορίας του ενεργητικού καταγράφει χαμηλές τιμές και στα δύο νοσοκομεία, στοιχείο αναμενόμενο για οργανισμούς υγείας που χαρακτηρίζονται από υψηλή κεφαλαιακή ένταση και αρκετό πάγιο εξοπλισμό. Η ύπαρξη μεγάλων επενδύσεων

σε υποδομές και ιατρικό εξοπλισμό συνεπάγεται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα αξιοποίησης του ενεργητικού για την παραγωγή εσόδων (Gapenski & Pink, 2015).

Συμπερασματικά, η συγκριτική αξιολόγηση δείχνει ότι το Γ.Ν. Κω εμφανίζει ταχύτερο λειτουργικό κύκλο σε κάποιες κατηγορίες στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού. Το Γ.Ν. Ρόδου, ως μεγαλύτερος οργανισμός, παρουσιάζει μεγαλύτερες χρονικές υστερήσεις στη διαχείριση των επιμέρους στοιχείων του ενεργητικού. Η διαφοροποίηση αυτή είναι συχνή μεταξύ οργανισμών διαφορετικής κλίμακας λειτουργίας και φανερώνει τη διαφορετική δομή και λειτουργική πολυπλοκότητα των δύο νοσοκομείων (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

Η γραφική απεικόνιση των δεικτών δραστηριότητας που ακολουθεί στο Διάγραμμα 16 επιτρέπει την άμεση συγκριτική αξιολόγηση της διαχρονικής συμπεριφοράς των δύο νοσοκομείων, αναδεικνύοντας τις διαφοροποιήσεις ως προς τη δυναμική εξέλιξη και τη σταθερότητα των επιμέρους καμπυλών.

Διάγραμμα 16: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023.

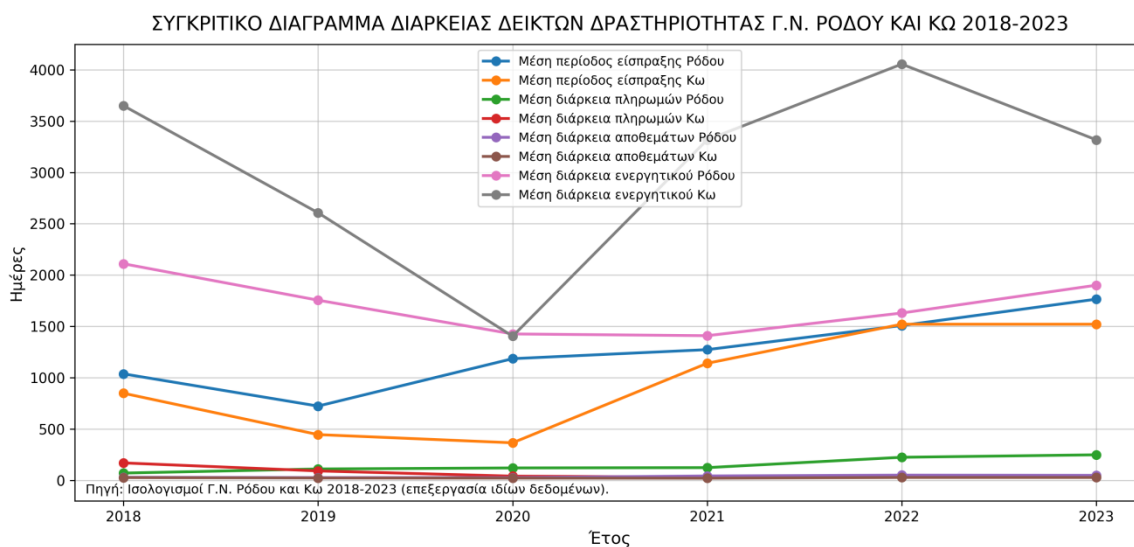
Στο διάγραμμα αποτυπώνεται ότι το Γ.Ν. Κω έχει υψηλότερες τιμές στην ταχύτητα είσπραξης απαιτήσεων, στην ταχύτητα πληρωμών προμηθευτών και στην ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων κατά το μεγαλύτερο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει ταχύτερο λειτουργικό κύκλο και αποτελεσματικότερη διαχείριση των στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Αντίθετα, στο Γ.Ν. Ρόδου οι καμπύλες εμφανίζουν μεγαλύτερη μεταβλητότητα και χαμηλότερες τιμές σε ορισμένους δείκτες δραστηριότητας. Το στοιχείο αυτό μπορεί να αποδοθεί στη μεγαλύτερη κλίμακα λειτουργίας του οργανισμού και στην αυξημένη πολυπλοκότητα διαχείρισης των οικονομικών πόρων ενός μεγαλύτερου νοσοκομειακού οργανισμού. Η συγκριτική ανάλυση των δεικτών δραστηριότητας συμβάλλει στην κατανόηση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων και του λειτουργικού κύκλου ενός οργανισμού (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Η διαφοροποίηση των καμπυλών μεταξύ των δύο νοσοκομείων αντανακλά τη διαφορετική οργανωτική δομή και την κλίμακα λειτουργίας τους, καθώς μικρότεροι οργανισμοί εμφανίζουν συχνά μεγαλύτερη ευελιξία στη διαχείριση των επιμέρους στοιχείων του ενεργητικού (Gapenski & Pink, 2015).

Το διάγραμμα των μέσων διαρκειών αποτυπώνει τη χρονική διάσταση του λειτουργικού κύκλου των δύο νοσοκομείων.

Διάγραμμα 17: Συγκριτικό διάγραμμα μέσης διάρκειας δεικτών δραστηριότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Παρατηρείται ότι το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει σημαντικά μεγαλύτερη μέση περίοδο είσπραξης απαιτήσεων σε σχέση με το Γ.Ν. Κω, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία έτη της εξεταζόμενης περιόδου. Η εξέλιξη αυτή υποδηλώνει μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μετατροπής των απαιτήσεων σε ρευστότητα, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τη διαχείριση των ταμειακών ροών (Gapenski & Pink, 2015).

Αντίθετα, στο Γ.Ν. Κω η μέση διάρκεια πληρωμών προμηθευτών παρουσιάζεται μικρότερη σε αρκετά έτη, γεγονός που φανερώνει ταχύτερη εξόφληση των υποχρεώσεων. Η μέση διάρκεια αποθεμάτων παραμένει σχετικά χαμηλή και στα δύο νοσοκομεία, στοιχείο που υποδηλώνει αποτελεσματική διαχείριση υλικών και περιορισμό της υπερβολικής συσσώρευσης αποθεμάτων. Η αποτελεσματική διαχείριση αποθεμάτων θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική για οργανισμούς υγείας, όπου η διαθεσιμότητα υλικών πρέπει να συνδυάζεται με τον περιορισμό δεσμευμένων πόρων (Finkler et al., 2020).

Η μέση διάρκεια κυκλοφορίας ενεργητικού εμφανίζει υψηλές τιμές και στα δύο νοσοκομεία, γεγονός που συνδέεται με τη φύση τους ως οργανισμοί υψηλής κεφαλαιακής έντασης. Οι μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές και ιατρικό εξοπλισμό συνεπάγονται μεγαλύτερο χρονικό διάστημα αξιοποίησης του ενεργητικού για την παραγωγή υπηρεσιών υγείας (Gapenski & Pink, 2015).

Συνολικά, η ανάλυση των μέσων διαρκειών επιβεβαιώνει ότι το Γ.Ν. Κω παρουσιάζει ταχύτερο λειτουργικό κύκλο σε σχέση με το Γ.Ν. Ρόδου, ενώ το μεγαλύτερο νοσοκομείο εμφανίζει μεγαλύτερες χρονικές υστερήσεις, γεγονός που συνδέεται με την κλίμακα λειτουργίας και τη διοικητική πολυπλοκότητα του οργανισμού (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

6.4 Συγκριτική ανάλυση δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).

Η συγκριτική εξέταση των δεικτών αποδοτικότητας φανερώνει αρκετές διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα δύο εξεταζόμενα νοσοκομεία. Αυτές αφορούν τη διαχρονική αξιοποίηση των οικονομικών τους πόρων και τη μετατροπή των εσόδων σε οικονομικό αποτέλεσμα .

Οι δείκτες αποδοτικότητας αποτελούν βασικό εργαλείο αξιολόγησης της οικονομικής επίδοσης ενός οργανισμού, καθώς αποτυπώνουν την αποτελεσματικότητα αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων και των ιδίων κεφαλαίων για την παραγωγή οικονομικού αποτελέσματος. Οι σχετικές τιμές παρουσιάζονται στον Πίνακα 26 (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

Πίνακας 26: Συγκριτικοί Δείκτες Αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

Δείκτης	Νοσοκ.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Μικτό Περιθώριο(%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	-57,10	-52,70	-70,90	-55,10	-53,90	-67,10
	Γ.Ν.ΚΩ	-47,78	-59,89	-65,13	-84,02	-115,45	-86,03
Καθαρό Περιθώριο(%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	45,00	-63,60	8,00	285,60	5,30	20,50
	Γ.Ν.ΚΩ	70,33	-46,67	46,58	24,64	1,91	20,49
ROA (%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	8,60	-11,90	1,40	34,80	0,70	2,30
	Γ.Ν.ΚΩ	6,96	-5,54	5,71	2,66	0,32	3,77
ROE(%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	8,30	-14,80	1,60	37,60	0,70	2,70
	Γ.Ν.ΚΩ	7,56	-7,41	5,94	2,79	0,19	2,26
ROCE (%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	2,10	3,00	0,20	1,00	-0,50	0,30
	Γ.Ν.ΚΩ	7,18	2,65	4,45	1,48	-1,14	1,53

Πηγή: Ισολογισμοί και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω, 2018–2023
(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Το μικτό περιθώριο παρουσιάζεται αρνητικό και στα δύο νοσοκομεία κατά το μεγαλύτερο μέρος της εξεταζόμενης περιόδου. Το στοιχείο αυτό υποδηλώνει ότι το κόστος παροχής υπηρεσιών υπερβαίνει τα αντίστοιχα έσοδα. Το φαινόμενο αυτό είναι συνηθισμένο στις δημόσιες μονάδες υγείας, καθώς η λειτουργία τους δεν βασίζεται στη μεγιστοποίηση του κέρδους αλλά στην παροχή υπηρεσιών υγείας προς το κοινωνικό σύνολο (Finkler et al., 2020).

Το καθαρό περιθώριο εμφανίζει αρκετές και σημαντικές διακυμάνσεις, κυρίως στο Γ.Ν. Ρόδου. Οι μεταβολές αυτές συνδέονται σε μεγάλο βαθμό με εξωγενείς παράγοντες χρηματοδότησης, όπως οι κρατικές επιχορηγήσεις και οι δημοσιονομικές παρεμβάσεις που επηρεάζουν τα οικονομικά αποτελέσματα των δημόσιων νοσοκομείων.

Οι δείκτες απόδοσης ενεργητικού (ROA) και ιδίων κεφαλαίων (ROE) καταγράφουν γενικά χαμηλά επίπεδα και στα δύο νοσοκομεία, γεγονός που συνδέεται με την υψηλή κεφαλαιακή ένταση των οργανισμών υγείας. Τα δημόσια νοσοκομεία διαθέτουν

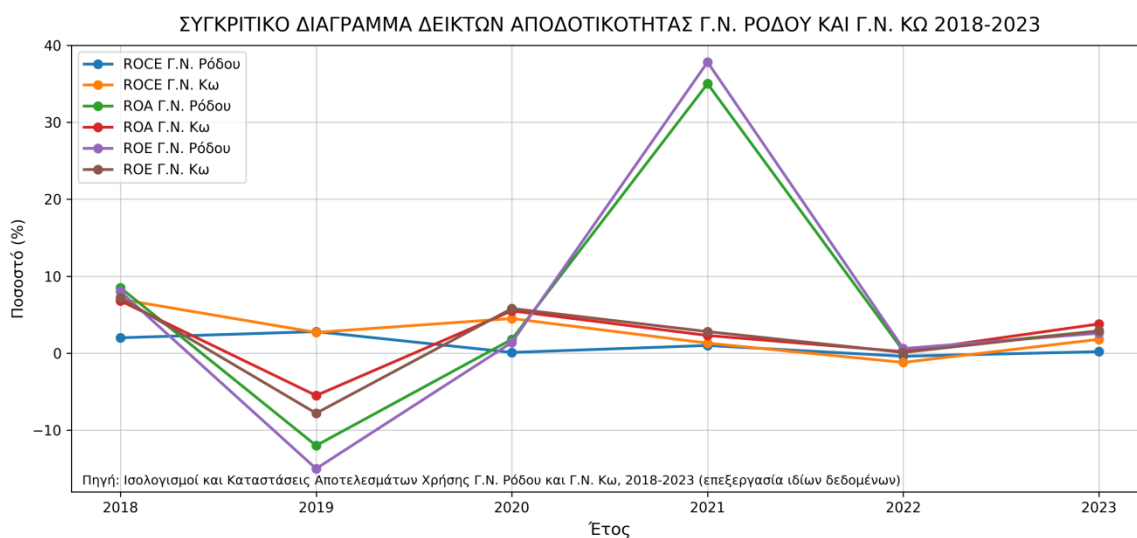
σημαντικό πάγιο εξοπλισμό και υποδομές, γεγονός που επηρεάζει τη σχέση μεταξύ κερδοφορίας και απασχολούμενων πόρων (Gapenski & Pink, 2015).

Ο δείκτης απόδοσης απασχολούμενων κεφαλαίων (ROCE) καταγράφει χαμηλές τιμές και διακυμάνσεις, υποδηλώνοντας περιορισμένη αποδοτικότητα των συνολικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται στη λειτουργία των δύο νοσοκομείων. Οι μεταβολές του δείκτη σχετίζονται με τη δομή χρηματοδότησης και τις λειτουργικές συνθήκες κάθε φορέα υγείας.

Συνολικά, η συγκριτική αξιολόγηση δείχνει ότι το Γ.Ν. Ρόδου εμφανίζει υψηλότερη μεταβλητότητα στους δείκτες αποδοτικότητας, γεγονός που συνδέεται με το μεγαλύτερο μέγεθος και την ευρύτερη λειτουργική του δραστηριότητα. Αντίθετα, το Γ.Ν. Κω παρουσιάζει σχετικά πιο σταθερή εξέλιξη των δεικτών, στοιχείο που μπορεί να αποδοθεί στο μικρότερο μέγεθος και στη λιγότερο σύνθετη οικονομική δομή του οργανισμού.

Το συγκριτικό διάγραμμα αποδοτικότητας που ακολουθεί παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη των βασικών δεικτών οικονομικής επίδοσης των δύο νοσοκομείων κατά την περίοδο 2018–2023. Η γραφική απεικόνιση επιτρέπει την άμεση κατανόηση των διαφοροποιήσεων ως προς την αξιοποίηση των οικονομικών πόρων και την αποτελεσματικότητα λειτουργίας των δύο οργανισμών υγείας.

Διάγραμμα 18: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών αποδοτικότητας Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Στο διάγραμμα 18 παρατηρείται ότι το Γ.Ν. Ρόδου εμφανίζει σημαντικά μεγαλύτερη μεταβλητότητα στους δείκτες αποδοτικότητας. Οι έντονες διακυμάνσεις των δεικτών

ROA και ROE συνδέονται με μεταβολές στα οικονομικά αποτελέσματα και στη χρηματοδότηση του νοσοκομείου. Η μεταβλητότητα αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό αναμενόμενη σε οργανισμούς μεγαλύτερης κλίμακας, όπου η λειτουργική πολυπλοκότητα και ο όγκος δραστηριότητας επηρεάζουν την οικονομική επίδοση (Gapenski & Pink, 2015).

Αντίθετα, το Γ.Ν. Κω εμφανίζει πιο σταθερή εξέλιξη των δεικτών αποδοτικότητας, με ηπιότερες διακυμάνσεις στις καμπύλες του διαγράμματος. Το στοιχείο αυτό σχετίζεται με το μικρότερο μέγεθος του οργανισμού και την λιγότερο σύνθετη οικονομική του δομή. Παρά τις μεταβολές που εμφανίζονται σε ορισμένα έτη, η συνολική εικόνα δείχνει ότι η αποδοτικότητα των απασχολούμενων πόρων παραμένει σχετικά σταθερή κατά την περίοδο 2018-2023.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον εμφανίζει η εξέλιξη του δείκτη ROCE, ο οποίος αντανακλά την αποδοτικότητα των συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων. Στο Γ.Ν. Ρόδου ο δείκτης εμφανίζει χαμηλές τιμές και περιορισμένη σταθερότητα, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη αποδοτικότητα των κεφαλαίων σε σχέση με το υψηλό επίπεδο επενδύσεων σε πάγια στοιχεία. Στο Γ.Ν. Κω ο δείκτης παρουσιάζει σχετικά υψηλότερες τιμές σε ορισμένα έτη, στοιχείο που δείχνει αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των απασχολούμενων κεφαλαίων σε σχέση με το μέγεθος του οργανισμού.

Συνολικά, το διάγραμμα επιβεβαιώνει ότι η αποδοτικότητα των δύο νοσοκομείων επηρεάζεται σημαντικά από το μέγεθος, τη δομή των κεφαλαίων και τις χρηματοδοτικές συνθήκες του δημόσιου συστήματος υγείας. Η συγκριτική αξιολόγηση των δεικτών αποδοτικότητας συμβάλλει στην πληρέστερη κατανόηση της οικονομικής συμπεριφοράς των οργανισμών υγείας και αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την αξιολόγηση της διαχειριστικής αποτελεσματικότητας (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017).

6.5 Συγκριτική ανάλυση δεικτών βιωσιμότητας- διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).

Η συγκριτική εξέταση των δεικτών βιωσιμότητας και διάρθρωσης κεφαλαίων δείχνει ότι και τα δύο εξεταζόμενα νοσοκομεία διατηρούν υψηλό βαθμό οικονομικής αυτονομίας και περιορισμένη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια, όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 27.

Πίνακας 27: Συγκριτικοί δείκτες βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

Δείκτης	Νοσοκομ.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Δείκτης Οικονομικής Αυτονομίας(%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	93,98	89,56	89,09	92,66	87,87	86,71
	Γ.Ν.ΚΩ	92,16	91,40	89,83	87,52	85,87	83,93
Δείκτης Κάλυψης Παγίων (%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	236,59	201,49	198,47	215,59	196,07	188,89
	Γ.Ν.ΚΩ	126,49	125,17	121,66	118,52	114,88	111,35
Δείκτης Βιωσιμότητας (%)	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	5,90	11,10	11,40	7,60	13,30	15,10
	Γ.Ν.ΚΩ	8,51	9,41	11,32	14,29	16,48	19,21

Πηγή: Ισολογισμοί και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω, 2018–2023 (επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Ο δείκτης οικονομικής αυτονομίας παραμένει σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο και στα δυο νοσοκομεία, γεγονός που υποδηλώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια και όχι από δανειακές υποχρεώσεις. Η κατάσταση αυτή συμβάλλει στη διατήρηση χαμηλού χρηματοοικονομικού κινδύνου και ενισχύει τη μακροχρόνια χρηματοοικονομική σταθερότητα των οργανισμών υγείας (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017)

Το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει διαχρονικά υψηλότερα επίπεδα κάλυψης παγίων, το στοιχείο αυτό δείχνει ότι τα πάγια στοιχεία χρηματοδοτούνται σε σημαντικό βαθμό από ίδια κεφάλαια. Παρά τις διακυμάνσεις που παρατηρούνται στον δείκτη κατά τα έτη 2021–2023, η τιμή του παραμένει σταθερά μεγαλύτερη της μονάδας, στοιχείο που υποδηλώνει ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και επαρκή χρηματοδότηση των επενδύσεων του νοσοκομείου.

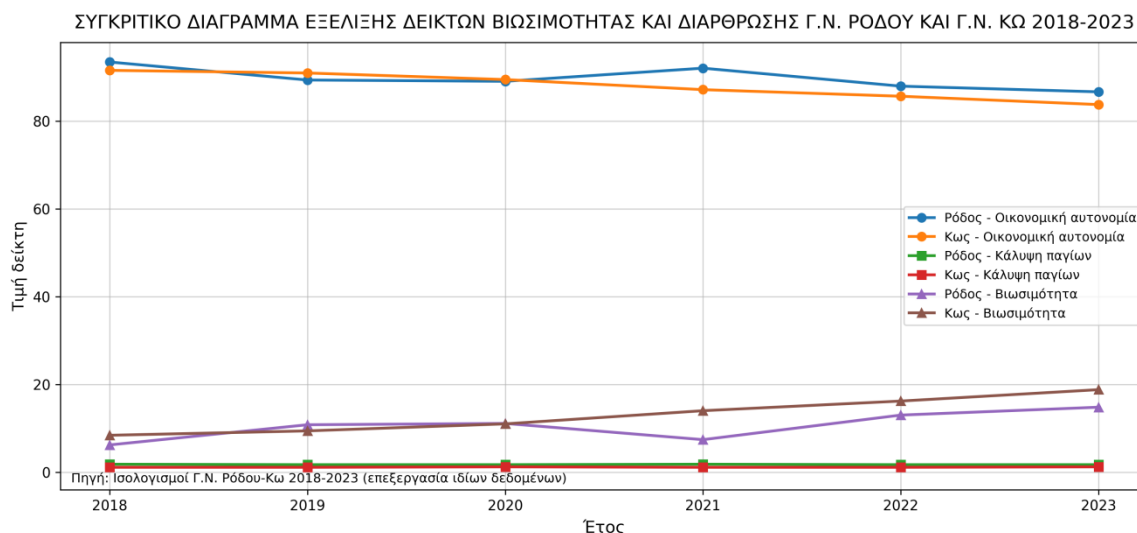
Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει παρόμοια εικόνα ως προς την οικονομική αυτονομία, διατηρώντας υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια. Ωστόσο, παρουσιάζει υψηλότερες τιμές στον δείκτη βιωσιμότητας σε σχέση με το Γ.Ν. Ρόδου, γεγονός που υποδηλώνει μεγαλύτερη

συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στη χρηματοδοτική του διάρθρωση. Παρά την εξέλιξη αυτή, οι τιμές του δείκτη παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, στοιχείο που επιβεβαιώνει τη συνολικά χαμηλή χρηματοοικονομική μόχλευση του νοσοκομείου.

Συνολικά, η συγκριτική αξιολόγηση δείχνει ότι και τα δύο νοσοκομεία διαθέτουν ισχυρή κεφαλαιακή βάση και υψηλό επίπεδο χρηματοοικονομικής σταθερότητας. Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου παρουσιάζει μεγαλύτερη σταθερότητα στη διάρθρωση των κεφαλαίων του λόγω του μεγαλύτερου μεγέθους και της ευρύτερης λειτουργικής του δραστηριότητας. Το Γενικό Νοσοκομείο Κω εμφανίζει ελαφρώς υψηλότερες τιμές στον δείκτη βιωσιμότητας σε σχέση με το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου, γεγονός που υποδηλώνει σχετικά μεγαλύτερη, αλλά πάντως περιορισμένη, συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στη χρηματοδοτική του διάρθρωση. Ωστόσο, και στα δύο νοσοκομεία οι τιμές του δείκτη παραμένουν χαμηλές, στοιχείο που επιβεβαιώνει την ισχυρή κεφαλαιακή τους βάση και τη μικρή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια (Gapenski & Pink, 2015).

Στο Διάγραμμα 19 παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των δεικτών βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης των δύο νοσοκομείων για την περίοδο 2018–2023.

Διάγραμμα 19: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών βιωσιμότητας και διάρθρωσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Η γραφική απεικόνιση αναδεικνύει ότι και τα δύο νοσοκομεία διατηρούν υψηλό επίπεδο οικονομικής αυτονομίας. Οι τιμές του δείκτη οικονομικής αυτονομίας παραμένουν σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, γεγονός που υποδηλώνει ότι το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού χρηματοδοτείται από ίδια κεφάλαια.

Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει υψηλότερες τιμές στον δείκτη κάλυψης παγίων, στοιχείο που δείχνει ισχυρή χρηματοδότηση των επενδύσεων από ίδια κεφάλαια. Ο δείκτης βιωσιμότητας παρουσιάζει διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο νοσοκομείων. Το Γενικό Νοσοκομείο Κω εμφανίζει διαχρονικά υψηλότερες τιμές του δείκτη σε σχέση με το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου, γεγονός που υποδηλώνει μεγαλύτερη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στη χρηματοδοτική του διάρθρωση. Αντίθετα, το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου παρουσιάζει χαμηλότερες τιμές του δείκτη, γεγονός που αντανακλά μικρότερη εξάρτηση από υποχρεώσεις και ισχυρότερη κεφαλαιακή βάση.

Παρά την ανοδική τάση του δείκτη και στα δύο νοσοκομεία μετά το 2020, οι τιμές του παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα, στοιχείο που υποδηλώνει περιορισμένη χρηματοοικονομική μόχλευση και υψηλή χρηματοοικονομική σταθερότητα. Συνολικά, τα δύο νοσοκομεία εμφανίζουν ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση, με διαφοροποιήσεις που σχετίζονται κυρίως με το μέγεθος και τη λειτουργική τους κλίμακα. (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015)

6.6 Συγκριτική ανάλυση δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023).

Η συγκριτική ανάλυση των δεικτών δανειακής επιβάρυνσης μας δείχνει ότι και τα δύο νοσοκομεία διατηρούν χαμηλό επίπεδο χρηματοδότησης από ξένα κεφάλαια. Οι δείκτες ξένων προς ίδια κεφάλαια και ξένων προς συνολικό κεφάλαιο διατηρούνται σε σχετικά χαμηλές τιμές. Το στοιχείο αυτό μας δείχνει περιορισμένο βαθμό εξάρτησης από εξωτερικό δανεισμό καθώς και υψηλή χρηματοοικονομική αυτοτέλεια. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον πίνακα 28.

Πίνακας 28: Συγκριτικοί Δείκτες δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω (2018-2023)

Δείκτης	Νοσοκ.	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	0,06	0,12	0,12	0,08	0,14	0,15
	Γ.Ν.ΚΩ	0,09	0,09	0,11	0,14	0,17	0,19

Ξένα προς Συνολικό Κεφάλαιο	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	0,06	0,10	0,11	0,07	0,12	0,13
	Γ.Ν.ΚΩ	0,08	0,09	0,10	0,12	0,15	0,16
Δείκτης Σταθερής Δέσμευσης Κεφαλαίων	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	0,42	0,50	0,50	0,46	0,51	0,53
	Γ.Ν.ΚΩ	0,79	0,80	0,82	0,84	0,87	0,90
Δείκτης Κάλυψης Τόκων	Γ.Ν.ΡΟΔΟΥ	8.313,45	5.614,77	1.314,35	4.866,09	-2.433,32	1.460,62
	Γ.Ν.ΚΩ	1.285,44	1.046,22	1.982,65	1.447,33	-1.124,51	892,74

Πηγή: Ισολογισμοί και Καταστάσεις Αποτελεσμάτων Χρήσης Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω, 2018–2023
(επεξεργασία ιδίων δεδομένων)

Το Γ.Ν. Ρόδου καταγράφει διαχρονικά χαμηλότερους δείκτες μόχλευσης από το Γ.Ν. Κω. Αυτό το στοιχείο φανερώνει ότι η χρηματοδοτική του διάρθρωση βασίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό στα ίδια κεφάλαια. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με το μεγαλύτερο οικονομικό μέγεθος και τη σταθερότερη κεφαλαιακή βάση του οργανισμού.

Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει ελαφρώς υψηλότερη συμμετοχή ξένων κεφαλαίων στη χρηματοδοτική του δομή, χωρίς όμως να καταγράφεται υψηλό επίπεδο δανειακής επιβάρυνσης. Οι τιμές των σχετικών δεικτών παραμένουν σε επίπεδα που θεωρούνται ασφαλή για τη χρηματοοικονομική λειτουργία ενός οργανισμού υγείας.

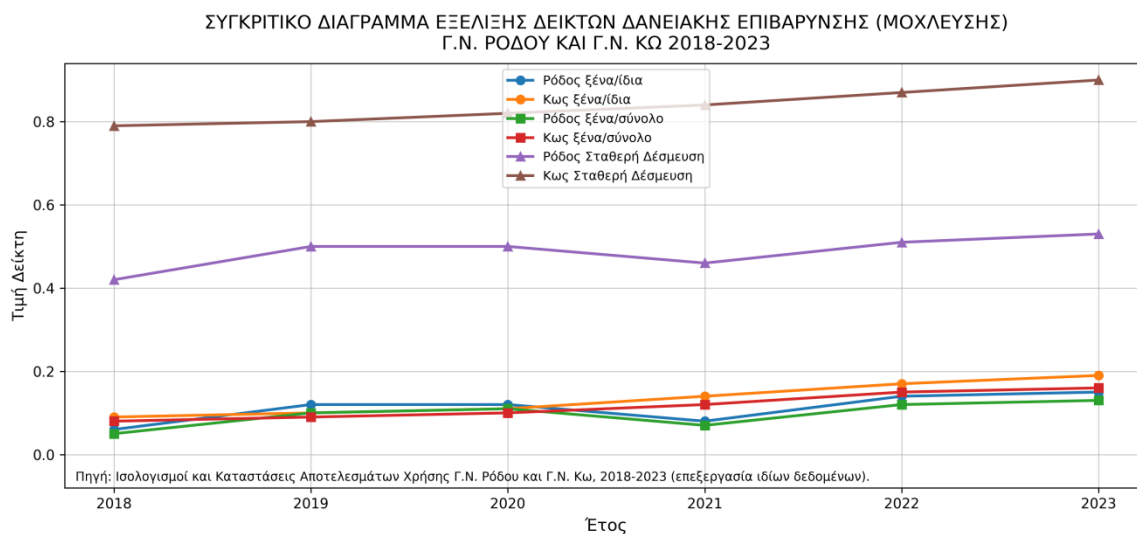
Ο δείκτης σταθερής δέσμευσης κεφαλαίων παρουσιάζει μεγαλύτερες τιμές στο Γενικό Νοσοκομείο Κω, αυτό υποδηλώνει μεγαλύτερη αναλογία παγίων στοιχείων σε σχέση με το σύνολο των κεφαλαίων. Οι τιμές του δείκτη κάλυψης τόκων εμφανίζουν σημαντικές διακυμάνσεις στα δύο νοσοκομεία, στοιχείο που αντανακλά μεταβολές στα λειτουργικά αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Οι πολύ υψηλές τιμές του δείκτη κάλυψης τόκων οφείλονται στο πολύ χαμηλό ύψος των τόκων και όχι σε αυξημένη αποδοτικότητα.

Συμπερασματικά, η συγκριτική αξιολόγηση δείχνει ότι και τα δύο νοσοκομεία διαθέτουν ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση και χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικής μόχλευσης. Η περιορισμένη χρήση ξένων κεφαλαίων αποτελεί χαρακτηριστικό πολλών δημόσιων

οργανισμών υγείας, όπου η χρηματοδότηση προέρχεται κυρίως από δημόσιους πόρους και όχι από τραπεζικό δανεισμό (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

Το διάγραμμα 20 παρουσιάζει τη διαχρονική εξέλιξη των δεικτών δανειακής επιβάρυνσης των δύο νοσοκομείων, αναδεικνύοντας χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικής μόχλευσης καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Διάγραμμα 20: Συγκριτικό διάγραμμα εξέλιξης δεικτών δανειακής επιβάρυνσης (μόχλευσης) Γ.Ν. Ρόδου και Γ.Ν. Κω 2018-2023

Οι δείκτες ξένων προς ίδια κεφάλαια και ξένων προς συνολικό κεφάλαιο παραμένουν σε σχετικά χαμηλές τιμές και για τα δύο νοσοκομεία, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη εξάρτηση από δανειακή χρηματοδότηση. Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει διαχρονικά χαμηλότερη χρηματοοικονομική μόχλευση σε σχέση με το Γενικό Νοσοκομείο Κω, στοιχείο που συνδέεται με την ισχυρότερη κεφαλαιακή του βάση. Παράλληλα, ο δείκτης σταθερής δέσμευσης κεφαλαίων παρουσιάζει υψηλότερες τιμές στο Γ.Ν. Κω, γεγονός που δείχνει μεγαλύτερη αναλογία παγίων στοιχείων στη διάρθρωση των κεφαλαίων του. Συνολικά, η εξέλιξη των δεικτών επιβεβαιώνει την ύπαρξη σταθερής κεφαλαιακής δομής και χαμηλού χρηματοοικονομικού κινδύνου στα δύο νοσοκομεία (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

6.7 Συνοπτική συγκριτική αξιολόγηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης

Η συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση που πραγματοποιήθηκε για τα Γενικά Νοσοκομεία Ρόδου και Κω για τη χρονική περίοδο 2018-2023, αναδεικνύει διαφοροποιήσεις που σχετίζονται κυρίως με το μέγεθος και τη λειτουργική κλίμακα των δύο οργανισμών.

Οι δείκτες ρευστότητας δείχνουν ότι και τα δύο νοσοκομεία διατηρούν ικανοποιητική ικανότητα κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, με το Γ.Ν. Κω να εμφανίζει υψηλότερες τιμές σε ορισμένους δείκτες. Οι δείκτες δραστηριότητας υποδηλώνουν ταχύτερη κυκλοφορία ορισμένων στοιχείων του ενεργητικού στο Γ.Ν. Κω, ενώ το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει μεγαλύτερη διάρκεια στους αντίστοιχους δείκτες λόγω του αυξημένου όγκου λειτουργικών δραστηριοτήτων.

Αντίστοιχα, οι δείκτες αποδοτικότητας παρουσιάζουν μεγαλύτερες διακυμάνσεις στο Γ.Ν. Ρόδου, ενώ το Γ.Ν. Κω εμφανίζει μικρότερες αλλά πιο σταθερές μεταβολές. Παράλληλα, οι δείκτες βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης δείχνουν ότι και τα δύο νοσοκομεία διαθέτουν ισχυρή κεφαλαιακή βάση και χαμηλό βαθμό χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

Συνολικά, το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει μεγαλύτερη οικονομική κλίμακα και ευρύτερη λειτουργική δραστηριότητα, ενώ το Γενικό Νοσοκομείο Κω παρουσιάζει μικρότερο μέγεθος αλλά μεγαλύτερη σταθερότητα σε ορισμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες. Οι διαφοροποιήσεις αυτές συνδέονται κυρίως με τον διαφορετικό ρόλο και τη δυναμικότητα των δύο νοσοκομείων στο περιφερειακό σύστημα υγείας (Πατατούκας & Μπατσινίλας, 2017· Gapenski & Pink, 2015).

Τα αποτελέσματα της συγκριτικής χρηματοοικονομικής ανάλυσης που προηγήθηκε αποτελούν τη βάση για την εξαγωγή των γενικών συμπερασμάτων της μελέτης. Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας καθώς και η συνολική αποτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των δύο νοσοκομείων.

6.8 Συμβολή της έρευνας και πρακτική σημασία των ευρημάτων

Η παρούσα μελέτη συμβάλλει ουσιαστικά στην κατανόηση της χρηματοοικονομικής λειτουργίας των δημόσιων νοσοκομείων και προβάλλει τη σημαντικότητα της χρηματοοικονομικής ανάλυσης, ως πολύτιμο εργαλείο διοίκησης και αξιολόγησης.

Τα ευρήματα της έρευνας μπορούν να αξιοποιηθούν από τις διοικήσεις των νοσοκομείων, τις υγειονομικές περιφέρειες και τους φορείς χάραξης πολιτικής για τη βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης και τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων μονάδων υγείας.

Η οργανωμένη και συστηματική παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών δεικτών μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στη βελτίωση της αποδοτικότητας, στην ορθολογική κατανομή των πόρων και στη διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του δημόσιου συστήματος υγείας.

7. Συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη εξετάζει τη συγκριτική χρηματοοικονομική ανάλυση του Γενικού Νοσοκομείου Ρόδου και του Γενικού Νοσοκομείου Κω για την περίοδο 2018–2023. Η ανάλυση βασίστηκε στα στοιχεία των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων των δύο νοσοκομείων και αξιοποίησε ένα σύνολο χρηματοοικονομικών αριθμοδεικτών, με στόχο την αποτύπωση της οικονομικής τους δομής, της λειτουργικής αποτελεσματικότητας και της χρηματοοικονομικής κατάστασης των δύο οργανισμών.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης δείχνουν ότι τα δύο εξεταζόμενα νοσοκομεία παρουσιάζουν διαφορετικά χαρακτηριστικά οικονομικής λειτουργίας, τα οποία συνδέονται άμεσα με τη διαφοροποίηση της κλίμακας δραστηριότητας και του ρόλου τους στο περιφερειακό σύστημα υγείας. Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει σαφώς μεγαλύτερο οικονομικό μέγεθος, υψηλότερα επίπεδα ενεργητικού και ευρύτερη λειτουργική δραστηριότητα, γεγονός που αντανακλά τη θέση του ως βασικού νοσοκομειακού πυλώνα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Το Γενικό Νοσοκομείο Κω παρουσιάζει μικρότερη οικονομική κλίμακα, αλλά σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίζει μεγαλύτερη σταθερότητα σε επιμέρους χρηματοοικονομικούς δείκτες.

Η ανάλυση των δεικτών ρευστότητας έδειξε ότι και τα δύο νοσοκομεία διαθέτουν ικανοποιητική ικανότητα κάλυψης των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεών τους, γεγονός που υποδηλώνει επαρκή βραχυχρόνια χρηματοοικονομική σταθερότητα. Παράλληλα, οι δείκτες δραστηριότητας ανέδειξαν διαφοροποιήσεις στον τρόπο διαχείρισης των επιμέρους στοιχείων του ενεργητικού. Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει σε ορισμένες περιπτώσεις ταχύτερη κυκλοφορία ορισμένων στοιχείων του κυκλοφορούντος ενεργητικού, ενώ το Γ.Ν. Ρόδου παρουσιάζει μεγαλύτερη χρονική διάρκεια στους αντίστοιχους δείκτες, γεγονός που σχετίζεται με τον μεγαλύτερο όγκο λειτουργικών δραστηριοτήτων.

Η εξέταση των δεικτών αποδοτικότητας ανέδειξε σημαντικές διακυμάνσεις στις οικονομικές επιδόσεις των δύο νοσοκομείων. Το Γενικό Νοσοκομείο Ρόδου εμφανίζει μεγαλύτερη μεταβλητότητα στους σχετικούς δείκτες, στοιχείο που συνδέεται με την ευρύτερη λειτουργική του κλίμακα και την πολυπλοκότητα διαχείρισης των οικονομικών πόρων. Αντίθετα, το Γενικό Νοσοκομείο Κω παρουσιάζει χαμηλότερες αλλά περισσότερο σταθερές επιδόσεις, γεγονός που συνδέεται με τη μικρότερη οργανωτική και λειτουργική του διάθρωση.

Ιδιαίτερα σημαντικό εύρημα της ανάλυσης αποτελεί το γεγονός ότι και τα δύο νοσοκομεία εμφανίζουν υψηλό βαθμό οικονομικής αυτονομίας και χαμηλό επίπεδο χρηματοοικονομικής μόχλευσης. Οι δείκτες βιωσιμότητας και κεφαλαιακής διάρθρωσης επιβεβαιώνουν ότι η χρηματοδότηση των οργανισμών βασίζεται κυρίως σε ίδια κεφάλαια. Ειδικότερα, ο δείκτης βιωσιμότητας (Ξένα προς Ίδια Κεφάλαια) διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα και στα δύο νοσοκομεία, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη εξάρτηση από ξένα κεφάλαια. Το Γ.Ν. Κω εμφανίζει ελαφρώς υψηλότερες τιμές του δείκτη σε σχέση με το Γ.Ν. Ρόδου, χωρίς όμως να μεταβάλλεται η συνολική εικόνα χαμηλής χρηματοοικονομικής μόχλευσης.

Συγκεκριμένα για το Γ.Ν. Ρόδου, προτείνεται η περαιτέρω ενίσχυση των μηχανισμών οικονομικού ελέγχου καθώς και η βελτιστοποίηση της διαχείρισης των λειτουργικών δαπανών. Αυτό θα συντελέσει στη διατήρηση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας. Για το Γ.Ν. Κω, προτείνεται να συνεχιστεί η αποτελεσματική οικονομική διαχείριση που σε συνδυασμό με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών δεικτών, θα συντελέσει στη διασφάλιση της σταθερότητας και της βιωσιμότητας του οργανισμού.

Τα αποτελέσματα αυτά επιβεβαιώνουν ότι η χρηματοοικονομική λειτουργία των δημόσιων νοσοκομείων επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από το θεσμικό πλαίσιο χρηματοδότησης του συστήματος υγείας και όχι αποκλειστικά από την επιχειρησιακή τους αποτελεσματικότητα. Για τον λόγο αυτό, η αξιολόγηση της οικονομικής τους κατάστασης απαιτεί συνδυαστική προσέγγιση, που να περιλαμβάνει τόσο ποσοτική ανάλυση όσο και διοικητική ερμηνεία.

Με βάση τα ευρήματα της μελέτης, μπορούν να διατυπωθούν ορισμένες βασικές κατευθύνσεις βελτίωσης της χρηματοοικονομικής διαχείρισης των δημόσιων νοσοκομείων. Πρώτον, η συστηματική παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών δεικτών μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της οικονομικής διαφάνειας και στην έγκαιρη αναγνώριση προβλημάτων χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Δεύτερον, η ενίσχυση των διαδικασιών οικονομικού προγραμματισμού και εσωτερικού ελέγχου μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Τρίτον, η αξιοποίηση σύγχρονων συστημάτων οικονομικής πληροφόρησης και διοικητικής λογιστικής μπορεί να υποστηρίξει τον στρατηγικό σχεδιασμό και τη βελτίωση της αποδοτικότητας των οργανισμών υγείας.

Συνολικά, η παρούσα συγκριτική ανάλυση αναδεικνύει τη σημασία της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης ως εργαλείου διοίκησης των νοσοκομειακών οργανισμών. Η συστηματική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της χρηματοοικονομικής ανάλυσης μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της οικονομικής διαχείρισης, στην ενίσχυση της διαφάνειας και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων νοσοκομείων.

Η κατανόηση της οικονομικής λειτουργίας των νοσοκομείων μέσω της συστηματικής χρηματοοικονομικής ανάλυσης, αποτελεί βασικό εργαλείο υποστήριξης της διοικητικής λήψης αποφάσεων και συμβάλλει ουσιαστικά στη διασφάλιση της αποτελεσματικής και βιώσιμης λειτουργίας του δημόσιου συστήματος υγείας.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

- Atrill, P. & McLaney, E. (2020). *Accounting and finance for non-specialists*. Harlow: Pearson.
- Brigham, E. F. & Ehrhardt, M. C. (2017). *Financial management: Theory and practice*. Boston: Cengage Learning.
- Cleverley, W. O., Cleverley, J. O. & Song, P. H. (2017). *Essentials of health care finance*. Burlington: Jones & Bartlett Learning.
- European Commission (2020). *State of Health in the EU: Greece country health profile 2020*. Brussels: European Commission.
- Finkler, S. A., Smith, D. L. & Calabrese, T. D. (2020). *Financial management for public, health, and not-for-profit organizations*. Thousand Oaks: CQ Press.
- Gapenski, L. C. & Pink, G. H. (2015). *Understanding healthcare financial management*. Chicago: Health Administration Press.
- Hornngren, C. T., Datar, S. M. & Rajan, M. V. (2018). *Cost accounting: A managerial emphasis*. Harlow: Pearson.
- Nowicki, M. (2022). *Introduction to the financial management of healthcare organizations*. Chicago: Health Administration Press.
- OECD (2023). *Health at a glance 2023*. Paris: OECD Publishing.
- World Health Organization (2021). *Global health expenditure report*. Geneva: WHO.
- Zelman, W. N., McCue, M. J., Glick, N. D. & Thomas, M. S. (2013).

Ελληνόγλωσση Βιβλιογραφία

- Βακάλης, Ν. (2021). *Διοίκηση και οργάνωση μονάδων υγείας*. Αθήνα.
- Διάυγεια (2023). *Αναρτημένες διοικητικές πράξεις και οικονομικές καταστάσεις δημόσιων νοσοκομείων*. Διαθέσιμο στο: <https://diavgeia.gov.gr>
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ). *Στατιστικά στοιχεία πληθυσμού και περιφερειακών δεδομένων*. Αθήνα: ΕΛΣΤΑΤ.

Λιαρόπουλος, Λ. & Τούντας, Γ. (2015). *Υπηρεσίες υγείας: Οργάνωση, διοίκηση και οικονομία*. Αθήνα.

Παπακωνσταντίνου, Ε. & Καρκαμάνης, Γ. (2018). *Οικονομική διαχείριση μονάδων υγείας*. Αθήνα.

Πατατούκας, Π. & Μπατσινίλας, Κ. (2017). *Σύγχρονη ανάλυση και διερεύνηση των οικονομικών καταστάσεων*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.

Σιδηρόπουλος, Α. κ.ά. (2021). *Η ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και η εξέλιξη των συστημάτων υγείας*. Αθήνα.

Υπουργείο Υγείας (2022). *Διοικητικά και οργανωτικά στοιχεία λειτουργίας των Υγειονομικών Περιφερειών*. Αθήνα.

Υπουργείο Υγείας (2023). *Στοιχεία λειτουργίας και οικονομικής δραστηριότητας του Εθνικού Συστήματος Υγείας*. Αθήνα.

2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου (2023). *Διοικητικά και οικονομικά στοιχεία νοσοκομείων αρμοδιότητας 2ης ΥΠΕ*. Πειραιάς.

Κλασικές πηγές

Παυσανίας (2ος αι. μ.Χ.). *Ελλάδος Περιήγησις*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάκτος.

Πλάτων (1997). *Γοργίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κάκτος.

Παράρτημα Α: Οικονομικές Καταστάσεις

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ –Κ.Υ.ΚΩ “ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ”

2018

~~ΑΔΑ: 9ΗΑΦ46904Τ-ΣΡΠ~~

ΑΔΑ: 9ΗΑΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ-2n ΥΠΟΧΡΩΜΟΝΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΛΑ & ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ - Κ.Υ.ΚΩ. "ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ"
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018Governance, 31st December 2018
1η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (01/01/2018 - 31/12/2018)Hellenic Republic

Digitally signed by Ministry of Digital Governance, Hellenic Republic
Date: 2021.10.27 14:20:58 EEST
Reason: Location: Athens

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ	1. ΓΕΝ. ΚΑΤΑΣΤΗΤΗΚΩ	Ανταρτία - Απορροή - Απορροή	2. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3. Σύνολο υποχρεώσεων	4. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	5. Σύνολο υποχρεώσεων	6. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	7. Σύνολο υποχρεώσεων	8. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων
1. ΓΕΝ. ΚΑΤΑΣΤΗΤΗΚΩ	2.187,48	3.187,48	0,00	2.187,48	3.187,48	0,00	2.187,48	3.187,48	0,00
2. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	3.47,94	3.47,94	0,00	3.47,94	3.47,94	0,00	3.47,94	3.47,94	0,00
Α. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων									
1. ΓΕΝ. ΚΑΤΑΣΤΗΤΗΚΩ	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
2. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
3. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
4. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
5. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
6. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
7. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
8. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
9. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
10. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
11. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
12. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
13. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
14. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
15. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
16. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
17. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
18. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
19. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
20. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
21. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
22. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
23. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
24. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
25. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
26. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
27. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
28. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
29. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
30. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
31. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
32. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
33. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
34. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
35. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
36. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
37. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
38. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
39. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
40. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
41. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
42. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
43. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
44. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
45. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
46. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
47. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
48. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
49. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
50. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
51. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
52. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
53. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
54. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
55. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
56. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
57. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
58. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
59. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
60. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
61. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
62. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
63. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
64. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
65. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
66. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
67. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
68. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
69. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
70. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
71. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
72. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
73. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
74. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
75. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
76. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
77. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
78. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92
79. Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	1.119.199,92	0,00	1.119.199,92	0,00</					

2019

ΑΔΑ: 9ΒΑΧ46904Τ-41Γ

[illegible]

2021

—AΔA: 656H46904T-230

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ-2n ΥΠΕΥΘΥΝΟΜΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΑ & ΑΙΓΑΙΟΥ									
ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ - Κ.Υ. ΚΟΡΙΝΘΟΣ									
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2021									
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021									
1η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (01/01/2021 - 31/12/2021)									
ΕΤ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									
ΕΤΕ									

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΟΔΟΥ "ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

[illegible]

2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΟ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ "ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2020

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ	ΠΟΣΑ ΚΑΘΕΣΤΩΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ				ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ				ΠΟΣΑ ΚΑΘΕΣΤΩΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2020		ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2019	
	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΒΕΒΑΣΕ	ΑΝΑΓΩΓΗ ΑΞΙΑ	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ	ΑΠΟΒΕΒΑΣΕ	ΑΝΑΓΩΓΗ ΑΞΙΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ		ΧΡΗΣΗΣ 2020		ΧΡΗΣΗΣ 2019	
Ι. ΠΑΤΗΤΟ ΕΜΕΡΗΤΙΚΟ												
1. Επένδυση σε χρηματοπιστωτικές												
1.1. Γενικό - Οικονομικό	9.398.086,53	0,00	9.398.086,53	9.398.086,53	0,00	9.398.086,53	Α. ΨΑΧ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
1.2. Επένδυση σε χρηματοπιστωτικές	38.628.089,42	20.037.612,20	18.591.077,22	38.590.089,42	18.493.637,95	20.103.051,47	Α. Κεφάλαιο					
1.3. Κεφάλαιο - Ψαχνό							1. Καταβλητό		91.956.321,32		91.956.321,32	
1.4. Ψαχνό - Ψαχνό												
1.5. Ψαχνό - Ψαχνό	18.643.473,98	15.928.909,44	2.714.564,54	18.246.139,17	15.848.456,73	2.602.684,44						
1.6. Ψαχνό - Ψαχνό	184.520,37	184.520,18	0,19	184.520,37	184.520,18	0,19	Δ. Διαφορές αναπόσβεστης					
1.7. Ψαχνό - Ψαχνό	2.684.348,65	2.525.615,20	158.733,45	2.780.295,26	2.488.796,53	291.498,73	Δ. Διαφορές αναπόσβεστης		2.969.273,70		2.891.736,98	
1.8. Ψαχνό - Ψαχνό	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Δ. Διαφορές αναπόσβεστης		2.946.235,89		2.888.758,08	
1.9. Ψαχνό - Ψαχνό	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Δ. Διαφορές αναπόσβεστης		5.615.599,59		5.580.434,94	
1.10. Ψαχνό - Ψαχνό	69.728.116,35	38.676.637,02	31.052.461,30	69.206.730,75	36.613.488,39	32.395.321,36						
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΤΗΤΟ ΕΜΕΡΗΤΙΚΟΥ (1)			31.052.461,30			32.395.321,36						
ΙΙ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΕΜΕΡΗΤΙΚΑ												
1. Ψαχνό - Ψαχνό							Β. Αποθετήματα					
1.1. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.1. Αποθετήματα					
1.2. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.2. Αποθετήματα					
1.3. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.3. Αποθετήματα					
1.4. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.4. Αποθετήματα					
1.5. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.5. Αποθετήματα					
1.6. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.6. Αποθετήματα					
1.7. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.7. Αποθετήματα					
1.8. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.8. Αποθετήματα					
1.9. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.9. Αποθετήματα					
1.10. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.10. Αποθετήματα					
1.11. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.11. Αποθετήματα					
1.12. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.12. Αποθετήματα					
1.13. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.13. Αποθετήματα					
1.14. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.14. Αποθετήματα					
1.15. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.15. Αποθετήματα					
1.16. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.16. Αποθετήματα					
1.17. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.17. Αποθετήματα					
1.18. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.18. Αποθετήματα					
1.19. Ψαχνό - Ψαχνό							Β.19. Αποθετήματα					
1.20. Ψαχνό -												

2021

ADA: 903146907K-NAE

[illegible]

2022

ΑΔΑ: ΩΜΝΡ46907Κ-2ΣΝ

[illegible]

2023

ΑΔΑ: 6Ω4Υ46907Κ-9Χ1

Ministry of Digital Governance ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΡΟΔΟΥ «ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ» ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023									
ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2023							ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2022		
ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ	ΑΣΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΤ. ΑΣΙΑ	ΑΣΙΑ ΚΤΗΣΕΩΣ	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΟΤ. ΑΣΙΑ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΕΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2023	ΠΟΣΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2022
7. ΠΛΗΡΗΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
8. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
9. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
10. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
11. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
12. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
13. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
14. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
15. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
16. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
17. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
18. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
19. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
20. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
21. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
22. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
23. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
24. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
25. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
26. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
27. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
28. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
29. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
30. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
31. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
32. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
33. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
34. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
35. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
36. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
37. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
38. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
39. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
40. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
41. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
42. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
43. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
44. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
45. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
46. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
47. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
48. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
49. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
50. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
51. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
52. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
53. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
54. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
55. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
56. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
57. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
58. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
59. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
60. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
61. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
62. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
63. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
64. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
65. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
66. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
67. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
68. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
69. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
70. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
71. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
72. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
73. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
74. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
75. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
76. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
77. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
78. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
79. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
80. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
81. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
82. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
83. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
84. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
85. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
86. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
87. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
88. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
89. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
90. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
91. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
92. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
93. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
94. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
95. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
96. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
97. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
98. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
99. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
100. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
101. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
102. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
103. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
104. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
105. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
106. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
107. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
108. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
109. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
110. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
111. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
112. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
113. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
114. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
115. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
116. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
117. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
118. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
119. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
120. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
121. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
122. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
123. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
124. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
125. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
126. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
127. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
128. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
129. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
130. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
131. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
132. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
133. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
134. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
135. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
136. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
137. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
138. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
139. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
140. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
141. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
142. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
143. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
144. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
145. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
146. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
147. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
148. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
149. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
150. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
151. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
152. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
153. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
154. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
155. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
156. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
157. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
158. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
159. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
160. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
161. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
162. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
163. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
164. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
165. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
166. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
167. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
168. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
169. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
170. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
171. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
172. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
173. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
174. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
175. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
176. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
177. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
178. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
179. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
180. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
181. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
182. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
183. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
184. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
185. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
186. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
187. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
188. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
189. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
190. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
191. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
192. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
193. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
194. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
195. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
196. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
197. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									
198. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ									

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.